

Remissammanställning

Inkomna synpunkter på Naturvårdsverkets förslag på föreskrifter (NFS 2021:XX) om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	3
2.	Syfte	3
3.	Urval av remissinstanser	3
4.	Sammanfattning av synpunkter	3
4.1.	Övergripande synpunkter	4
4.2.	MSB:s inställning till föreslagna föreskrifter	4
4.3.	Generella synpunkter om hantering inom vattenskyddsområden	4
4.4.	Synpunkter om produktgrupper som borde omfattas	7
4.5.	Synpunkter om ackrediterad kontroll	8
4.6.	Synpunkter om miljöstraffavgifter	10
4.7.	Synpunkter om behovet av nya övergångsbestämmelser	14
4.8.	Synpunkter om konsekvensutredningen	17
4.9.	Synpunkter i övrigt	18
4.10.	Synpunkter om de specifika bestämmelserna i föreskrifterna	21
5.	Bilaga	93
5.1.	Översikt av remissinstanser	93

1. Bakgrund

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor och spilloljor trädde i kraft den 1 juli 2018 och ersätter tidigare föreskrifter (NFS 2003:24), inklusive ändringsföreskrifterna med nummer NFS 2006:16 och NFS 2009:3. Förslag till vägledningstext till föreskrifterna skickades ut på remiss under år 2018. Av de inkomna remissvaren framkom att föreskrifterna hade brister och att bestämmelserna upplevdes som oklara. Naturvårdsverket inledde därför år 2019 ett arbete med att ta fram nya föreskrifter. I föreskriftsarbetet har Naturvårdsverket samverkat med en referensgrupp bestående av representanter från myndigheter och branschorganisationer. Resultatet av detta arbete är det remitterade förslaget till nya föreskrifter.

2. Syfte

Syftet med remissammanställningen är att ge Naturvårdsverket ett underlag för bedömning av om det finns ett behov av förtydliganden och omarbetning av föreskrifterna. Genom att sammanställa remissvaren framgår eventuella behov av rättelser och viktiga förtydliganden, vilka då kan kommuniceras med remissinstanserna genom sammanställningen. Remissammanställningen utgör också ett viktigt underlag i arbetet med att ta fram vägledning.

3. Urval av remissinstanser

Förslaget till nya föreskrifter remitterades till 95 remissinstanser, vilka utgjordes av statliga myndigheter, länsstyrelser samt ett urval av kommuner, branschorganisationer, räddningstjänster och privata företag. Utvalda remissinstanser bedömdes ha särskilt intresse av föreskrifterna, medan urvalet av kommuner utgick ifrån de kommuner som under 2018 besvarade remissen om förslag till vägledning om tillämpning av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5). Förslaget till nya föreskrifter har under remisstiden även funnits tillgänglig på Naturvårdsverkets webbplats. Förslaget remitterades tillsammans med en konsekvensutredning och ett förslag till miljöstraffavgifter (MSA) enligt förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter.

Antalet inkomna remissvar uppgick till totalt 103 st. Några remissinstanser lämnade in samma eller gemensamma remissvar, t.ex. kommunförbund eller branschorganisationer. Fem remissinstanser meddelade att de inte hade några synpunkter eller tillstyrkte förslaget i sin helhet. Sammanlagt tio remissinstanser avstod från att yttra sig och 22 remissinstanser svarade inte på remissen. En remissinstans avstyrkte förslaget, se bifogad bilaga.

4. Sammanfattning av synpunkter

Detta avsnitt innehåller en redogörelse för remissinstansernas synpunkter och Naturvårdsverkets bedömning. Redogörelsen innefattar såväl en sammanfattning

av remissinstansernas övergripande synpunkter som en sammanfattning av synpunkter gällande de specifika bestämmelserna i föreskrifterna. I det sista avsnittet (avsnitt 4.6) finns en tabell med remissinstansernas samtliga synpunkter om föreskrifternas specifika bestämmelser.

4.1. Övergripande synpunkter

Merparten av synpunkterna som har lämnats in gäller de ändrade och nya bestämmelserna som föreslås i föreskrifterna. Några remissinstanser har även lämnat övergripande kommentarer om bl.a. föreskrifterna i sin helhet, konsekvensutredningen, förslag om miljöstraffavgifter (härefter MSA) och behovet av vägledning. Nästan samtliga remissvar har innehållit positiva allmänna synpunkter om föreskrifterna. Remissinstanserna har generellt varit positiva till att det skett förtydliganden av tillämpningsområdet och begreppen. Merparten har ansett att de nya föreskrifterna kommer att underlätta tillsyn och göra det enklare för verksamhetsutövarna (härefter VU) samt välkomnat bl.a. den ackrediterade kontrollen av det sekundära skyddet och att volymgränsen vid hantering av lösa behållare har satts till 150 liter (l) inom vattenskyddsområde (härefter VSO). Flera remissinstanser har dock pekat på att det utökade tillämpningsområdet och tillsynsansvaret för tillsynsmyndigheten (härefter TM) kommer att kräva större resurser för administration och utförande av kontroller.

Naturvårdsverkets kommentar

De positiva generella synpunkterna har självfallet noterats men återges inte i större omfattning i remissammanställningen. Remissammanställningen belyser istället vad som av remissinstanserna har upplevts som problematiskt eller där de ansett att behov av förtydliganden eller ytterligare reglering föreligger.

4.2. MSB:s inställning till föreslagna föreskrifter

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (härefter MSB) välkomnar ändringsförslagen som både förtydligar kraven på skydd mot mark- och vattenföroreningar utifrån miljöbalken och gränsdragningen mot regelverket under lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Förslaget har utformats i anslutning till MSB:s regelverk, dvs. med hänsyn till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor samt Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 2000:2) om hantering av brandfarliga vätskor. Det finns även vissa beröringspunkter med regelverket under lagen (2006:263) om transport av farligt gods (LFG) vad gäller lösa behållare.

4.3. Generella synpunkter om hantering inom vattenskyddsområden

Lidköpings kommun, Grästorps kommun och Götene kommun anser att det är bra att utökad tillsyn gällande kontroll av sekundärt skydd för lösa behållare utanför

vattenskyddsområde, härefter VSO, tillkommer, men att det är oklart vid vilken volym detta gäller eller om den totala volymen ska vara 1 m³.

Miljösamverkan Östra Skaraborg anser att bestämmelserna med avseende på hanteringen av lösa behållare borde utvecklas eller specificeras och att mobila verksamheter inom VSO bör ägnas större uppmärksamhet. Vid entreprenad tankas maskinerna dagligen pga. stöldrisk. Det är tankningen som utgör risk för förorening, spill och utsläpp. Maskinernas drivmedelstankar verkar inte nämnas specifikt som exempel på lösa behållare trots att dessa är flyttbara och de, om det finns flera maskiner på plats, kan ha en volym som överstiger 150 l.

Länsstyrelsen Kalmar län ställer sig frågande till om föreskriften kommer att innefatta petroleumprodukter i befintliga tankar i arbetsfordon vid anläggningsarbeten inom VSO. Anläggningsarbeten som kräver större arbetsfordon förekommer ofta inom VSO och även vid skogsarbeten. Därmed regleras nästan alla beslut om inrättande av VSO med skyddsföreskrifter för sakområdet. Regleringen brukar undanta petroleumprodukter i befintlig tank och transport genom skyddsområdet. Däremot brukar de flesta beslut reglera uppställning av arbetsfordon, eftersom ”slangning” är vanligt förekommande och kan förorsaka förödande konsekvenser. Det är viktigt att lyfta definitionsfrågan för att undvika dubbelregleringar i kommande beslut för inrättande av VSO. Detta på grund av att arbetsfordons befintliga tankar brukar undantas i skyddsföreskriften och uppställning av arbetsfordon i princip alltid regleras i besluten vid inrättande av VSO. Konsekvensanalysen hänvisar till definitionen för hantering i 14 kap. 2 § miljöbalken. Enligt paragrafen omfattas förvaring i begreppet hantering. Skulle förvaring kunna kopplas till uppställning? Omfattas befintliga tankar i arbetsfordon till hänvisad definition? Hantering av mängden spillolja och brandfarliga vätskor samt situationen där de kommer tillämpas är viktigare än vilken typ av behållare ämnena förvaras i bortsett från skyddsaspekterna för själva behållaren.

Länsstyrelsen Dalarnas län undrar varför det saknas reglering avseende hantering av stora mängder oljor eller brandfarliga vätskor som även kan finnas i tankbilar, vilka tillfälligt ställs upp på platser av känslig karaktär. Att använda en tankbil som tillfällig lagring, vilken ofta saknar sekundärt skydd, hamnar helt utanför den här föreskriften och länsstyrelsen vill därför uppmärksamma det lagringalternativet.

Länsstyrelsen Skåne anser att kravet på sekundärt skydd inom VSO inte är begränsat till hantering i cistern inom vattentäktzon, primär- och sekundär skyddszon utan även inom en eventuell tertiär skyddszon. Det är därutöver bra att det klargörs om även hantering i lösa behållare, återigen, avses omfattas av de nya föreskrifterna. Kombinationen av föreslagna förändringar genom sänkt volymgräns och återgång till att omfatta även lösa behållare uppfattas dock få

stor betydelse beträffande VSO, då ”glappet” mellan restriktioner inom- respektive utanför VSO skulle öka. Effekterna bedöms bli särskilt stora vid konsekvensanalysen i samband med inrättande av VSO med en tertiär skyddszon, allra tydligast i de fall utpekandet primärt motiveras utifrån andra riskfaktorer. Det behov av anpassning till lokala förutsättningar vid inrättande av VSO som eftersträvats under senare år, bl.a. genom förändringar av regleringen av yrkesmässig användning av växtskyddsmedel, riskerar i någon mån att gå förlorade. Det bedöms inte framgå helt tydligt av konsekvensanalysen i vilken mån det har gjorts avvägningar kring vad det skulle innebära att begränsa regleringen inom VSO till att omfatta vattentäktzon, primär- respektive sekundär skyddszon, och överlåta åt beslutsmyndigheten för VSO att i det enskilda fallet avgöra behovet av reglering inom tertiär zon.

Länsstyrelsen Gotlands län anser att det är möjligt att utveckla formuleringar om olika platsers förutsättningar för att placera cisterner på. Detta görs delvis i och med krav inom VSO men det finns fler lokaliseringar som behöver direktiv. Ett exempel är Gotlands kalkstenberggrund där det finns olämpliga lokaliseringar med avrinning mot ytliga sprickor i berggrunden som har direktkontakt med grundvattenmagasin. Problemet lyfts med förbehåll att det eventuellt täcks av andra föreskrifter eller lagstiftning, men det som observerats i länet är skillnader på verksamheter som är tillståndspliktiga och förvarar oljor i cisterner. Där regleras ofta placeringen av cisterner strikt jämfört med U- och C-verksamheter. För utomstående kan det vara svårt att förstå varför en cistern tillåts vara placerad på ett visst sätt inom en fastighet när en jämförbar cistern med liknande innehåll på grannfastigheten inte tillåts.

Naturvårdsverkets kommentar

Brandfarliga vätskor i motordrivna fordons egna bränsletankar är undantagna från föreskrifternas tillämpningsområde. Fordon med transportbehållare innehållande brandfarliga vätskor eller spillolja, där syftet är transport och inte tillfällig uppställning, omfattas inte heller av föreslagna föreskrifter utan regleras genom ADR-S föreskrifterna.

Lösa behållare utanför VSO behöver enligt föreskriftsförslaget inte ha sekundärt skydd. Inte heller finns det krav på information avseende hantering i lösa behållare utanför VSO. Med anledning av Havs- och vattenmyndighetens (härefter HaV) synpunkter (se mer om detta utvecklat under Naturvårdsverkets kommentarer till 4 kap. 1 §) kommer sekundärt skydd enligt föreskriftsförslaget inte att vara ett krav i den tertiära zonen. Möjligheten finns dock att ställa strängare krav i skyddsföreskrifter för det specifika vattenskyddsområdet. Även TM kan vid behov med stöd av 2 kap. och 26 kap. miljöbalken ställa krav på sekundärt skydd i den tertiära zonen eller till och med utanför VSO i det enskilda fallet. Kravet på sekundärt skydd har gjorts om till funktionskrav på så

sätt att en eller flera anordningar ensam eller tillsammans kan utgöra ett lämpligt sekundärt skydd.

4.4. Synpunkter om produktgrupper som borde omfattas

Lunds kommun bedömer att även andra produkter än oljor och brandfarliga vätskor bör kunna omfattas av regleringen inom VSO. Utgångspunkten borde vara produktens egenskaper och risk för skada i mark- och vattenområden.

DEKRA Industrial AB (DEKRA) anser att biooljor bör omfattas av föreskrifterna eftersom det ständigt tillkommer nya typer av biooljor med mer eller mindre okända egenskaper, där vissa klassas som brandfarlig vätska och andra inte. Att begränsa sig till brandfarliga vätskor är inte motiverat när det är miljökonsekvenserna som ska beaktas. I konsekvensutredningen framgår att referensgruppen har kommit fram till att de flesta biooljor vilka används/kommer att användas som fordonsbränsle är brandfarliga och således torde omfattas av föreskrifterna. Flertalet biooljor som exempelvis används som bränsle i värme- eller kraftverk klassas inte som brandfarliga. Även dessa bör omfattas, då de kan leda till negativa miljökonsekvenser. Många av dessa biooljor har nämligen korrosiva egenskaper, jämfört med en fossil olja, vilket medför större risker för skador på cisterner och kan leda till läckage i markområden.

Östersunds kommun noterar att de nya föreskrifterna föreslås omfatta flera produktgrupper som har skadlig påverkan på mark-, grund- och ytvatten vid läckage i större mängd. Kommunen ifrågasätter däremot varför exempelvis HVO 100 omfattas av krav på skyddsåtgärder som invallning, eftersom den ofta anses vara ofarlig för omgivningen.

Räddningstjänsten syd menar att föreskriften även borde omfatta miljöfarliga och hälsovådliga ämnen. Komplexiteten i att hitta en tydlig definierande faktor borde inte vara avgörande för att välja ut brandfarliga vätskor samt oljor. Exempelvis skulle ämnen som räknas in i kategorin akut toxisk vattenmiljö vara med samt definitionen för långlivade, bioackumulerande och toxiska, så kallade PBT-ämnen, vilka även finns i angivna i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) skulle kunna vara vägledande i frågan.

Stockholms stad anser, med hänvisning till stycke 2.1.4 i konsekvensutredningen, att det är en nackdel att dessa föreskrifter inte innefattar produkter som är miljöfarliga men inte brandfarliga. Hur VSO ska skyddas från sådana produkter bör utredas skyndsamt för att sedan innefattas i ett miljöskyddande regelverk. Utifrån ett vattenskyddsområdesperspektiv bör detta vara en högt prioriterad fråga.

Naturvårdsverkets kommentar

Under framtagandet av förslag till nya föreskrifter har Naturvårdsverket i viss mån utrett möjligheten att inkludera andra ämnen/produktgrupper i föreskrifternas tillämpningsområde. Naturvårdsverket har i detta utredningsarbete kommit fram till att det vid nuvarande översyn och med hänsyn till föreskrifternas ursprungliga syfte inte bedöms ändamålsenligt att utvidga tillämpningsområdet. För utförligare beskrivning, se konsekvensutredningen.

4.5. Synpunkter om ackrediterad kontroll

Sveriges tankrengörings- och saneringsföretags riksförening (STOR) och SPT Association anser att det behövs ytterligare en bestämmelse i föreskrifterna om ett kontrollorgan av typ C utför kontrollen och huruvida den får göras av samma person, som vid samma tillfälle, genomfört eventuell konstruktion/tillverkning/lagerhållning/installation/service/underhåll av systemet. Detta med hänvisning till standarden SS-EN ISO/IEC 17020:2012, A.3 Krav för kontrollorgan (typ C) där det i punkt b anges att: ”Konstruktion/tillverkning/lagerhållning/installation/service/underhåll och kontroll av samma föremål, utfört av ett kontrollorgan typ C, ska inte utföras av samma person. Ett undantag från detta är där ett författningskrav uttryckligen tillåter en viss person från ett kontrollorgan typ C att utföra både konstruktion/tillverkning/lagerhållning/installation /service/underhåll och kontroll av samma föremål så länge detta undantag inte äventyrar kontrollresultaten.” Föreskrifterna skulle därmed innebära ett avsteg från vad som idag gäller för området kontroll av cisterner. För att samma kontrollordning ska gälla för kontroll av sekundärt skydd bör Naturvårdsverket i den nya föreskriften ge möjlighet att samma person får utföra både konstruktion/tillverkning/installation/service/underhåll av sekundära skydd. Flertalet av de ackrediterade företagen är små – många enmansföretag - och ett fåtal stora. Deras verksamhet inom cisternkontroll (enligt MSBFS 2018:3) innebär att en behörig person genomför service och underhåll och därefter utför samma person en kontroll, där myndighetsbeslut från MSB tillåter detta. Andelen kontroller som utförs är endast en liten del av företagets verksamhet och kan inte motivera att en annan behörig person kommer för att enbart utföra kontrollen. Hos våra medlemsföretag är detta det vanliga arbetssättet. Många gånger är det kontroller som sker långt från företagets geografiska placering och det är omöjligt att ha en behörig person som enbart utför kontroller. Om Naturvårdsverket inte möjliggör detta kommer dessa företag inte att kunna verka, såvida de inte utbildar nya kontrollanter. En sådan utbildning tar minst 1 år och skulle medföra stora kostnader för kontrollorganen.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) är positiva till förslaget om ackrediterad kontroll av sekundärt skydd. Förslaget kommer att leda till utökade arbetsuppgifter, vilka bedöms kunna hanteras inom ordinarie

organisation. Kompetensen som krävs för att ackreditera denna typ av verksamhet finns redan inom organisationen.

Huddinge kommun anser att ackrediterad kontroll av sekundärt skydd möjliggör en mer enhetlig bedömning av ackrediterade kontrollanter med särskild kunskap och utrustning istället för att lägga själva kontrollen på TM.

Cisternvård AB anser att sekundärt skydd som funktionskrav kommer att ställa ytterligare krav på TM för bedömning av lämpliga anordningar för det sekundära skyddet i det enskilda fallet med ett ökat tillsynsbehov. TM saknar kompetensen för detta, vilket bara kommer att ge TM ökade möjligheter att lägga på dyra tillsynsavgifter på cisternägare. Allt som rör cisterner med tillbehör ska kontrolleras av kontrollföretag och TM ska lita på dessas protokoll.

SPT Association menar att det ackrediterade kontrollorganet som utför kontroll ska medverka vid samråd som Naturvårdsverket kallar till och som hålls i samverkan med MSB och Swedac, för att vid dessa möten rapportera utfall av kontroll. Lämpligt vore att samråd mellan kontrollorganen och Naturvårdsverket hålls i samverkan med MSB och Swedac för att få återföring av helheten. Branschen avser även ta fram en metodbeskrivning och en kontrollrapport anpassat till de nya föreskrifterna, som kommer att sändas på remiss till Naturvårdsverket.

Naturvårdsverkets kommentar

Svensk standard SS-EN ISO/IEC 17020:2012, *Krav på verksamhet inom olika typer av kontrollorgan*, fastställer kompetenskrav för organisationer som utför kontroller samt krav på hur kontrollverksamheten ska bedrivas på ett opartiskt och konsekvent sätt. Så som framgår av remissvar finns det en möjlighet för kontrollanter inom kontrollorgan typ C att en och samma person få utföra installation, service eller underhåll och därpå följande kontroll om detta anges i relevant lagstiftning eller i beslut/vägledning som allmänt är tillgänglig. Naturvårdsverket delar synpunkterna i remissvaren att denna möjlighet ska anges även avseende kontroll av sekundärt skydd. Detta med hänsyn till befintlig branschpraxis och svårigheter som avsaknad av sådan möjlighet kan innebära i t.ex. glesbygd. Ackreditering intygar att ackrediterade organ som erbjuder bl.a. kontroll har den tekniska kompetens och opartiskhet som krävs för att kontrollera produkters och tjänsters överensstämmelse med tillämpliga nationella och internationella standarder och bygger på att visa överensstämmelse med definierade krav på kompetens, oberoende och opartiskhet.¹ Det innebär bl.a. att det ska finnas riskanalys och rutiner för att försäkra sig om opartiskhet inom kontrollorganet samt att i vissa fall även finns försäkran dokumenterad om opartiskhet som kontrolleras av Swedac. Det är

---

¹ EA European Accreditation, Ackreditering ett hjälpmedel för lagstiftare, s. 5 och 13.

Naturvårdsverkets bedömning att tillsyn av kontrollorgan genom Swedac samt kraven i standarden innebär ett säkerställande att även om samma person inom kontrollorgan typ C gör underhåll/service och kontroll kan opartiskhet upprätthållas. Med hänsyn till detta har det i förslaget lagts till en definition av kontrollorgan typ C samt en bestämmelse i 5 kap. som säkerställer att denna möjlighet finns för kontrollorgan typ C. Definitionen och bestämmelsen har tagits fram i samråd med Swedac.

4.6. Synpunkter om miljöskaktionsavgifter

Helsingborgs stad saknar en motivering till varför MSA vid utebliven information om att en cistern tas ur bruk inte har föreslagits och undrar hur bedömningen blir om information lämnas men inte inom den utsatta tiden. I förslaget till 10 kap. 1 § anges ”För en överträdelse av 3 kap. 1 och 2 §§...”, vilket innebär att MSA blir aktuell först vid en överträdelse av både 1 § och 2 §. Detta bör ändras till 1 § *eller* 2 §.

Miljösamverkan Östra Skaraborg anser inte att det är lämpligt med införandet av en MSA för de föreslagna överträdelserna i föreskriften, att konsekvensutredningen inte ger något bra svar på varför det ska införas samt ställer sig tveksamma till nödvändigheten med skriftlig återrapportering. Istället föredras aktiv tillsyn framför MSA, vilka är betungande administrativt och tidsmässigt. Vinsten av riktade tillsynsinsatser kan till och med vara större än värdet av MSA eftersom orsakssambandet mellan brist och konsekvens är tydligare än avsaknad av ett besiktningsintyg från en oregistrerad cistern som installerades för länge sedan. Att skicka ut en begäran om att se en kontrollrapport till en cistern som omhändertogs för länge sedan är också negativt för trovärdigheten. Rapporter om att ta cisterner ur bruk är ovanliga.

Västerås Stad anser att det är en sak att man tidigare fått MSA för att inte ha uppfyllt kraven på att kontroll genomförts inom angivna intervall – överträdelserna har då en direkt koppling till en potentiell risk. I det nya förslaget så kan en VU ha genomfört kontroll enligt MSB:s föreskrifter men ändå åka på en MSA för att man har glömt att skicka in en kopia inom en viss tid. Sannolikheten för att detta kan komma att skapa stor irritation gör att stöd för förslaget inte kan ges fullt ut. Det liknar även principerna som gäller för rapportering av köldmedia, då man får MSA för att vara försenad med årsrapport, med skillnaden att det då gäller samma datum för alla samt att det sker varje år, vilket gör det mer hanterbart i praktiken både för VU och för myndighet.

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att det finns en problematik både vad gäller bemyndigande såväl som eventuell dubbelbestraffning. Enligt den nya föreslagna regeln i 3 kap. 3 § i föreskriftsförslaget ska kopior inges på utförda kontroller av cisterner i enlighet med dessa föreskrifter och föreskrifter

meddelade av MSB. Den som inte utfört kontroll enligt kraven i MSB:s föreskrifter och ingett kopior på detta kan få MSA. En förutsättning för att kunna inge kopior är självfallet att kontroller enligt MSB:s krav har utförts. Bemyndigandet i miljöbalken för miljöstraffavgifter i 30 kap. 1 § 1 st. 3 p. gäller åsidosättande av föreskrifter som har meddelats med stöd av balken eller bestämmelser i EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2018:3) har beslutats med stöd av förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor, som i sin tur är antagen enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). MSB:s föreskrifter har alltså inte antagits med stöd av miljöbalken. Såvitt länsstyrelsen kan se är de heller inte meddelade med stöd av EU-förordning inom miljöbalkens tillämpningsområde. Såvitt Länsstyrelsen kan se så finns det även en viss risk för att det kan uppstå situationer med dubbelbestraffning. Följande reglering finns redan. Enligt 36 § 1 st. 9 p. LBE (2010:1011) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om byggnad, annan anläggning och anordning som anges i 10 § (som innehåller allmänna byggnads-, anläggnings- och anordningskrav). Enligt 25 § 7 p. förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor får MSB meddela föreskrifter i de frågor som avses i 36 § 5–13 LBE. MSBFS 2018:3 är beslutade enligt 25 § denna förordning (se ingressen till dessa föreskrifter). I 28 § LBE finns en straffregel som stadgar böter för den som bryter mot föreskrifter meddelade med stöd av 36 §. Det är alltså möjligt att det redan finns en straffregel som täcker det fallet att någon bryter mot MSB:s krav på kontroll av cisterner. Länsstyrelsen anser därför att det bör utredas och klargöras om det kan finnas situationer med risk för uppkomsten av dubbelbestraffning.

Uppsala kommun anser att det bör finnas en MSA för när kontroll av det sekundära skyddet för cisterner inte har utförts inom det föreskrivna intervallet eller när kontrollrapporten för det sekundära skyddet inte har lämnats in till tillsynsmyndigheten inom sex veckor, på samma sätt som det finns en MSA för att inte inlämna kontrollrapporten efter genomförd kontroll av cistern.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund anser att det är positivt att MSA för ej inskickad rapport återinförs. Det hade dock varit lättare att hantera en MSA för försent gjord besiktning men då bestämmelserna om tidsintervall för besiktning numera endast finns i MSB:s föreskrifter kanske detta inte är genomförbart.

Region Gotland anser MSA för kravet på att skicka kopior på utförda kontroller till tillsynsmyndigheten (3 kap. 3 §) bör strykas i sin helhet. Det är rimligt att ha en straffavgift om kontroller inte sker enligt givna intervall meddelade i MSB:s föreskrifter, men straffavgiften bör då kopplas till MSB:s föreskrifter snarare än till Naturvårdsverkets föreskrifter.

Lidköpings kommun, Grästorps kommun och Götene kommun anser att MSA på 1000 kr, om inte kopior på utförda kontroller enligt 3 kap. 3 § ges in i tid till tillsynsmyndigheten, framförallt bör vara riktade mot företag och inte enskilda som har cisterner med eldningsolja för privat bruk.

Göteborgs stad anser att det med tanke på att det handlar om hantering inom VSO borde vara rimligt att fastställa MSA om återkommande kontroll av det sekundära skyddet inte görs. Det behövs då två separata bestämmelser angående MSA för kontrollrapporter. Dessa är MSA för ej inskickad kontrollrapport och MSA för överskridet kontrollintervall. Summor behöver också ses över. Utgångspunkten med en MSA är att den är effektiv, proportionerlig och avskräckande. En annan fråga som bör ställas är om det behövs olika nivåer på summorna beroende på om det är en privatperson eller ett företag som är verksamhetsutövare. Av konsekvensutredningen framgår att det kommer göras en översyn av behovet vad gäller MSA. Vad Naturvårdsverket kom fram till och hur man resonerat i översynen av MSA delges inte i det underlag som har skickats ut.

Stockholms stad ställer sig bakom påpekandet att bestämmelserna om nya MSA i förordning (2012:259) behöver omarbetas och eventuellt förtydligas i grundföreskriften. Staden konstaterar att förslaget till ny bestämmelse om MSA innebär att sanktionsavgift kan tas ut för att rapporten skickats in senare än sex veckor efter det att kontrollen genomförts. Det är därmed inte tydligt att en sanktionsavgift även kan tas ut när kontrollen i sig utförs för sent även om rapporten skickas in inom sex veckor från kontrollen. Utifrån legalitetsprincipen bör det därför inte vara möjligt att ta ut sanktionsavgift för försenad kontroll. Därmed anses, utifrån vikten av att återkommande kontroller genomförs, att Naturvårdsverket ska överväga MSA för utebliven kontroll, eller fundera över om det är tillräckligt preventivt att verksamhetsutövare påförs MSA när rapport inte skickats in inom sex veckor. Därför föreslås att Naturvårdsverket ska överväga att införa 2 separata bestämmelser i den nya föreskriften:

1. En MSA för *ej inskickad kontrollrapport*,
2. En MSA för *överskridet kontrollintervall*.

Östersunds kommun, Länsstyrelsen Jämtlands län och Söderåsens miljöförbund (SMF) anser att MSA är för låga, lägre än timtaxan. En avgift på 1 000 kr täcker inte kostnaden för arbetet det innebär att kräva in avgiften. För att motivera efterlevnad av föreskrifterna bör MSA överstiga timtaxan för handläggning av ärendet. SMF finner dock att 1 000 kr för att inte skicka in kontrollrapport kan vara en rimlig avgift.

Malmö stad menar att de föreslagna ändringarna i 10 kap. 1 § i förordningen om miljöstraffavgifter (2012:259), som avser MSA för de VU som inte anmäler installation av cistern, inte är av större principiell betydelse utan främst innebär

anpassad hänvisning till paragrafer i föreskriftsförslaget. Viktigt är att påtala att det föreslagna avgiftsbeloppet på 1000 kr inte är tillräckligt högt satt för att ge den avskräckande effekt som är syftet med MSA. Avgiftsbeloppet måste jämföras med de ekonomiska kostnader som en föreningsskada kan orsaka samt den tid och administrativa kostnad som VU måste lägga om de gör en anmälan om nyinstallation av cistern. Det kommer då att vara ekonomiskt fördelaktigt att välja att inte följa föreskriften. Ett mer rimligt avgiftsbelopp torde vara 5000 kr eller 10 000 kr.

Vidare menar nämnden att de föreslagna ändringarna i 10 kap. 2§ (NFS 2017:5) om MSA framgår att VU måste betala en MSA om 1000 kr i de fall de inte skickar kopior på genomförda tekniska kontroller av cisterner. Kontroll av cisterner utanför VSO regleras inte i NFS 2017:5, utan i MSBFS 2018:3. Det innebär en tillsynsproblematik för miljönämnden då det är svårt att göra en kontroll av att det skickas en kopia på en kontrollrapport till miljönämnden, när det samtidigt inte finns krav på att genomföra själva kontrollen i de föreskrifter som nämnden har tillsynsansvar över. Ett utvidgat samarbete med räddningstjänsten blir nödvändig. I det fall räddningstjänsten å sin sida inte har haft möjlighet att genomföra tillsyn på VU kontroller av cisterner, kommer inte heller miljönämnden att kunna kontrollera den tekniska beskaffenheten av cisternerna eller att rapporteringskravet till nämnden i 3 kap. 3 § NFS 2017:5 följs.

Naturvårdsverkets kommentar

Remissinstanserna har haft många synpunkter avseende de olika föreslagna MSA för överträdelser av krav i föreskriftsförslaget. I remissvaren har behovet av MSA jämfört med aktiv tillsyn ifrågasatts. Vidare har det även ifrågasatts om MSA för överträdelserna överhuvudtaget är rimligt att ta ut utifrån osäkerheterna som föreslagna bestämmelser innebär. Avgiftens storlek på 1000 kronor har vidare ansetts vara för låg jämfört med kostnaderna för administration och tillsyn. Det har påtalats att föreslagna MSA kan innebära problematiska frågor utifrån både vad gäller Naturvårdsverkets bemyndigande såväl som ev. dubbelbestraffning. Vidare har rättssäkerhetsaspekter påpekats. Som exempel har angetts situationen när det sker ett försenad inlämnande av olika rapporter samtidigt som konkreta tidsmässiga ramar för inlämnandet saknas. Vidare har betonats att det är betungande och resurskrävande för TM att administrera beslut om MSA. Flertalet remissmyndigheter skulle vidare föredra en MSA för att inte ha genomfört kontroll av det sekundära skyddet inom angivna intervall, detta då överträdelserna skulle ha en direkt koppling till en potentiell risk.

Naturvårdsverket instämmer att de föreslagna MSA kopplade till inlämnandet av kopior på kontrollrapporter och när en cistern tas ut bruk kan innebära bedömningssvårigheter för TM. Att behöva betala MSA för att lämna in kopior på kontrollrapporter är inte längre aktuellt eftersom bestämmelsen med krav på

inlämnandet har ändrats så att kontrollrapporter ska hålla tillgängliga för TM. MSA skulle enligt förslaget även tas ut när TM inte har informerats om att en cistern tas ur bruk. Denna situation kan också innebära bedömningssvårigheter för TM. Vidare har av remissvaren framkommit att TM också ser olika på när TM bör informeras om att en cistern tas ur bruk (se mer om detta under Naturvårdsverkets kommentar till 7 kap. 1 §). TM har således olika åsikter avseende informationskravet i samband med att en cistern tas ur bruk. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att TM enligt remissvaren föredrar aktiv tillsyn framför MSA har Naturvårdsverket bedömt att MSA inte ska kopplas till 7 kap. 1 §. Naturvårdsverket har dock bedömt att nu gällande MSA för en överträdelse av informationskravet avseende när en cistern installeras (3 kap. 1 § första stycket) fortsatt är motiverad. Eftersom det i princip i samtliga remissvar som bemötte förslagen om MSA, har angivits att avgiften på 1 000 kronor inte täcker de administrativa kostnaderna för att ta ut avgiften, överväger Naturvårdsverket att hemställa om att detta belopp höjs till ca. 3 000 kronor.

Det bedöms i nuläget inte vara aktuellt med ytterligare MSA för andra överträdelser, t.ex. att inte ha genomfört ackrediterad kontroll av sekundärt skydd. Ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet är ett nytt system som behöver komma på plats för att det ska kunna underlätta tillsyn. Om det vid senare uppföljning framkommer att kravet på ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet inte efterföljs av VU kan ett påtryckningsmedel i form av MSA bli aktuellt.

4.7. Synpunkter om behovet av nya övergångsbestämmelser

Sveriges tankrengörings- och saneringsföretags riksförening (STOR) anser att det behövs en ny övergångsbestämmelse (härefter ÖB) för när ett sekundärt skydd blir installerat på befintliga anläggningar. Det kan det vara lämpligt att sammanlänka tidsintervallerna av kontrollen av sekundärt skydd med MSB:s föreskrifter. Förslagsvis: ”Vid installationskontroll, revisionskontroll av sekundärt skydd på cisterner och rörledningar som har installerats före den 1 juli 2018 ska kommande kontrollintervall av det sekundära skyddet ske när kontrollperioden enligt MSBFS 2018:3 löper ut.”

SPT Association har föreslagit en ny övergångsbestämmelse:

”Vid installations- och revisionskontroll av sekundärt skydd på cisterner och rörledningar som har installerats före- eller efter den 1 juli 2018 ska kommande kontrollintervall av det sekundära skyddet ske när kontrollperioden enligt MSBFS 2018:3 löper ut.”

Eftersom det vid installation- eller revisionskontroll av sekundärt skydd på befintliga cisterner och rörledningar inte finns någon koppling till pågående kontrollintervaller enligt MSB:s föreskrifter i Naturvårdsverkets förslag, är det lämpligt att koppla ihop kontrollen av det sekundära skyddet med det befintliga kontrollintervallet i MSB:s föreskrifter.

Naturvårdsverkets kommentar

Införandet av ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet för cisterner är en större förändring jämfört med kraven enligt nu gällande regelverk. Ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet kommer att innebära extra kostnader för VU, vilka i vissa fall kan vara stora. Cisterner med anslutna rör- och slangledning inom VSO ska enligt nu gällande NFS 2017:5 ha sekundärt skydd. Det är VU som ansvarar för att det sekundära skyddet är tätt, hållbart och utformat så att kontroll är möjlig (4 kap. 4 § NFS 2017:5). Tillsynen av cisterner omfattar redan idag även tillsyn av det sekundära skyddet. De cisterner som innehåller brandfarliga vätskor kontrolleras dessutom med avseende på tekniska krav enligt MSBFS 2018:3. I dagsläget finns det även möjlighet till en frivillig ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet.

Naturvårdsverket delar inkomna synpunkter om behovet av övergångsreglering i detta avseende. Att införa ackrediterad kontroll innebär en kompetenssäkrad kontroll och systematik när det gäller kontrollen av det sekundära skyddet. De befintliga cisterner som kommer att omfattas kan redan nu ha någon form av sekundärt skydd som kommer att behöva anpassas till att uppfylla det nya funktionskravet enligt föreskrifterna, alternativt har cisternen inte något sekundärt skydd alls och då kommer sådant skydd att behöva installeras. Den bortre tidsgränsen för att genomföra sådana nödvändiga justeringar eller installationer är enligt förslaget på nya föreskrifter satt till den 1 januari 2028. Detta innebär även att en installationskontroll av det sekundära skyddet på befintliga cisterner behöver genomföras senast samma datum. Dessa regleringar framgår av en särskild övergångsbestämmelse (härefter ÖB). För att kunna samordna den ackrediterade kontrollen av det sekundära skyddet med den ackrediterade tekniska kontrollen av cisternen enligt MSB:s föreskrifter behövs även bestämmelser som möjliggör detta, vilket också anges i form av ÖB. Det är Naturvårdsverkets bedömning att de nya ÖB, dvs. ÖB 4, 5 och 6, säkerställer att en installationskontroll av det sekundära skyddet görs på samtliga cisterner senast den 1 januari 2028 samt att den första återkommande kontrollen av det sekundära skyddet kan därefter göras samtidigt som den nästkommande tekniska kontrollen enligt MSBFS 2018:3.

Cisterner som innehåller spilloljor som inte är brandfarliga omfattas inte av MSBFS 2018:3, dvs. dessa cisterner kontrolleras inte. Sådana cisterner behöver dock också ha ett sekundärt skydd inom VSO och det sekundära skyddet ska kontrolleras genom ackrediterad kontroll. Konsekvensen av att det inte sker tekniska kontroller av sådana cisterner är att det inte heller finns något krav på återkommande kontroller med ett visst kontrollintervall.

Enligt 1 kap. 2 § MSBFS 2018:3 finns det två typer av cisterner beroende på korrosionsbeständighet. Det finns K-cisterner med god korrosionsbeständighet

och S-cisterner med mindre god korrosionsbeständighet. Den återkommande tekniska kontrollen för K-cisterner sker var tolfte år medan motsvarande kontroll för S-cisterner sker vart sjätte år (5 kap. 11 § MSBFS 2018:3). K-cisterner med bättre korrosionsbeständighet har alltså längre intervall mellan kontrollerna än S-cisterner. Spilloljor kan förvaras både i K-cisterner och i S-cisterner. Det är dock bara sådana cisterner som innehåller brandfarliga spilloljor som genomgår tekniska kontroller enligt MSBFS 2018:3. Naturvårdsverket har inga uppgifter om huruvida spillolja mestadels försvaras i K-cisterner eller i S-cisterner. Det torde dock vara så att K-cisterner pga. bättre korrosionsbeständighet används i större omfattning för att förvara produkter och inte avfall (spilloljor). Mot denna bakgrund kan man konstatera att det torde vara vanligare att förvara spilloljor i S-cisterner alternativt i lösa behållare. För att kunna skapa ett fungerande och enkelt system för kontrollen av sekundärt skydd för cisterner som innehåller spilloljor som inte är brandfarliga har Naturvårdsverket bedömt att det är ändamålsenligt att ha ett kontrollintervall för dessa på 6 år, oavsett typ av cistern. Detta pga. att sådana spilloljecisterner inte kontrolleras utifrån tekniska krav enligt MSBFS 2018:3 och att det troligtvis är vanligare att spilloljor förvaras i S-cisterner. Detta regleras i 5 kap. 7 § i föreskrifterna och tillhörande ÖB.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Det som är nytt jämfört med det remitterade förslaget är ÖB 4, 5 och 6. Dessa ÖB säkerställer att det sekundära skyddet på samtliga befintliga cisterner som omfattas av föreskrifternas tillämpningsområde kommer att genomgå en installationskontroll senast den 1 januari 2028. Övergångsbestämmelserna träffar således både cisterner som redan har installerat sekundärt skydd som kommer att behöva anpassas till att uppfylla det nya funktionskravet enligt föreskrifterna och de cisterner som idag helt saknar sekundärt skydd. I båda dessa fall kommer en installationskontroll av det sekundära skyddet att behöva genomföras. Den första återkommande kontrollen av det sekundära skyddet på dessa cisterner har sedan med hjälp av ÖB 5 och 6 justerats för att sammanfalla med cisternens tekniska återkommande kontroll enligt MSBFS 2018:3.

Det har även lagts till en ÖB vad gäller krav på uppfyllandet av sekundärt skydd för befintliga enkelmantlade cisterner i mark. Av ÖB framgår att det sekundära skyddet på cisterner i mark som installerats och tagits i bruk i enlighet med de vid installationen gällande bestämmelserna inte kan fånga upp läckage från cisternen ska sådant sekundärt skydd installeras på dessa cisterner senast den 31 december 2036.

Ytterligare nytt är reglering av kontrollintervall för återkommande kontroll av det sekundära skyddet för cisterner som innehåller spilloljor som inte är brandfarliga. Denna har bestämts till 6 år. Reglering avseende sådana cisterner har införts i 5 kap. 7 §.

4.8. *Synpunkter om konsekvensutredningen*

Vad gäller upprättad konsekvensutredning finner *Regelrådet* redovisningen godtagbar vad gäller bakgrund och syfte, alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd, förslaget överensstämmande med EU-rätten och berörda företag utifrån bransch. *Regelrådet* finner redovisningen bristfällig vad gäller behov av speciella informationsinsatser, berörda företag utifrån antal och storlek, påverkan på företagets kostnader, tidsåtgång och verksamhet, påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag samt särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. *Regelrådet* finner sammanfattningsvis att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Näringslivets regelnämnd (NNR) anser att det inte är visat att behov verkligen föreligger av de åtgärder som föreslås av Naturvårdsverket i de föreslagna föreskrifterna. Enligt *NNR* presenteras varken några fakta kring det av Naturvårdsverket angivna problemet med läckage från enkelmantlade cisterner med invändigt och utvändigt korrosionsskydd eller behovet och nyttan av att ”rörledningar och slangledningar ska vara dubbelmantlade eller ha annat sekundärt skydd”. Att byta ut fullt fungerande enkelmantlade cisterner till dubbelmantlade cisterner innebär enligt *NNR* avsevärda kostnader för varje anläggning. *NNR* är också kritisk till att Naturvårdsverket inte har utrett eller övervägt om någon/några ytterligare mer kostnadseffektiva alternativa lösningar finns för de olika delarna i de nya krav som föreslås. *NNR* anser vidare att Naturvårdsverket i sin konsekvensutredning inte gör någon ansats till att beräkna de kostnader som tillkommer av förslaget för berörda verksamhetsutövare. Enligt *NNR* går det inte att få någon bild av storleken på konsekvenserna då Naturvårdsverket inte kvantifierar berörda företag. *NNR* finner att Naturvårdsverkets konsekvensutredning innehåller så stora brister att den inte kan ligga till grund för beslut. *NNR* avstyrker därför förslaget.

Länsstyrelsen Skåne bedömer att det inte helt tydligt framgår av konsekvensanalysen i vilken mån det har gjorts avvägningar kring vad det skulle innebära att begränsa regleringen inom VSO till att omfatta vattentäktzon, primär- respektive sekundär skyddszon, och överlåta åt beslutsmyndigheten för VSO att i det enskilda fallet avgöra behovet av reglering inom tertiär zon.

Miljösamverkan Östra Skaraborg anser inte att konsekvensutredningen ger något bra svar på varför miljöstraffavgift ska införas.

Göteborgs stad anser att konsekvensutredningen inte har belyst konsekvenserna av hantering av kopior från utförda kontroller. Konsekvensen kan bli att hanteringen av inkommande rapporter gör att tid för inspektioner i fält minskar. *Göteborgs stad* menar att hantering av kopior från utförda kontroller inte fyller någon miljönytta och att reglerna av den anledningen behöver ses över. Vidare framför *Göteborgs stad* att det i konsekvensutredningen saknas resonemang

angående undantag för information angående flytt av mobila cisterner inom ett arbetsområde, på samma sätt som för lösa behållare enligt 3 kap. 2 §. Konsekvensutredningen har enligt Göteborgs stad inte heller belyst att ändringen i 7 kap. 1 § innebär ett annat sätt att handlägga cisterner som tas ur bruk. Enligt Göteborgs stad finns det ingen anledning till att ändra nuvarande skrivning att informationen lämnas innan cisternen tas ur bruk. Den nya skrivningen skulle leda till dubbelarbete och fyller ingen funktion för ett effektivt tillsynsarbete.

Naturvårdsverkets kommentar:

Naturvårdsverket har kompletterat och förtydligat de delar i konsekvensutredningen som Regelrådet funnit bristfälliga. Dessa förtydliganden omhändertar även motsvarande synpunkter som NNR har fört fram.

Vad gäller behov av åtgärder för skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor så har Naturvårdsverket sedan många år tillbaka reglerat detta i sina föreskrifter. Krav på sekundärt skydd för cisterner, dvs. krav på anordningar som säkerställer att vätska kan uppfångas från en läckande cistern, reglerades redan i NFS 2000:4. En förorening av mark och vatten inom ett vattenskyddsområde kan få mycket stora konsekvenser för samhällets råvattenresurser. Enligt HaV, som är expertmyndighet vad gäller arbetet med vattenskyddsområden, finns det behov av generella krav för hantering av produktgrupper som används i stor mängd i samhället, t.ex. brandfarlig vätska och spillolja. Skyddskraven i föreskriftsförslaget är avsedda att utgöra generella minimikrav. Lokala vattenskyddsföreskrifter kan ha kompletterande och vid behov skarpare bestämmelser inom ett visst vattenskyddsområde. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning skulle därmed en avsaknad av generella föreskrifter försämra miljöskyddet.

Vad gäller synpunkter från NNR avseende bristande fakta så hänvisar Naturvårdsverket framförallt det underlag och det arbete som har framdrivits genom den externa referensgruppen. Vad gäller utredning och överväganden om alternativa lösningar så innebär förslaget på funktionskrav, istället för nu gällande absoluta krav på invallning, att alternativa lösningar utifrån plats- och anläggnings specifika förutsättningar ska vara möjliga att genomföra för att uppfylla bestämmelserna.

Naturvårdsverket har även förtydligat konsekvensutredningen i de delar där Länsstyrelsen Skåne, Miljösamverkan Östra Skaraborg och Göteborgs stad saknat redovisning.

4.9. Synpunkter i övrigt

Kommerskollegium delar Naturvårdsverkets uppfattning om att föreskrifterna ska anmälas enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler samt bedömer

att kraven i 5 kapitlet behöver anmälas enligt förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

Helsingborgs stad påpekar att nästan inga bestämmelser rör lösa behållare utanför VSO förutom i 6 kap. och 8 kap. Bestämmelserna saknar i många fall kommatecken, vilket gör läsning och tolkning svårare.

Ale kommun lyfter frågan om kraven uttrycka i 4 kap. även gäller konsumentprodukter. Räknas brandsäkra kemikalieskåp, exempelvis i en butik, som ett sekundärt skydd?

Cisternvård AB anser att MSB och Naturvårdsverket aktivt ska arbeta för att skriva en gemensam föreskrift som riktar sig till ackrediterade kontrollföretag, vilket bedöms skulle öka rättssäkerheten. Att Naturvårdsverket skriver en föreskrift som vänder sig till både kontrollföretag, TM samt VU blir krångligt. Cisternvård AB tolkar det så att kontrollföretag enbart ska bry sig om det sekundära skyddet och att det är tätt, hållbart, har rymd och är besiktningsbart. Resten av föreskrifterna vänder sig till andra aktörer, som i sin tur kan komma att få en massa idéer och konstiga tolkningar som bidrar till att ge kontrollföretagen och VU/cisternägaren problem. En del av områden i remissen är så öppna för tolkningar att detta kommer ge stora lokala variationer. Nollalternativet är i dagsläget egentligen mycket bättre än verkets nya föreskrift.

Lantbrukarnas riksförbund (LRF) bedömer att kostnadsbördan för enskilda verksamhetsutövare, som lantbrukare, ökar ytterligare när kravet på informationsplikt och krav på sekundärt skydd sänks från 250 l till 150 l. Vidare är det viktigt att besiktning av det sekundära skyddet sker i enlighet med förslaget, dvs. i samband med nästkommande ordinarie cisternbesiktning enligt MSB:s föreskrifter. Detta för att undvika den extra associerade kostnaden för att åka ut enbart för att besiktiga det sekundära skyddet.

Skogsstyrelsen (SKS) ser en risk för att föreskriftsförslaget kommer att innebära ökad administration för VU inom skogsbruket. De positiva effekterna för miljöskyddet bör dock överväga den ökade administrativa arbetsbördan. Om förslaget genomförs bör den administrativa arbetsbördan och konsekvenser för miljöskyddet följas upp.

KIWA Inspecta AB (KIWA) menar att det bör framgå i föreskriften att VU är skyldig att förse kontrollorganet med all nödvändig information exempelvis skyddsföreskrifter, konstruktions-, tillverknings- och utförandeuppgifter. Följande krav är därför lämpligt att införa: ”Om en verksamhetsutövare nekat ett kontrollorgan att slutföra ett påbörjat uppdrag med att kontrollera ett sekundärt skydd ska kontrollorganet meddela detta till Naturvårdsverket.”

Region Gotland anser att det finns en del oklarheter och otydligheter i föreskriftsförslaget. Det finns ett behov av att kraven i föreskrifterna i en kommande vägledning utvecklas för att möjliggöra en likvärdig tillämpning. Bland annat bör det utvecklas:

- hur det sekundära skyddet ska motverka spill vid handhavande,
- hur volym- och tidsregleringen enligt 3 kap. 2 § ska tolkas,
- hur kontrollen enligt 5 kap. 7 § ska utföras och bedömas för att uppfylla föreskrifternas krav, samt
- vad informationen enligt 3 kap. 1–2 §§ bör innehålla.

Räddningstjänsten Syd vill se ett förtydligande kring hur samarbetet mellan miljökontor och räddningstjänsten ska ske. En naturlig förlängning av detta kan vara att MSB kommer med en handledning eller vägledning för att förtydliga hur samarbetet ska ske i praktiken.

Naturvårdsverkets kommentar:

Förslaget på nya föreskrifter kommer att anmälas till Kommissionen i enlighet med Kommerskollegiums synpunkter. Därtill har en bestämmelse tillagts i 1 kap. 6 § som innehåller en klausul om att varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Turkiet, eller som har sitt ursprung i och som lagligen saluförs i en Eftastat som är part i EES-avtalet förutsätts vara förenliga med de åtgärder som regleras i föreskrifterna.

Naturvårdsverket har under framtagande av detta förslag till nya föreskrifter samarbetat med bl.a. MSB, HaV och Swedac. Även kommande vägledning kommer att remitteras och stämmas av med berörda myndigheter, branschorganisationer och tillsynsmyndigheter. Samarbete och samverkan med berörda myndigheter och branschorganisationer är viktigt för att olika aspekter utifrån myndigheters och aktörers arbete ska kunna beaktas vid utformningen av föreskrifterna och på så sätt leda till en ändamålsenlig reglering. Ett sådant samarbete ger dock inte alltid möjlighet till att ta fram gemensamma vägledningar eftersom myndigheterna har olika uppdrag och driver arbete utifrån olika regelverk.

Naturvårdsverket delar uppfattningen att det är viktigt att samarbetet mellan olika TM utvecklas för att främja en fullgod tillämpning av regelverket. Detta kommer att utvecklas mer i detalj i kommande vägledning. Naturvårdsverket noterar vidare vilka frågor/områden som remissinstanserna anser bör utvecklas vidare i vägledning och vad som bör omfattas av uppföljningsarbetet.

4.10. Synpunkter om de specifika bestämmelserna i föreskrifterna

§	Remissinstans	Framförda synpunkter
1 kap. 1 §	SPBI STOR	Definitionen av ”spillolja” i den nya avfallsförordningen (2020:614) bör användas. Förslagsvis ändras ordalyden till ”Dessa föreskrifter gäller vid hantering av <i>oljor, spilloljor</i> och brandfarliga vätskor i cisterner och lösa behållare”.
	KIWA	I tillämpningsområdet upptas ett antal olika vätskor som omfattas av föreskriften. Varför omfattas inte rena mineraloljor i definitionen av ”oljor” i enligt 2 kap. 1 § och då inte heller av föreskriften? Det finns vidare många olika vätskor som är farliga för miljön och som inte omfattas av tillämpningsområdet exempelvis syror, baser och icke-brandfarliga ämnen.
	Kramfors kommun	Det är otydligt om och i vilken utsträckning tillämpningsområdet omfattar mobila cisterner och behållare. I skogsbruket och vid bygg- och entreprenadarbeten är det mycket vanligt att cisterner ställs upp tillfälligt. Det har visat sig vara en tolkningsfråga om denna flyttbara hantering omfattas av föreskrifterna i ADR-S – vilket branschen brukar hävda, eller om Naturvårdsverkets föreskrifter också ska gälla. Det är därför önskvärt med ett förtydligande om föreskriftens tillämpningsområde även avser tillfällig uppställning av cisterner och behållare. Det noteras också att varken skogs-, bygg- eller entreprenadbranschen ingått i referensgruppen för framtagande av föreskrifterna, vilket indikerar att dessa branscher inte ansetts vara påtagligt berörda av regelverket.
	Räddningstjänsten Syd	Föreskriften borde även omfatta miljöfarliga och hälsovådliga ämnen. Komplexiteten i att hitta en tydligt definierande faktor borde inte vara avgörande för att välja ut brandfarliga vätskor och oljor. Exempelvis skulle

		ämnen som räknas in i kategorin akut toxisk vattenmiljö vara med samt Havs- och vattenmyndighetens definition av långlivade, bioackumulerande och toxiska (PBT-ämnen) vilken noteras i HVMFS 2019:25 vara vägledande i frågan.
	SSBF	Skyddskravet för VSO behöver förstärkas ännu mer och därtill även omfatta skydd mot andra kemiska produktgrupper som anges i förslaget, vilken anger att dessa ska tillämpas vid hantering av oljor och brandfarliga vätskor i cisterner och lösa behållare. Exempelvis skulle ämnen som räknas in i kategorin akut toxisk vattenmiljö vara med samt Havs- och vattenmyndighetens definition av långlivade, bioackumulerande och toxiska (PBT-ämnen) vilken noteras i HVMFS 2019:25 vara vägledande i frågan.
	SPT Association	Eftersom det har kommit ny avfallsförordningen (2020:614), där ”spillolja” definieras så kan det vara lämpligt att det hänvisa till 2020:614 och lägga till <i>spilloljor</i> eftersom det är ett välkänt begrepp.

Naturvårdsverkets kommentar:

Många av remissinstanserna har kommenterat föreskrifternas tillämpningsområde. Det har påpekats att begreppet ”olja” bör kunna omfatta andra farliga och toxiska ämnen och på så sätt göra tillämpningsområdet för föreskrifterna bredare. Samtidigt har anförts att begreppet ”olja” är missvisande och att det kan tolkas så att det även omfattar rena produkter och inte enbart avfall.

Spilloljebegreppet har ändrats i 1 kap. 14 § avfallsförordningen (2020:614), vilket innebär att eldningsolja, vegetabilisk smörjolja och oljehaltigt drivmedel har tagits bort från tillämpningsområdet. Ändringen i avfallsförordningen innebär en justering till begreppet spillolja i avfallsdirektivet². Justeringen medför att samlade rester av eldningsolja, vegetabilisk smörjolja och oljehaltigt drivmedel inte längre utgör spillolja i avfallsförordningens mening, dvs. begreppet spillolja har snävats in. Begreppet ”olja” i förslaget till nya föreskrifter har haft som avsikt att säkerställa att miljöskyddet inte försämras vid hantering av spillolja genom att även inkludera eldningsolja, vegetabilisk smörjolja och oljehaltigt drivmedel. Det kan konstateras att spillolja är ett mycket vedertaget och inarbetat begrepp som används inom flera områden. Begreppet har kopplats till avfallsförordningen sedan upphävandet av förordningen (1993:1268) om spillolja. Att ha ett spilloljebegrepp i Naturvårdsverkets föreskrifter med en innebörd som avviker från den i avfallsförordningen hade medfört otydlighet och stött på motstånd och därmed varit olämpligt. Detta låg till grund för att Naturvårdsverket valde

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november om avfall och om upphävande av vissa direktiv, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/851.

att använda begreppet "olja" och på så sätt kunna inkludera eldningsolja, vegetabilisk smörjolja och oljehaltigt drivmedel. Begreppet "olja" har trots förklaring i konsekvensutredningen upplevts som förvirrande. Av remissvaren framgår att det är klart om olja också skulle omfatta rena produkter, dvs. inte enbart avfall, och vilka produkter som i sådana fall avses. Naturvårdsverket instämmer att begreppet "olja" har en oklar innebörd, vilket i sin tur gör tillämpningen både för verksamhetsutövare och TM svårare samt mindre rättssäkert. Utifrån detta har Naturvårdsverket bedömt att begreppet "olja" ska ersättas med "spillolja" med den innebörd som framgår i avfallsförordningen. Det är alltså en något snävare begrepp men pga. att begreppet är väl definierat och inarbetat förenklas tillämpningen. Det bedöms således att en rättssäker tillämpning och klarare innebörd väger upp att begreppet "spillolja" i avfallsförordningen är snävare. Naturvårdsverket bedömer vidare att det utifrån föreskrifternas syfte inte kommer att ske en utökning av tillämpningsområdet på så sätt att fler icke-brandfarliga vätskor eller ämnen omfattas. Miljöskydd för sådana vätskor/ämnen regleras enligt miljöbalken med kemikalielagstiftningen.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Begreppet "oljor" har ersatts med begreppet "spilloljet" som har samma innebörd och omfattning som begreppet spillolja i 1 kap. 14 § avfallsförordningen.

1 kap. 2 §	Huddinge kommun	I första stycket anges "[...] i cisterner och lösa behållare [...]" medan det i andra stycket utvecklas till "[...] i lösa behållare och i cisterner ovan och i mark samt rörledningar och slangledningar som är anslutna till sådana cisterner". Finns det skäl till den snävare förklaringen i första stycket eller syftar båda styckena till samma omfattning av cisterner och rörledningar som beskrivs i det andra stycket? Om samma omfattning avses bör det i båda styckena vara samma förklaring till omfattningen av föreskrifterna inom och utanför VSO.
	Lidköpings kommun Grästorps kommun Götene kommun	I andra stycket är det inte tydligt om föreskrifterna gäller enskilda cisterner på 1 m ³ och enskilda lösa behållare på 1 m ³ eller om den totala volymen av cistern och lösa behållare ska uppgå till 1 m ³ .
	Länsstyrelse i Dalarnas län	Det är bra att det tydligt anges att 150 l är den totala volymen inom VSO. I det andra stycket är det lite otydligt om det är den totala mängden vätska eller volymen på behållare och cisterner över 1 m ³ som avses.

	Länsstyrelse Västerbotten Uppsala kommun Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) m.fl.	I 2 § anges att utanför VSO gäller föreslagna föreskrifter även <i>rörledningar och slangledningar som är anslutna till sådana cisterner</i> . Detta tillägg saknas för cisterner inom VSO. Ett förtydligande kan behövas.
	Uppsala kommun	<p>Tillämpningsområdet bör relateras till behållares och cisterners volym, inte till mängden hanterad olja eller brandfarlig vätska. Alltså "Inom vattenskyddsområden gäller föreskrifterna vid hantering av oljor och brandfarliga vätskor i cisterner och lösa behållare med en volym om totalt mer än 150 l" respektive "Utanför vattenskyddsområden gäller föreskrifterna vid hantering av oljor och brandfarliga vätskor i cisterner och lösa behållare med en volym om totalt mer än 1 m³". Så som tillämpningsområdet är utformat i förslaget kan en VU installera en cistern om 1,5 m³ utanför ett VSO utan att informera TM med motiveringen att hen inte avser att fylla den till mer än hälften.</p> <p>Det är inte tydligt om 2 § andra stycket avser situationer där den sammanlagda hanteringen i lösa behållare överstiger 1 m³ eller där varje lös behållare för sig innehåller mer än 1 m³. Ifall att paragrafen avser den sammanlagda hanteringen av oljor eller brandfarliga vätskor så uppkommer frågan om varje typ av olja eller brandfarlig vätska räknas för sig eller om det avser den sammanlagda mängden av olja eller brandfarlig vätska oavsett typ.</p>
	Åre kommun	Det kan vara förvirrande att det används både <i>liter</i> och <i>m³</i> .
	Brandskydds- föreningen	Sänkningen från 250 l till 150 l inom VSO innebär en ny omfattning, vilket främst kan antas beröra privatpersoner. Enskilda är inte alltid observanta på nya eller ändrade regler. Trots det är skärpningen rimlig.

	Cisternvård AB	<p>En oljetank och olja är inte farligare inom VSO än utanför. Kraven bör vara exakt samma inom som utom VSO. Man ska istället ska trycka på att vid ev. spill, läckage ska man agera omedelbart vid upptäckten så att oljan inte når grundvattnet. Det är fortfarande så att oljan rinner neråt lika fort både inom och utom VSO.</p> <p>Volymregleringen inom VSO borde man helst helt slopa. Ha den upp till 1 m³ som det är utanför VSO, men sänk inte gränsen till 150 l för då kommer alla maskinföretag bli olagliga när de ska tanka sina maskiner. Detta är inte ett problem i dagsläget, att sänka volymen är orimligt.</p>
	Helsingborgs stad	<p>Det andra stycket bör omfatta även rör- och slangledning anslutna till lösa behållare. Det ska förtydligas om hur avgränsningen om 150 l ska bedömas. Gäller volymen 150 l inom samma fastighet, samma verksamhetsområde, samma VU eller en specifik plats? Hur definierar man en specifik plats eller annat avgränsat område? Ska de 150 l vara placerade tillsammans? Vad gäller om flera mindre behållare hanteras på olika delar av en fastighet och om volymen totalt överskrider gränsen? Inomhus eller utomhus? Vad gäller om VU bedriver verksamhet på flera olika fastigheter inom samma VSO?</p>
	Lunds kommun	<p>Ur ett tillsynsperspektiv skulle det underlätta om storleken på cisternen är avgörande om den omfattas av informationsplikten snarare än fyllnadsmängden. Förtydligande behövs även kring om det är den sammanlagda mängden i lösa behållare som avses eller varje lös behållare för sig.</p>
	SMF	<p>Paragrafen bör förtydligas, då formuleringen "mer än totalt" används inom VSO och formuleringen "mer än" utanför VSO. Ordet "totalt" bör finnas med även i den formulering som gäller utanför VSO. Det kan också uppstå frågetecken med formuleringen "cisterner och lösa behållare" respektive "lösa behållare och i cisterner". Det skulle kunna läsas som om det fordras både cistern och annan behållare för att gälla.</p>
	Örnsköldsviks kommun	<p>Bra vore om själva paragrafen inte gav för mycket utrymme för tolkning.</p>

		<p>I NFS 2017:5 stod det att ”föreskriften gäller vid hantering av brandfarliga vätskor eller spillolja i cisterner ovan och i mark som rymmer mer än 1 m³”. I det nya förslaget har ordet ”rymmer” tagits bort och det står nu bara hantering. Det ger utrymme för tolkningar. Menar man total hantering vid ett tillfälle med eventuella många små cisterner <1 m³ eller menar man fortfarande att det är om en enskild cistern eller lös behållare rymmer mer än 1 m³ som man omfattas av föreskriften?</p> <p>Det står i nya förslaget att ”Inom vattenskyddsområden gäller föreskriften vid hantering av mer än totalt 150 l oljor eller brandfarliga vätskor i cisterner och lösa behållare”. Här används ordet ”totalt” vilket ger mindre utrymme för tolkning. Här förstår man mer att föreskriften gäller för den totala mängden och inte att varje enskild cistern/behållare måste rymma över 150 l för att omfattas.</p> <p>Varför står det preciserat att utanför VSO gäller hantering av mer än 1 m³ i cisterner och ovan mark? I VSO står det bara i cisterner. Det är inte preciserat att det gäller cisterner i och ovan mark.</p>
	Försvarsmakten	<p>Som bestämmelsen är utformad blir en konsekvens att kravet på sekundärt skydd kan gälla även vid hantering av oljor och brandfarliga vätskor i mycket små behållare. VSO ökar i antal och i omfattning. Försvarsmaktens verksamhet tillväxer och hantering i lösa behållare kan komma att öka. Bestämmelsen skulle kunna medföra onödigt stora praktiska konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet.</p>
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Naturvårdsverket instämmer att sänkningen av volymgränsen till 150 liter inom VSO kommer att innebära att fler verksamhetsutövare kommer att behöva ha sekundärt skydd för lösa behållare. Det framgår dock av konsekvensutredningen att användningen av mindre lösa behållare i verksamheter har ökat pga. ökade bränslestölder. Eftersom spill och läckage förekommer mest vid hantering i lösa behållare anses det motiverat att genom en sänkning av volymgränsen säkerställa att miljöskyddet inom VSO inte försämras. Förtydligande om att volymgränser för lösa behållare avser den totala sammanlagda volymen kommer att ges i kommande vägledning. Bestämmelsens formulering har också justerats något för att uppnå ännu större tydlighet.</p>		

Naturvårdsverket har genomfört samråd med Försvarmakten (FM), Fortifikationsverket och Förvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM). Under samrådet har diskuterats de frågor som FM har tagit upp avseende hantering av sekretessbelagd information. Efter diskussionerna har Naturvårdsverket bedömt att någon ändring i detta avseende inte är nödvändig eftersom FIHM som är TM enligt föreskrifterna alltid har möjlighet att ge undantag i det enskilda fallet med stöd av 8 kap. 1 §.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

I bestämmelsens andra stycke har ordet ”totalt” lagts till för att uppnå större tydlighet.

”Utanför vattenskyddsområde gäller föreskrifterna vid hantering av mer än *totalt* 1 m³ brandfarliga vätskor och spilloljor i lösa behållare och i cisterner ovan och i mark samt rörledningar och slangledningar som är anslutna till sådana cisterner.”

1 kap. 3 §	Marks kommun	Bestämmelsen kan strykas.
-------------------	--------------	---------------------------

Naturvårdsverkets kommentar:

Naturvårdsverket har noterat att bestämmelsen av en remissinstans upplevs som onödigt. För ökad tydlighet kommer dock bestämmelsen att kvarstå.

1 kap. 4 §	Länsstyrelsen i Kronobergs län Länsstyrelsen i Jönköpings län	<p>Tillståndsgiven hantering är undantagen. Förvaring av kemikalier i cistern som omnämns i ett tillstånd ingår i ett tillstånds rättskraft. Den omfattas av det så kallade allmänna villkoret. Rent konkret innebär detta att TM noggrant måste granska arkivhandlingar från en tillståndsprocess för att se om en viss kemikalie-hantering omfattas eller inte, när saken inte uttryckligen regleras i tillståndets särskilda villkor (eller annars framgår av tillståndsbeslutet). Detta riskerar att bli en betungande hantering för TM i vissa fall.</p> <p>Länsstyrelsen är tveksam till om detta merarbete då TM behöver granska ansökningshandlingar, tillför någon egentlig miljönytta. Hanteringar som inte är tillstånds-pliktiga eller tillståndsgivna omfattas av föreskrifterna. Miljöskyddet tillgodoses i båda fallen. Men det blir betydligt enklare för TM att endast jämföra med miljöprövningsförordningen (MPF 2013:251) än att göra en utredning om vad det allmänna villkoret kan anses omfatta i ansökningshandlingar. Detta är även mindre rättssäkert eftersom svåra tolkningsfrågor kan uppstå.</p>
-------------------	--	--

		<p>Föreskrifterna bör tillämpas generellt dvs. även om hanteringen är tillståndsgiven eller är tillståndspliktig enligt MPF (2013:251). Det är en liten risk att föreskrifterna strider mot ett tillstånds rättskraft eller att hanteringen blir dubbelreglerad.</p> <p>Undantag av tillämning av föreskrifter för denna typ av verksamheter bör därför i första hand helt tas bort. I andra hand bör nuvarande formulering i 1 kap. 1 § 2 st. NFS 2017:5 behållas.</p>
	FIHM	<p>I paragrafen anges att föreskriftsförslaget inte gäller hantering som är tillståndsgiven eller tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (MPF 2013:251) <i>eller som har prövats inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken</i>. Därmed konstateras att det finns tillståndsprövade verksamheter där hantering/lagring i cisterner inte uttryckligen regleras. Villkor för hanteringen/lagringen saknas helt eller är otillräckliga. Även om möjlighet då finns att tillsynsvägen meddela förelägganden om försiktighetsmått bedöms att det är ett resurskrävande arbete som lägger ansvaret på TM istället för VU. Därför anses att detta undantag bör tas bort. Föreskrifterna bör tillämpas även för tillståndsprövade verksamheter. Om tillståndet innehåller villkor om hantering/lagring av oljor och brandfarliga vätskor så bör dock villkoren gälla.</p>
	KIWA	<p>Det är otydligt hur undantaget ska tolkas. Ska den tolkas så att om en verksamhet omfattas av 2–32 kap. MPF (2013:251) så omfattas inte denna av föreskriften och krav på t.ex. sekundära skydd inom ett vattenskyddsområde? Kan det i tillståndet anges att sekundärt skydd ändå ska finnas? Kan det också via tillståndet ställas krav på kontroll det sekundära skyddet? Är det då krav på att kontrollen av detta ska utföras av ackrediterat kontrollorgan som ackrediterats för uppgiften enligt föreliggande föreskriftsförslag?</p>

Naturvårdsverkets kommentar:

Naturvårdsverket har förståelse för att det är tids- och resurskrävande att utreda omfattningen av ett tillstånds rättskraft i en tillsynssituation. Verket har dock gjort bedömningen att en ändring som utökar föreskrifternas tillämpningsområde att även omfatta tillståndspliktiga verksamheter inte är lämplig. Detta dels utifrån föreskrifternas syfte, dvs. reglering av hanteringen av brandfarliga vätskor och spilloljor avseende C och U verksamheter, dels med hänsyn till att tillståndspliktiga verksamheter ska prövas i en särskild ordning som är reglerad i lag. Ett tillstånd ska alltid förenas med de

villkor som behövs för att verksamheten ska kunna bedrivas i enlighet med miljöbalkens krav. Tillståndsmyndigheten kan föreskriva ett villkor om sekundärt skydd för cisterner inom verksamheten om den anser att det är nödvändigt för att kraven i 2 kap. miljöbalken ska vara uppfyllda och om det är lämpligt och rimligt med ett sådant villkor. Därtill finns det instrument i miljöbalken att använda både för TM och VU att få ett villkor ändrat om detta behövs.

Under arbetet med föreskrifterna har det framkommit frågor om vilka andra tillståndspliktiga verksamheter som omfattas av formuleringen ”*eller som har prövats inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken*”. Som exempel har pekats på verksamheter som är tillståndspliktiga och tillståndsprövas enligt VSO skyddsföreskrifter som är meddelade med stöd miljöbalken. Sådana regler utgör således tillståndskrav på föreskriftsnivå. Den prövning som är kopplad till sådant tillståndskrav anses vara mer omfattande och kräver mer av tillståndsmyndigheten än exempelvis en prövning av en C eller en U verksamhet (lagring och hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor utgör oftast C eller U-verksamhet). Även om ett tillståndskrav och tillståndsprövning enligt skyddsföreskrifter för ett VSO ställer krav på en tillståndsprövning med stöd av miljöbalken, kan en sådan prövning inte likställas med en tillståndsprövning för en A eller B verksamhet. Eftersom uttrycket ”*eller som har prövats inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken*” kan leda till en tolkning som inte har varit avsedd tas det bort från bestämmelsen. Bestämmelsens omfattning kommer att beskrivas och utvecklas i kommande vägledning.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Bestämmelsen görs tydligare genom att uttrycket ”*eller som har prövats inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken*” tas bort. Ytterligare förtydligande sker i bestämmelsen avseende föreskrifternas omfattning genom att det tydligt anges att föreskrifterna inte heller ska tillämpas på transporter som omfattas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:5) om transport av farligt gods på väg och terräng (ADR-S).

1 kap. 5 §	DEKRA	Det bör vara VU ansvar att meddela det ackrediterade kontrollorganet om det finns speciella skyddsföreskrifter och vilket intervall som gäller i de. Kontrollorganet har begränsad kännedom om lokala skyddsföreskrifter.
	HaV	Bestämmelsen kan formuleras så att det framgår att det är föreskrifter inom ramen för ett VSO som avses, dvs. ”Om ett vattenskyddsområde innehåller strängare krav, så gäller de kraven”.

	KIWA	I skyddsföreskrifter kan det finnas ytterligare tekniska- eller funktionskrav på sekundära skydd som ett kontrollorgan måste ta hänsyn till vid kontroll enligt föreskriften. Vem ansvarar för att tillgodose dessa krav vid en kontroll? Är det via uppgift från VU eller är det något som kontrollorganet ska undersöka? Var finns skyddsföreskrifterna tillgängliga?
	Huddinge kommun	Paragrafens korta formulering bidrar till en del otydligheter. Utifrån definitionen av skyddsföreskrifter i 2 kap. dras slutsatsen att bestämmelsen syftar till vattenskyddsföreskrifter. Om denna slutsats är korrekt borde "skyddsföreskrifter" ersättas med "vattenskyddsföreskrifter". Det är inte heller klargjort vad ett "strängare krav" är och vad begreppet omfattar.
	MSB	Skriv hellre "Om skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet innehåller strängare..." än "Om skyddsföreskrifter innehåller strängare...".
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Föreskrifterna syftar till att säkerställa att hanteringen av brandfarliga vätskor och spilloljor inom VSO har en godtagbar nivå, dvs. att det genom hantering inte uppstår risker för miljön och människors hälsa. VSO innehåller för det mesta specifika föreskrifter och oftast med högre/strängare krav beroende på VSO:s känslighet. Dessa krav kan exempelvis vara tekniska eller innebära anmälnings- eller tillståndsplikt. Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken är det VU:s skyldighet att skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet (kunskapskrav). Om verksamheten bedrivs inom ett VSO omfattas det av kunskapskravet att ta reda på om skyddsföreskrifterna för VSO innehåller särskilda krav avseende hantering/lagring av brandfarliga vätskor eller spilloljor. Det är således VU:s skyldighet att ta reda på om det finns strängare eller andra krav i skyddsföreskrifter till VSO om hantering av brandfarliga vätskor eller spilloljor i VSO, än de generella krav som gäller enligt naturvårdsverkets föreskrifter. Kraven i förslaget till Naturvårdsverkets nya föreskrifter utgör i princip minimikrav inom VSO. Vilka specifika krav som gäller inom ett särskilt VSO, och huruvida de är strängare än de generella kraven i Naturvårdsverkets föreskrifter, framgår av vattenskyddsområdets skyddsföreskrifter.</p>		
1 kap. 6 §	Uppsala kommun	Här finns en hänvisning till krav i föreskrifter som är meddelade av MSB. Det är tvetydigt huruvida nämnden som TM har mandat att ställa krav utifrån MSB:s föreskrift. Detta ska tydliggöras.
	Region Gotland	Bestämmelsen utgör ren information och det känns tveksamt om det behöver vara en reglerande paragraf.

	Huddinge kommun	Genom att särskilt peka ut krav i föreskrifter meddelande av MSB finns det en risk för att andra föreskrifter och lagar inte ges samma utrymme. Denna paragraf utgör en ren upplysning om övriga bestämmelser och kan i så fall även ge utrymme för andra bestämmelser som kan bli tillämpliga, exempelvis plan- och bygglagen (2010:900).
	MSB	Paragrafen innehåller inget föreskriftskrav utan är snarare en upplysning. Ska texten istället finnas med i en ingresstext?
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> 1 kap. innehåller bestämmelser som för det mesta är upplysningsbestämmelser. Aktuell bestämmelse är en upplysningsbestämmelse utan materiellt innehåll. Med hänsyn till att tidigare versioner av föreskrifterna, exempelvis NFS 2003:24, också innehöll tekniska krav som numer endast finns i MSB:s föreskrifter har det ansetts lämpligt att ha en upplysningsbestämmelse med hänvisning till MSB:s reglering avseende cisterner och lösa behållare. Detta också utifrån att bestämmelser i MSB:s föreskrifter fortsatt är relevanta gällande vad en cistern är och hur ofta cisterner ska kontrolleras eller vad som i övrigt gäller för lösa behållare.</p>		
2 kap. 1 §	Huddinge kommun	<i>ackrediterat kontrollorgan:</i> understrykningen av "förordning (EG) nr 765/2008" bör tas bort.
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	<i>brandfarlig vätska:</i> bör skrivas i klarspråk, dvs. "En vätska som har en flampunkt på 100 grader eller lägre".
	STOR SPT Association	<i>brandfarlig vätska:</i> spilloljor och brandfarlig vätska: vätska som har en flampunkt som inte överstiger 100 °C.
	MSB	<i>brandfarliga vätskor och spilloljor:</i> ordalydelsen förordas, i den ordningsföljden, genom hela föreskriftsförslaget.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Några remissinstanser har föreslagit att spillolja läggs till i definitionen av brandfarlig vätska. Naturvårdsverket har förståelse för att detta utifrån brandfarlighetsaspekten kan vara lämpligt. Det finns dock spilloljor som inte är brandfarliga. Eftersom verkets föreskrifter omfattar spilloljor oavsett om dessa är brandfarliga eller inte, bedöms att ett sådant tillägg inte är nödvändigt. Mer avseende <i>spillolja</i> se under definitionen av spillolja.</p>		

	Cisternvård AB	<i>cistern i mark</i> : cisterner under jord är idag godkända om de är en k-cistern t.ex. ”plast”, laminerat stål eller helt i ”plast” och påfyllningen ska vara lindad med protektorbinda. Detta är något som inte nämns alls i remissen. Det måste göras, alternativt hänvisas till MSB:s föreskrift och aktuell paragraf. Vad gäller sug- och returledningarna så anser vi att de ska vara s.k. presolrör och att det är att föredra att man kopplar bort returen. Detta kan man inte heller utläsa i remissen. Räcker detta som skydd? Det blir nämligen omöjligt att uppfylla andra krav på cisterner under jord. Föreskrifterna bör inte kompliceras ytterligare.
	Huddinge kommun	<i>cistern ovan mark</i> : definitionen är densamma som i NFS 2017:5 medan det på sida 11 i förslaget till vägledning till föreskriften anges att "en cistern inomhus betraktas som en cistern ovan mark". Detta förtydligande bör läggas till i föreskriftsförslaget definition.
	MSB	<i>cisterner i och ovan mark</i> : förordas, i den presenterade ordningsföljden, där liknande uttryck men i annan ordning nu används.
<i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Definitionerna <i>cistern i mark</i> och <i>cistern ovan mark</i> stämmer överens med definitionerna i MSBFS 2018:3. MSBFS 2018:3 innehåller vidare flera krav gällande cisterner i mark och markförlagda rörledningar kopplade till sådana cisterner, vilka också ska följas men inte tillsynas enligt Naturvårdsverkets föreskrifter. Naturvårdsverkets bedömning är att en tydligare hänvisning till dessa bestämmelser och beskrivning av kopplingarna mellan dessa och MSB:s föreskrifter kan göras i vägledning. Likaså kan i vägledning anges att en cistern inomhus betraktas som en cistern ovan mark.		
	Helsingborgs stad	<i>flampunkt</i> : formuleringen är inte korrekt, eftersom det är ångfasen ovanför vätskan som antänds och definitionen bör ändras så att den följer den av MSB formulerade definitionen.
<i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Begreppet <i>flampunkt</i> är starkt kopplat till MSB:s expertområde. I MSB:s föreskrifter (MSBSF 2010:4) om vilka varor som kan anses utgöra brandfarliga eller explosiva varor, definieras flampunkt som den lägsta temperatur då en vätska avger ångor som bildar en antändbar blandning med luft, enligt någon av de provningsmetoder som anges i delavsnitt 2.3.3.1 i ADR-S. Naturvårdsverket har under arbetet med framtagande av förslag till nya föreskrifter samverkat med MSB som också varit en del av referensgruppen. Begreppet <i>flampunkt</i> används egentligen inte i Naturvårdsverkets föreskrifter förutom att det utgör en del i definitionen av <i>brandfarliga vätskor</i> . Eftersom brandfarliga vätskor omfattas av föreskrifternas		

tillämpningsområde är det viktigt att begreppet definieras. Naturvårdsverket instämmer vidare att det begrepp som har angetts i remitterat förslag inte var korrekt formulerat. För att kunna definiera begreppet *flampunkt* på ett korrekt sätt bör definitionen i dessa föreskrifter överensstämma med MSB:s definition i sin helhet. MSB:s definition hänvisar vidare till de provningsmetoder som anses lämpliga för att kunna ange den lägsta temperatur då en vätska avger ångor som bildar en antändbar blandning med luft. En definition som hänvisar vidare till provningsmetoder i andra föreskrifter är varken lätt att ta till sig eller tillämpa vid tillsyn eller av VU. När produkter säljs på marknaden säljs dessa redan som brandfarliga eller icke-brandfarliga, vilket innebär att VU inte behöver tillämpa de hänvisade provningsmetoden för att tillförsäkra sig att den köpta produkten är brandfarlig eller icke-brandfarlig. Denna information anges på produktens produktblad och torde inte heller ifrågasättas vid tillsyn. Enligt MSB:s vägledning (*Brandfarliga varor, hantering av spillolja*, oktober 2013) kan det ibland vara svårare att avgöra om spilloljor är brandfarliga eller inte. (Spilloljor, som är farligt avfall, omfattas av 3 kap. 6–9 §§ avfallsförordningen, vilket innebär bl.a. att de ska samlas in separat och vid hantering inte blandas med spilloljor med andra egenskaper eller med andra typer av avfall eller ämnen på ett sätt som hindrar regenerering av spilloljan, eller annan materialåtervinning som ger likvärdiga eller bättre miljöeffekter än regenerering.) Om VU inte har information om huruvida spilloljan hen hanterar är brandfarlig eller inte, bör spilloljan alltid betraktas som brandfarlig. Detta gäller också med hänsyn till att provningsmetoderna som anges i MSB:s föreskrifter genomförs laboratoriemetoder.

Det är Naturvårdsverkets uppfattning att det inte finns ett egentligt behov av att definiera begreppet *flampunkt* i föreskrifterna. Istället kan begreppet beskrivas utförligt i kommande vägledning där hänvisning till behovet av laboratoriemetoder eller information i övrigt också passar bättre.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Definitionen av flampunkt har tagits bort från föreskrifterna. Utförlig beskrivning av begreppet kommer att ges i kommande vägledning.

Länsstyrelsen Stockholms län Helsingborgs stad	<i>hantering:</i> definitionen är svår att tolka. Nuvarande formulering kan uppfattas antingen som att transporterung alltid undantas och istället omfattas av MSBFS 2018:5, eller som att det i vissa fall omfattas av MSBFS 2018:5 och då undantas. Formuleringen bör ändras så att det är tydligt vad som avses ”med undantag för <i>sådan</i> transporterung”.
KIWA	<i>hantering:</i> man bör hänvisa till gällande version av ADR-S istället för MSBFS 2018:5.

	MSB	<i>hantering</i> : hanteringsbegreppet i 14 kap. 2 § miljöbalken respektive hanteringsbegreppet i 5 § 1 p. LBE är inte helt synonyma. Naturvårdsverket har valt att använda miljöbalkens hanteringsbegrepp i föreskriftsförslaget vilket kan få konsekvenser, framförallt när det gäller hantering i och av lösa behållare på grund av skillnaden mellan omfattningen i de två lagstiftningarnas respektive hanteringsbegrepp.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Naturvårdsverket och MSB som föreskrivande myndigheter nyttjar olika bemyndiganden utifrån olika lagrum. Naturvårdsverkets föreskrifter utgår från bestämmelserna i miljöbalken och syftet med föreskrifterna att stärka miljöskyddet vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor i cisterner och lösa behållare. Naturvårdsverket kan konstatera att hanteringsbegreppet i miljöbalken och i lagen (2010:1011) om brandfarliga vätskor (LBE) inte helt synonyma. Det är dock miljöbalken som är utgångspunkten för föreskrifterna, vilket ger vid handen att om det redan finns ett vedertaget begrepp i lag kan införandet av en egen definition leda till missförstånd och gränsdragningssvårigheter. Naturvårdsverket bedömer att det är motiverat att använda sig av miljöbalkens hanteringsbegrepp i föreskrifterna. Naturvårdsverket instämmer vidare i att det i föreskrifterna behöver förtydligas vilka transporter som omfattas av föreskrifternas tillämpningsområde.</p> <p><i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i> Definitionen av begreppet <i>hantering</i> har förtydligats genom att tillägget om undantaget avseende vissa transporter har lyfts ur definitionen och istället placerats i 1 kap. 4 § som ett andra stycke. Bestämmelsen i 1 kap. 4 § beskriver tillämpningsområdet för föreskrifterna. Där anges nu att föreskrifterna inte ska tillämpas på sådan transporter som omfattas av Myndighetens för samhällsskydd och beredskap föreskrifter (MSBFS 2018:5) om transport av farligt gods på väg och terräng (ADR-S).</p>		
	SPT Association	Förslag till ny definition: <i>hållbart</i> : definition av hållbart kan t.ex. vara att det finns någon typ av beräkning av hållfastheten och funktionen för konstruktionen av det sekundära skyddet.
	Vänersborgs kommun	<i>installation</i> : en definition av begreppet saknas i nuläget och kan leda till skilda tolkningar. Föreskriftsförslaget bör även klargöra vad en installation innebär. I Mark- och miljödomstolen vid Östersund tingsrätts dom den 19 december 2019 i mål M 2038–19 tas begreppet upp. I domen anses inte en mobil cistern (transportbehållare) som

		placeras på en plats under en begränsad tid omfattas av begreppet installation utan där anses en installation kräva att något monteras eller att delar kopplas ihop etc. Transportbehållare omfattas enligt domen därför inte av informationsplikt.
	Kramfors kommun	<i>installation</i> : begreppet bör definieras eftersom en MSA är kopplad till kravet på information varpå det blir extra betydelsefullt med tydlighet om vad som i sammanhanget avses med en installation.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>I remissvaren har efterfrågats ett tillägg av två nya definitioner; <i>installation</i> och <i>hållbar</i>. I 3 kap. 1 § regleras informationsskyldigheten som gäller vid installation av en cistern eller påbörjad hantering i en cistern. Eftersom föreskrifternas tillämpningsområde omfattar både cisterner och lösa behållare, vilka kan variera stort vad gäller storlek, utseende och konstruktion, är det svårt att utforma definitioner som passar för samtliga cisterner och lösa behållare som kan omfattas av föreskrifterna. Det finns dessutom cisterner som genomgår teknisk installationskontroll hos tillverkaren och därmed inte installeras samtidigt som cisternen tas i bruk på plats hos en VU. Det kan leda till gränsdragningsvårigheter i vissa sammanhang. Att <i>installera</i> eller <i>installation</i> används i många författningar utan att det ges en särskild definition av vad dessa innebär. Eftersom installation kopplas till cisterner i föreskrifterna förutsätts att någon form av mer eller mindre teknisk åtgärd är behövlig för att göra cisternen redo för användning. Detta synsätts stöds också av domstolens resonemang i ovan angivet avgörande (M 2038–19). Naturvårdsverket bedömer att det inte är lämpligt med en definition av installation i föreskrifterna men begreppets innebörd kommer att utvecklas i vägledning.</p> <p>Enligt 4 kap. 2 § ska det sekundära skyddet bl.a. vara hållbart. Om begreppet ”hållbar” se mer under Naturvårdsverkets kommentarer till 4 kap. 3 §.</p>		
	MSB	<i>installationskontroll av sekundärt skydd för cisterner</i> : skriv hellre ”teknisk och funktionsmässig kontroll av det sekundära skyddet...”.
	Huddinge kommun	<i>invallning</i> : delen där det anges att invallning "förhindrar ansamling av regn- och smältvatten" är inte en del av definitionen av en invallning utan snarare ett funktionskrav för att en invallning har haft avsedd effekt.
	Länsstyrelsen Västerbotten	<i>invallning</i> : begreppet bör kompletteras med att den ska vara ogenomsläpplig/tät och sakna anslutning till avlopp. Detta fanns med tidigare.
	HaV	<i>invallning</i> : formuleringen förutsätter ett tak, men definitionen ger inte tydligt uttryck för att ett tak krävs. Det skulle dock vara orimligt att alla invallningar förses med ett tak och definitionen bör därför ses över.

	Marks kommun	<i>invallning</i> : det är otydligt vad ”spridning till omgivning” innebär. Ska invallningen även fånga utsläpp från luften? Tidigare stod det att invallningen inte får vara anslutet till ett avlopp, vilket nu är struket. Kan man ha en invallning med ett avlopp kopplat till en OA? Det är också struket att invallningen ska vara ogenomsläpplig, vilket bör stå med för att motverka spridning till mark.
	STOR	<i>invallning</i> : förvaringsplats kan innebära att det är platsen som ska vara skyddad, då är risken stor att dubbelmantlade cisterner inte kommer att räcka som skydd för en cistern ovan mark. Utan det blir det platsen där cisternen står som ska skyddas. Förslagsvis bör definitionen formuleras enligt följande: <i>invallning</i> : ett fysiskt hinder runt cisterner eller lösa behållare som ska hindra uttrinnande olja eller brandfarlig vätska att spridas vidare till omgivningen och förhindra ansamling av regn- och smältvatten.
	SPT Association	<i>invallning</i> : ett fysiskt hinder runt cisterner eller lösa behållare som ska hindra uttrinnande olja eller brandfarlig vätska att spridas vidare till omgivningen och förhindrar ansamling av regn- och smältvatten. När en förvaringsplats ska ha ett fysiskt skydd innebär det att föreskriften anger en teknisk lösning att skydda platsen och inte cisternen eller den lösa behållaren. Ett fysiskt hinder kan lösas på flera sätt om det är cisternen eller lösa behållare som ska skyddas. T.ex. en cistern eller behållare med dubbla mantlar och som larma om det om det händer något med cisternen eller behållaren inifrån eller utifrån eller en låda där cisternen eller behållaren står som har ett larm som larmar om det händer något med cisternen, behållaren eller lådan.
	MSB	<i>invallning</i> : en invallning i sig har svårt att hindra ansamling av regn- och smältvatten. Det är krav som inte självklart går att ställa på en invallning i traditionell bemärkelse. Dess syfte är i första hand att hindra okontrollerad spridning av brandfarlig vätska och spillolja utanför invallningen. Den sista delen av remissförslagets definition bör därför strykas: ”...och förhindrar ansamling av regn- och smältvatten”.

		Ett sådant krav kan man däremot ställa på ett sekundärt skydd, eftersom det kan bestå av flera skyddsanordningar som tillsammans uppfyller sin främsta funktion, att hindra okontrollerad spridning av brandfarlig vätska och spillolja utanför det sekundära skyddet. På ett sekundärt skydd kan flera funktionskrav ställas, som att skydda från spill, läckage, överfyllning m.m. Den innersta kärnan i dessa funktioner förblir dock att hindra okontrollerad spridning av brandfarlig vätska och spillolja utanför det sekundära skyddet.
	KIWA	<i>invallning</i> : definitionen ska vara samma som i SÄIFS 2000:2, dvs. ta bort ”och förhindrar ansamling av regn- och smältvatten”. Det kan lätt bli begreppsförvirring då olika myndigheter definierar samma begrepp på olika sätt. Det är mer lämpligt att i de fall en invallning fungerar som en del av sekundärt skydd ställa ytterligare krav på invallningen så att den uppnår kraven som sekundärt skydd.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Många av remissinstanserna har kommenterat definitionen av invallning. Avsikten med den nya definitionen har varit att den i större utsträckning ska överensstämma med MSB:s definition i SÄIFS 2000:2. Naturvårdsverket instämmer dock att definitionen bör göras tydligare i vissa avseenden i föreskriftstexten, exempelvis att invallning faktiskt är en form av sekundärt skydd. Det är vidare så att andra kriterier i föreslagen definition är sådana som inte direkt kopplas till definitionen utan snarare utgör en del av funktionskraven i sekundärt skydd, exempelvis att förhindra ansamling av regn- och smältvatten.</p> <p>Definitionen av invallning enligt NFS 2017:5 anger att invallningen ska sakna anslutning till avlopp. Detta är vedertaget och viktigt att det även i fortsättningen är en del av definitionen. Definitionen kommer således att justeras så att invallning ska sakna anslutning till avlopp.</p> <p><i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i> Definitionen av invallning har justerats i enlighet med nedan: <i>invallning</i>: ett sekundärt skydd i form av ett fysiskt hinder som fångar in den förvarade vätskan, som saknar anslutning till avlopp och som förhindrar läckage, överfyllnad och spill från att spridas vidare till omgivningen.</p>		

Uppsala kommun Helsingborgs stad Region Gotland	<i>lös behållare</i> : kombinationsemballage nämns som ett undantag men det bör förtydligas vad som menas med kombinationsemballage och varför det finns ett undantag för det. I SÄIFS 2000:2 är kombinationsemballage inte undantagna i definitionen.
Helsingborgs stad	<i>lös behållare</i> : det finns risk att man tänker bara på de exempel som listas och inte räknar med t.ex. mobila cisterner och IBC-behållare. Dessa två typer av behållare bör därför läggas till. Om det är dessa som åsyftas med ”behållare godkända för transport” ska detta förtydligas.
Räddningstjänsten syd	<i>lös behållare</i> : föreskriftsförslaget borde förtydliga hur IBC-behållare ska tolkas. Problemet är att gränsdragningen mellan IBC och cistern när en IBC-behållare används på samma sätt som en traditionell cistern, men samtidigt inte uppfyller cisternkraven. Kontroll av IBC-behållare med brandfarlig vätska bör ske av ackrediterat kontrollorgan.
Malmö stad	<i>lösa behållare</i> : föreskriftsförslaget borde förtydliga hur IBC-behållare ska tolkas. Med IBC-behållare avses kubiska behållare av hårdplast som ofta har en volym på 1 m ³ och som är avsedda för transport av olika vätskor. Det är inte ovanligt att VU använder IBC-behållare för förvaring av t.ex. spilloljor och oljeemulsioner.
MSB	<i>lösa behållare</i> : skriv hellre ”behållare med brandfarlig vätska eller spillolja som är avsedd att användas på en annan plats än där den fylls, vars volym inte överstiger 3000 l. Exempel är flaska, burk ... kombinationsemballage. Begreppet omfattar dock inte flyttbara cisterner enligt MSBFS 2018:3.”.
Malmö stad	<i>mobila cisterner</i> : avser farmartankar och liknande metallbehållare som används permanent men som kontinuerligt flyttas runt på en verksamhets fastighet, eller som tillfällig används i exempelvis ett projekteringsområde. Riskerna med mobila cisterner kan vara minst lika stora som med fast installerade cisterner, om inte större.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Naturvårdsverket har en befintlig vägledning tillgänglig på webben avseende frågan huruvida lösa behållare kan anses utgöra cisterner. Denna vägledning tar även upp problematiken med s.k. <i>mobila cisterner</i>. Naturvårdsverket har förståelse för att ytterligare vägledning behövs avseende begreppet lös behållare, vilket får utvecklas ytterligare i den kommande vägledningen för de nya föreskrifterna. Nu gällande föreskrifter, NFS 2017:5, omfattar inte lösa behållare. Skälen till att föreslagna föreskrifter omfattar lösa behållare finns beskrivna i konsekvensutredningen. Lösa behållare</p>	

varierar vad gäller storlek och konstruktion, vilket innebär att en definition av lös behållare behöver ta höjd för sådana olikheter. Definitionen i förslaget utgår från definitionen av lös behållare i SÄIFS 2000:2. Det är viktigt att särskilja mellan cisterner (som innefattar flyttbara cisterner men inte ”mobila” cisterner) och lösa behållare (som innefattar transportbehållare). Enligt MSB:s föreskrifter undantas kombinationsemballage över 3 000 liter från definitionen av lösa behållare. Enligt MSB är sådana större transportbehållare avsedda för transport och regleras genom ADR-S (MSBFS 2018:5), vilket innebär att sådana transportbehållare med en volym över 3 000 liter således inte bör användas som lösa behållare för uppställning/lagring. Detta sker dock i praktiken. Om sådana transportbehållare (ADR-tankar) är uppställda omfattas de inte av ADR-S som reglerar transport. Eftersom dessa samtidigt är undantagna från SÄIFS 2000:2 så omfattas de inte av hanteringsföreskrifterna. Naturvårdsverket har till skillnad från MSB inte inkluderat undantag från kombinationsemballage i definitionen. En annan skillnad är att Naturvårdsverket inte inkluderar en högsta volym för ADR-godkända transportbehållare. I de fall dessa behållare används i syfte att tillfälligt förvara, dvs. att syftet inte är transport, ska enligt Naturvårdsverket dessa behållare regleras utifrån de krav som ställs på hantering i lösa behållare enligt Naturvårdsverkets föreskrifter. Naturvårdsverket förutsätter att den lösa behållare som används för tillfällig hantering är lämplig för ändamålet och uppfyller de krav som ställs utifrån det syftet. I det fall en transportbehållare inte är lämplig för tillfällig förvaring så ska den därmed inte heller användas i ett sådant syfte. Under sådana förhållanden är Naturvårdsverkets bedömning att det är motiverat att de transportbehållare som inte är avsedda för uppställning/lagring men används i detta syfte, ska omfattas av våra föreskrifter, vilket innebär att kravet på sekundärt skydd gäller för dessa inom VSO. Definitionen av lösa behållare enligt dessa föreskrifter gäller alltså utan volymgräns.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Definitionen av lös behållare har justerats enligt nedan:

lös behållare: flaska, burk, dunk, fat eller annan flyttbar behållare inklusive behållare godkända för transport.

	Länsstyrelsen Västerbotten Uppsala kommun Helsingborgs stad	<i>oljor:</i> det bör förtydligas vilka oljor som omfattas och varför inte alla slags smörjoljor avses. Ingår motorolja, hydraulolja och skärvätska i begreppet "olja"? Vart kommer dessa in? Icke-vegetabiliska smörjoljor kan också vara miljöfarliga.
--	--	--

		Icke brandfarliga drivmedel som t.ex. RME omfattades inte av NFS 2017:5. Det är otydligt om dessa ingår som oljehaltigt drivmedel i begreppet "olja" i det nya förslaget av föreskriften.
	DEKRA Ale kommun	<i>oljor</i> : så som det är skrivet kan det uppfattas att det är rena produkter som avses. Det som avses är dock avfall som utgörs av dessa produkter.
	Cisternvård AB	<i>oljor</i> : begreppet "olja" kan vara förvirrande och ska heta "spillolja". Skilj på spillolja som är icke explosiv och spillolja som innehåller t.ex. bensin genom att använda flampunkterna som MSB gör. Alla miljöfarliga oljor bör ingå i besiktningskraven både inom och utom VSO, ex. kristalloljor, skäroljor m.m. Ska t.ex. behållare som innehåller matolja besiktigas?
	Lunds kommun	<i>oljor</i> : det är oklart om icke-brandfarliga oljor och drivmedel som inte omfattas av NFS 2017:5 innefattas i definitionen.
	Region Gotland	<i>oljor</i> : definitionen gällande olja/spillolja är förvirrande och det är oklart vad som omfattas av begreppet "oljor". Av föreslagen skrivning kan det tolkas som att det även avser olja generellt, alltså även olja som produkt. Om avsikten är att det bara är olja som också är ett avfall som omfattas, bör detta förtydligas. Om det nu är avfall av ett oljehaltigt drivmedel som avses bör då t.ex. RME vara undantagen föreskriften, förutsatt att det är en produkt, men omfattas om det är att betrakta som ett avfall?
	MSB SPBI	<i>oljor</i> : de nyss genomförda ändringarna i avfallsförordningen (2020:614), som ersatt den tidigare förordningen (2011:927), medför behov av att se över formuleringar kring begreppet "olja" och konsekvent ersätta det med "spillolja" i förslaget. Det gäller såväl rubriksättning på föreskriftsförslaget som följande paragrafer: 1 kap. 1–2 §§, 2 kap. 1 § vad gäller såväl ordval inom begrepp och definitioner av "cistern", "dubbelmantlade rör- eller slangledningar", "invallning", "lös behållare", "oljor", "rörledning" samt "verksamhetsutövare", 3 kap. 2 § samt 5 kap. 6 § där ordet "olja" förekommer.

<i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Synpunkterna om begreppet har bemötts under kommentarer till 1 kap. 1 §.		
	MSB	<i>revisionskontroll av sekundärt skydd för cisterner:</i> skriv hellre ”teknisk och funktionsmässig kontroll av det sekundära skyddet, orsakad av särskilda omständigheter, t.ex. om det genomgått omfattande reparation eller ändring, kan ha tagit skada eller varit avställt mer än 1 år eller har flyttats.”.
<i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Naturvårdsverket instämmer i att viss justering av definitionen är motiverat. I övrigt kommer hur uttrycket <i>särskilda omständigheter</i> kan tolkas att utvecklas i vägledning.		
<i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i> Definitionen har förtydligats enligt nedan: <i>revisionskontroll av sekundärt skydd för cisterner:</i> teknisk och funktionsmässig kontroll av det sekundära skyddet föranledd av att en särskild omständighet eller en skada uppkommit eller att det sekundära skyddet i någon del ändrats.		
	DEKRA	<i>sekundärt skydd:</i> det bör anges en definition av dubbelmantlad cistern. Kan en sådan, under förutsättning att det finns överfyllnadsskydd samt spillskydd, ses som en del av ett sekundärt skydd?
	HaV	<i>sekundärt skydd:</i> definitionen bör ses över då den också omfattar lösa behållare. Det är oklart hur kravet på överfyllnadsskydd ska kunna uppfyllas för en lös behållare.
	Ale kommun	<i>sekundärt skydd:</i> förtydligande behövs i vägledning inklusive hur man ser på dubbelmantlade cisterner.
	Cisternvård AB	<i>sekundärt skydd:</i> skydd mot spill är ”spel för galleriet” och svårt att kontrollera. Tankbilarna har skydd mot spill med sig på bilarna vilket gör att vid påfyllning är det inte relevant. På bensinmackar har man oftast skydd mot spill och det är inte relevant för en villacistern. Om man vid kontrollen hänger en hink vid påfyllning och vid avluftare så är det ett skydd för spill. Sker exempelvis en överspolning så har tankbilen skyddsutrustning och det finns skyldighet att agera.

		<p>Sekundärt skydd för t.ex. farmartankar utomhus ovan jord: Det anges att man ska ”motivera lösning”. Detta kommer ge stora lokala variationer. Det finns cisterner att köpa med spilltråg med lock över, vilka är svårbesiktigade. Dessa kan ställas utomhus, nära mark, det hinner växa upp sly mm runtom osv. Slarvar bonden vid tankning så kan det bli mycket spill som aldrig uppdagas. Ställ hellre krav på att utomhuscisterner ovan jord ska in t.ex. i maskinhall eller ett separat byggt tankhus. De ska stå på betong med tak och väggar eller i spilltråg eller i tätt, murad o putsad invallning. Då får vi en säker lösning både vad gäller spill och påkörning. Detta är något som borde vara krav även utanför VSO. Möjligtvis kan krav på skyddstråg/invallning slopas utanför ett VSO, men krav på påkörningsskydd är ett måste.</p>
	<p>STOR SPT Association Huddinge kommun</p>	<p><i>sekundärt skydd</i>: som definitionen nu anger krävs ett flertal skyddsanordningar för att tillsammans förhindra läckage och överfyllnad.</p> <p>Skyddsanordningar som var och en för sig eller tillsammans förhindrar läckage och överfyllnad samt utgör skydd mot spill. Eftersom det kan vara av varandra oberoende lösningar som ger skydd mot läckage, skydd mot överfyllnad och skydd mot spill, är det lämpligt att lägga till ordalydelsen ”som var och en för sig eller tillsammans”. Saknas beskrivningen ”som var och en för sig eller tillsammans”, kommer det att bli väldigt svårt att uppfylla föreskriften.</p>
	<p>MSB</p>	<p><i>sekundärt skydd</i>: skriv hellre ”skyddsanordningar som, var och en för sig eller tillsammans, förhindrar okontrollerad spridning av brandfarlig vätska och spillolja, läckage och överfyllnad, ansamling av regn- och smältvatten, samt utgör skydd mot spill.”.</p>
	<p>KIWA</p>	<p><i>sekundärt skydd</i>: i definitionen för sekundärt skydd anges att detta ska förhindra läckage. Det är antagligen läckage från det sekundära skyddet mot omgivningen. Det sekundära skyddet kan normalt inte förhindra läckage från cisternen, men det hindrar ett läckage från cisternen att läcka ut till omgivningen utanför det sekundära skyddet.</p>
	<p>FIHM</p>	<p><i>sekundärt skydd</i>: definitionen bör uttryckas som ett funktionskrav och innefatta skydd mot spill, likt det gör i det nuvarande föreskriftsförslaget.</p>

Naturvårdsverkets kommentar:

Definitionen av begreppet *sekundärt skydd* är centralt i föreskrifterna. Det är därför avgörande att definitionen är tydlig och lätt att tillämpa både för VU och TM. Det tidigare absoluta kravet på invallning inom vissa delar av VSO som sekundärt skydd har nu ersatts av ett funktionskrav som syftar till att dels fånga upp och förhindra att brandfarliga vätskor och spilloljor sprids vidare till omgivningen vid läckage och överfyllnad dels att det finns skydd mot spill. Avsikten har varit att göra definitionen helt teknikneutral och att den lämpar sig både för cisterner och lösa behållare. Eftersom det sekundära skyddet består av - givet att det ska uppfylla flera funktioner - skyddsanordningar som kan vara flera, är det motiverat att förtydliga i definitionen att dessa var för sig eller tillsammans ska uppfylla funktionskraven, vilket flera av remissinstanserna har påpekat. Naturvårdsverket instämmer i att det kommer att behövas förtydligande i vägledning där olika exempel tas upp och som kan hjälpa VU och TM avseende hur man kan se på de olika funktionskravens innebörd. VU ska kunna motivera sina lösningar och TM ska kunna göra en bedömning av vad som är ett lämpligt och rimligt sekundärt skydd i det enskilda fallet.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Definitionen av sekundärt skydd har förtydligats på sådant sätt att det är en eller flera anordningar som kan utgöra det sekundära skyddet och att det också ska fånga upp läckage inte bara förhindra att läckage sker.

sekundärt skydd: skyddsanordningar som, var och en för sig eller tillsammans, har som funktion att fånga upp läckage, överfyllnad och spill för att förhindra spridning till omgivningen.

	Åre kommun	<i>skyddsföreskrifter:</i> naturskyddsföreskrifter borde omfattas.
	Helsingborgs stad Huddinge kommun	<i>skyddsföreskrifter:</i> definitionen bör förtydligas om det även gäller sådana beslut som tagits med stöd av äldre föreskrifter, alternativt att kan finnas föreskrifter för skydd av VSO som är meddelade med stöd av tidigare lagstiftning, jämförelsevis med den definitionen av VSO.

Naturvårdsverkets kommentar:

Det har påpekats att föreskrifternas tillämpningsområde också borde omfatta andra skyddade områden än vattenskyddsområden, t.ex. naturreservat. Naturreservat är bara en typ av olika skyddade områden som finns enligt 7 kap. miljöbalken. Naturreservat bildas av länsstyrelserna och kommunerna med stöd av miljöbalken. Det statliga åtagandet för naturreservat tar sin utgångspunkt i förekomsten av värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för

skyddsvärda arter. Bevarande av biologisk mångfald samt vård och bevarande av värdefulla naturmiljöer är de vanligaste skälen till att bilda ett naturreservat. Varje naturreservat är unikt och har därför egna föreskrifter för att bevara naturvärdena som finns i naturreservatet. Syftet med reservatet avgör vilka begränsningar som gäller. Detta förhållande innebär både att naturreservat som skyddsinstrument är flexibelt och att naturreservat med föreskrifter mot markanvändning har ett starkt skydd för de naturmiljöer som berörs. (se mer på <https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-5788-6.pdf?pid=3391>).

Alla typer av skyddade områden i Sverige omfattas av reglering i miljöbalken. Det regleras hur sådana områden väljs ut och etableras, vad skyddet omfattar, vilka begränsningar som kan göras i ev. skyddsföreskrifter och vem som är ansvarig för tillsynen. Naturvårdsverket instämmer i att ett läckage från en cistern/lös behållare med brandfarliga vätskor eller spilloljor är farlig för miljön oavsett i vilken typ av skyddat område det sker. Det historiska syftet med förevarande föreskrifter har dock varit att skydda VSO. Som ovan framgår tas skyddsföreskrifter för naturreservat fram i en särskild ordning och ger ett starkt skydd för de naturmiljöer som berörs. Mot denna bakgrund och med hänsyn till förevarande föreskrifters historiska syfte anser verket att det inte är motiverat att utöka förevarande föreskrifternas tillämpningsområde till att omfatta andra skyddade områden.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Definitionen av ”skyddsföreskrifter” har tagits bort. Istället anges termen genomgående på följande sätt: *skyddsföreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken* så otydligheter undviks.

Även definitionen av *vattenskyddsområde* har justerats så att det stämmer bättre överens om vad som anges i 7 kap. 21 § miljöbalken.

	Länsstyrelsen Dalarnas län	<i>tillsynsmyndighet</i> : ett förtydligande kan behövas om vilken TM som avses i föreskriften, för att undvika missförstånd. Är det TM över cisterner/behållare eller den miljöfarliga verksamheten som avses? Ett förtydligande skulle även bidra till att andra delar som 3 kap. 2 § och 4 kap. 1 § blir mer lättförståeliga.
	Länsstyrelsen Östergötland	<i>tillsynsmyndighet</i> : det kan uppstå förvirring angående vem som är TM för cisterner och lösa behållare som hanteras inom VSO i de fall då länsstyrelsen är TM för VSO:s föreskrifter. Om föreskrifterna inte ingår i beslutet för VSO men regleras av att hanteringen av oljor och brandfarliga vätskor sker i ett VSO, bör då dessa föreskrifter

		ses som något annan än för de som står i beslutet om VSO? Alltså ska ordinarie TM utföra tillsyn över hanteringen eller ska TM för VSO:s föreskrifter göra detta?
	HaV	<i>tillsynsmyndighet</i> : i vägledning ska det anges tydligt att tillsynen inom VSO görs av TM för VSO. Många länsstyrelser och kommuner är osäkra på den ansvarsfördelningen.
	MSB	<i>tillsynsmyndighet</i> : skriv hellre "...uppgifter under miljöbalken inom miljö- och ...".
	Huddinge kommun	<i>tillsynsmyndighet</i> : denna definition bidrar inte till ökad klarhet kring fördelningen av tillsynsansvaret. Definitionen bör istället kunna strykas med hänvisning till miljötillsynsförordningen (2011:13, MTF) för att undvika dubbelreglering.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>Många av remissinstanserna har påpekat att det är otydligt vem som är TM inom ett VSO. Den myndighet som beslutar om VSO är också operativ tillsynsmyndighet inom VSO, om inget annat beslutas. Det är kommunen eller länsstyrelsen som beslutar om vattenskyddsområde. Enligt 15 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken utövar varje kommun genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap. Eftersom lagring/hantering av brandfarliga vätskor eller spillolja i en cistern/lös behållare utgör en miljöfarlig verksamhet är det den kommunala miljönämnden som har tillsynsansvaret över verksamheten. Hur tillsynsansvaret inom VSO fördelas mellan myndigheter framgår av miljötillsynsförordningen (2011:13, MTF). En miljöfarlig verksamhet i VSO kan således höra under flera myndigheters tillsynsansvar. I sådana fall får myndigheterna komma överens om hur ansvaret ska fördelas (2 kap. 2 § MTF). Tillsynen över VSO kan vidare överlåtas från länsstyrelse till kommun med stöd av MTF om kommunen begär det. Tillsynsmyndigheterna har således möjlighet att fördela tillsynsansvaret eller överlåta tillsynsansvaret till kommunen. I övrigt hänvisas till HaV:s Tillsyn och tillsynsvägledning i vattenskyddsområde (https://www.havochvatten.se/avlopp-och-dricksvatten/dricksvatten-och-vattenskydd/tillsyn-av-vattenskyddsomrade.html#h-Operativtillsyn) och Naturvårdsverkets handbok (2001:4) om operativ tillsyn s. 76 f.</p>		
	HaV FIHM	<i>verksamhetsutövare</i> : begreppet är inte definierat i miljöbalken, men enligt praxis brukar VU vara den som har faktisk eller rättslig möjlighet att påverka och utforma verksamheten. Hur VU definieras kan få betydelse för avgifter, påföljder etc. Att definiera VU så som det står i föreskrifterna anger inte någon närmare precisering av det organisatoriska ansvaret. Det kan därför uppstå osäkerheter kring vem som i praktiken är VU.

	SPBI	<i>verksamhetsutövare</i> : definitionen bör ändras till: ”den som hanterar oljor, <i>flytande drivmedel</i> och brandfarliga vätskor i cistern eller lösa behållare”.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Några av remissinstanserna har pekat på att begreppet <i>verksamhetsutövare</i> inte finns definierat i lagstiftning och att då ha en definition i föreskrifter kan ha konsekvenser som försvårar t.ex. tillsynsarbetet. Någon legaldefinition av begreppet verksamhetsutövare finns inte i miljöbalken, utan en bedömning får göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet (jfr. MÖD 2005:64). En grundläggande förutsättning för att någon ska anses vara verksamhetsutövare är att hen har faktisk och rättslig möjlighet att vidta åtgärder mot påstådda störningar och olägenheter. En sådan bedömning kan göras med bortseende från eventuella civilrättsliga avtal (se Bertil Bengtsson m.fl. Miljöbalken En kommentar s. 9;5 ff.). Det är inte heller uteslutet att två eller flera fysiska eller juridiska personer samtidigt kan anses vara verksamhetsutövare (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 18 september 2013 i mål M 975-13 och den 14 juni 2017 i mål M 6243-16). Eftersom begreppet kan träffa en rad olika situationer och uppvisa en stor variation på vem som kan anses utgöra verksamhetsutövare är det inte lämpligt att definiera det. Naturvårdsverket instämmer att det inte heller här i föreskrifterna är lämpligt med en definition varför den utgår.</p> <p><i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i> Definitionen av begreppet verksamhetsutövare har tagits bort.</p>		
	HaV	<i>återkommande kontroll av sekundärt skydd för cisterner</i> : förslagsvis bör ändras till ”kontroll av sekundärt skydd med vissa angivna årliga intervall enligt 5 kap. MSBSF 2018:3”.
	MSB	<i>återkommande kontroll av sekundärt skydd för cisterner</i> : skriv hellre ” <i>teknisk och funktionsmässig kontroll av det sekundära skyddet med vissa angivna årliga intervall, för att säkerställa dess säkerhetsmässiga funktion</i> ”.
	SPBI	<i>återkommande kontroll av sekundärt skydd för cisterner</i> : definitionen bör ändras till ”kontroll av sekundärt skydd i samband den tillhörande cisternens kontrollintervall”.
	Huddinge kommun	<i>återkommande kontroll av sekundärt skydd för cisterner</i> : det saknas syfte att definiera detta begrepp.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p>		

<p>Den återkommande kontrollen av det sekundära skyddet för cisterner ska ske i samband med att cisternen har sin återkommande tekniska kontroll enligt MSB:s föreskrifter. De cisterner som innehåller icke brandfarliga spilloljor behöver inte genomgå återkommande tekniska kontroller enligt MSB:s föreskrifter. En direkt hänvisning till 5 kap. MSBFS 2018:3 är därför inte lämplig. Vilka intervall som gäller för vilka cisterner och vad den återkommande tekniska kontrollen innebär kommer att utvecklas i vägledning.</p>		
3 kap. 1 §	Uppsala kommun	Det bör förtydligas varför ordet ”informera” används istället för ”anmäla” och om det finns en skillnad dem emellan rent juridiskt.
	Länsstyrelsen Jämtlands län Länsstyrelsen Norrbotten m.fl.	Den information som ska delges TM behöver beskrivas. Detta gäller även i 3 kap. 2 §.
	SPBI	Motsätter sig inte till att det står kvar som fyra veckor enligt nu gällande föreskrifter.
	Ale kommun	Förändringen till sex veckor innebär att det blir kortare tid för VU att uppfylla kravet. Efterlevnaden är dålig idag då nästan ingen följer det. Det blir problem att MSA är tillkopplat när det gäller lösa behållare.
	Huddinge kommun	Utökningen från fyra veckor till sex veckor är positiv och stärker kopplingen till de ledtider som gäller för miljöfarlig verksamhet. Det ger även större möjlighet för handläggning och remittering av frågor inom tidsintervallet.
	NNR	Tidigareläggandet av den skriftliga informationsplikten till TM till sex veckor (jmf. med nuvarande fyra veckor) innan påbörjad installation av cistern eller innan hantering av sådan inleds som föreslås i 3 kap.1 § ifrågasätts. Det saknas analys och övervägande kring det nya kravet på skriftlig information till TM sex veckor innan den första hanteringen inleds, för den som inom ett VSO avser hantera mer än totalt 150 l olja eller brandfarliga vätskor i lösa behållare. Det i den föreslagna föreskriftstexten anges sex veckor medan det i konsekvensutredningen (i andra stycket på sidan 22) anges att information enbart ska lämnas fyra veckor före den första hanteringen.

Örnsköldsviks kommun	Kommer TM inte kunna begära in kopior på kontrollrapporter enligt dessa föreskrifter på cisterner inom tillståndspliktiga verksamheter då dessa enligt 1 kap. 4 § inte omfattas av dessa föreskrifter? Syftet med de förtydliganden som görs, såväl angående tidsaspekten att både informera TM inför hantering av olja eller brandfarliga vätskor och inlämnande av dokumentation av genomförda kontroller ses som positiva.
Göteborgs stad	Förtydligande behövs avseende mobila cisterner över 1 m ³ och begreppet ”installation”. För att effektivisera handläggningen bör ”skriftligen” även kunna innebära via en e-tjänst.
Lunds kommun	Enligt 1 § omfattas inte lösa behållare utanför VSO av informationsplikten. Det är oklart varför det anges i konsekvensutredningen att tillsynsarbetet kommer att utökas.
Region Gotland	1 § tycks inte omfatta tillfällig uppställning av mobila cisterner (en mobil cistern är undantagen kraven på installations- och revisionskontroll enligt MSBFS 2018:3) och 2 § omfattar endast lösa behållare. Om syftet med 3 kap. är att TM ska informeras om var inom VSO det lagras brandfarlig vätska eller olja bör även tillfälligt uppställda mobila cisterner omfattas av informationskravet.
Malmö stad	Ett förtydligande gällande om mobila cisterner över 1 m ³ omfattas av kraven på anmälningsplikt enligt 3 kap. 1 § och 7 kap. 1 § i NFS 2017:5 krävs, samt de krav som finns på installationskontroller i MSBFS 2018:3 och som därmed har bäring på vad som ska rapporteras enligt 3 kap. 3 § i NFS 2017:5.

Naturvårdsverkets kommentar:

Skyldigheten att lämna information till TM en viss tid före installation av en cistern eller påbörjad hantering i en cistern har sedan länge i någon form reglerats i föreskrifterna. Syftet är att säkerställa att TM får skriftlig information om åtgärden. Bestämmelsen uttrycker ett krav på lämnande av information, vilket ska man skilja från en anmälan avseende en C verksamhet (9 kap. 6 c § miljöbalken). Detta finns beskrivet redan i förslag till vägledning till NFS 2017:5. Likaså kan man i samma vägledning läsa om vilken information bör lämnas till TM. Uttrycklig vägledning till bestämmelsen kommer att finnas även i kommande vägledning.

Många av remissinstanserna kommenterat tidsintervallet när senast information ska lämnas till TM. Tidsintervallet har enligt nuvarande formuleringen har utökats från fyra veckor (NFS 2017:5) till sex veckor. Anledningen till ändringen var att under arbetet med referensgruppen har framförts att man bör justera tidsintervallet till detsamma som anges för en anmälningspliktig verksamhet, vilket VU skulle uppleva som en lättnad. Utifrån remissvaren

är det dock något tveksamt om ändringen är motiverad. Dels tyder svaren på att skyldigheten att lämna information lättare kan förväxlas med anmälan (9 kap. 6 c § miljöbalken), dels kan en längre tid innebära större osäkerheter vid verksamhetens planering. Eftersom bestämmelsen är utformad så att informationen *senast* ska lämnas vid en viss tid begränsas det inte hur långt i förväg som information kan lämnas till TM. Med hänsyn till synpunkterna om tidsintervallet är Naturvårdsverkets bedömning att fyra veckor är ett lämpligare tidsintervall just för att undvika att informationsskyldigheten förväxlas med en anmälningsplikt för C verksamheter. Bestämmelsen justeras därför tillbaka till att sådan information ska lämnas senast fyra veckor före installation.

Bestämmelsen gäller avseende cisterner som har en volym över 1 m³ oavsett om dessa är flyttbara eller inte. Flyttbara cisterner används mest inom lantbruket, där cisterner vanligen kan flyttas inom samma fastighet eller inom samma verksamhet. Naturvårdsverket anser därmed att det är motiverat att användningen av flyttbara cisterner underlättas på så sätt att information till tillsynsmyndigheten inte behöver göras om cisternen flyttas inom samma verksamhet eller fastighet under samma år. Syftet med bestämmelsen anses ha tillgodosett genom att information om hanteringen lämnas en gång per år.

Bestämmelsen gäller alltså cisterner inklusive cisterner som är flyttbara dock inte lösa behållare som är avsedda för transport. Sådana lösa behållare har fått benämningen "mobila" cisterner, som inte utgör cisterner och inte ska omfattas av informationsskyldigheten enligt denna bestämmelse.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Kravet på när senast VU ska informera TM om när en cistern installeras eller hanteringen inleds har ändrats till fyra veckor. Ett nytt stycke har lagts till bestämmelsen som anger att om en cistern inom ett år flyttas inom verksamheten eller fastigheten behöver TM inte informeras på nytt.

3 kap. 2 §	Länsstyrelsen Västerbotten Uppsala kommun Tierps kommun Länsstyrelsen Skåne DEKRA	Vad som menas med "sammanhängande period" och om det finns några undantag behöver förtydligas. Detta särskilt då MSA kopplas till bestämmelsen. Exempel på hur en tidsperiod kan förtydligas går att finna i formuleringen av 4 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (2013:251), "om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod".
-------------------	--	--

	<p>Länsstyrelsen i Kronobergs län Marks kommun HaV SMF Upplands-Bro kommun Västerås stad Stockholms stad Örnsköldsviks kommun Huddinge kommun LRF KIWA m.fl.</p>	<p>Hantering under en sammanhängande period kan förslagsvis justeras till hantering vid ett och samma tillfälle.</p> <p>Skogsmaskiner som skördare och skotare men även grävmaskiner flyttas varje vecka och ibland dagligen mellan olika fastigheter där uppdragen utförs. Det går inte att utläsa av förslaget hur kravet på information fyra veckor före första användningen ska tolkas. Det är avgörande om det avser första användningen när en ny lös behållare tas i bruk eller om det avser första användningen i varje nytt uppdrag. I det senare fallet blir det helt orimligt. Om man till exempel en gång per vecka hanterar 5 l bensin i lös behållare (exempelvis till gräsklippare) blir detta mer än 150 l på ett år. Är det ett sammanhängande period? Ska då det anmälas till TM? Om man hanterar 3 dagar i veckan under ett år?</p>
	<p>FIHM</p>	<p>I 3 kap. 2 § anges att den som inom ett vattenskyddsområde under en <i>sammanhängande period</i> avser att hantera mer än 150 l olja eller brandfarliga vätskor i lösa behållare ska informera TM. Denna bestämmelse anses vara svår att tillämpa i nuvarande lydelse och den är inte heller ändamålsenlig. I begreppet sammanhängande period kan inkluderas såväl en period om sammanhängande timmar som en period om sammanhängande dagar eller veckor. Bestämmelsen bör ses över och förtydligas.</p>
	<p>Uppsala kommun</p>	<p>Behöver TM informeras flera gånger om hanteringen sker vid korta, upprepande tillfällen istället för en sammanhängande period?</p> <p>I informationen bör också anges vilken eller vilka oljor eller brandfarliga vätskor som kommer att hanteras och i vilken omfattning samt i vilken typ av behållare. Det ifrågasätts att det inte finns några krav på information till TM inför hantering av mer än 1 m³ av oljor eller brandfarliga vätskor i lösa behållare utanför VSO.</p>

		Det bör finnas krav på att ge in kopior av <i>protokoll</i> från utförda kontroller av cisterners sekundära skydd till TM.
	Lunds kommun	Det ställs inga krav på märkning av de lösa behållare som hanteras under en sammanhängande period. Det kan därför bli svårt att i tillsynen kontrollera att de faktiska mängderna som hanteras stämmer överens med den information som lämnats till TM. Motsvarande information som i 4 kap. 4 § borde finnas tillgänglig på platsen för hantering av lösa behållare. Det kommer vidare att krävas stora informeringsinsatser mot VU.
	MSB	Skriv hellre ”...ska, sex veckor innan <i>hanteringen första gången påbörjas</i> , skriftligen ...”.
	Helsingborgs stad	Det bör förtydligas hur stor geografiskt område som hanteringen ska avse för att räknas som samma hantering. Detta också med tanke på att MSA är kopplad på bestämmelsen.
	Upplands-Bro kommun	Den information som minst ska anges till TM bör förutom tiden och det geografiska området för hantering även mängden olja eller brandfarlig vätska preciseras.
	Göteborgs stad	I konsekvensutredningen saknas också resonemang angående undantag för information angående flytt av mobila cisterner inom ett arbetsområde, på samma sätt som för lösa behållare enligt 3 kap. 2 §.
	HaV	Bestämmelsen kan komma att träffa väldigt brett och det blir svårt att hantera praktiskt.
	Länsstyrelse Västerbotten	Med TM avses här kommunen. I många föreskrifter till VSO anges att anmälan eller tillstånd ska sökas hos länsstyrelsen. Detta blir då en dubbelreglering. En del kommer att bli dubbelt anmälningsskyldiga.
	LRF	Anmälningsplikt av lösa cisterner är alltid reglerat i föreskrifter för VSO och det är viktigt att utformningen görs så att ingen ska behöva göra 2 ansökningar för samma sak.
	Huddinge kommun	I 3 kap. 2 § anges vad som ska ingå i informationen till TM, detta görs dock inte i 3 kap. 1 §. Paragraferna 1 och 2 §§ bör utformas likadant med avseende på denna punkt.
	Kramfors kommun	Kramfors kommun påpekar att informationskravet enligt vägledningen till NFS 2003:24 (frågor och svar på Naturvårdsverkets webbplats) inte gällde mobila cisterner. I förslaget till vägledning till NFS 2017:5 anges dock att informationskravet ska gälla ”även vid tillfällig uppställning av cisterner”. Enligt uppgifter från ett större skogsbolag sker det årligen skogsavverkning på över 100 000 platser i Sverige. Vid varje avverkning medföljer vanligen två behållare med dieselbränsle, vars volym understiger 1 m ³ . Dessa står i regel uppställda några dagar

		på varje plats. Det är inte rimligt att alla dessa cisterner ska omfattas av informationsplikten. Dels därför att det skulle vara mycket betungande för branschen att med sex veckors varsel ange exakt när och var en viss cistern kommer att ställas upp. Dels därför att mängden information skulle innebära en stor arbetsbelastning för TM – i alla fall i skogslänen, med tveksam nytta för miljöskyddet. Inom VSO kan informationskravet vara rimligt även för tillfällig uppställning, av hänsyn till det högre skyddsvärde som där föreligger, men inte i övrigt.
	Försvarsmakten	Försvarsmaktens verksamhet bör undantas helt från bestämmelsen. Det är varken lämpligt eller möjligt för Försvarsmakten att alltid informera om hanteringen av oljor eller brandfarliga vätskor på det sätt och med en sådan framförhållning som anges. Det skulle dessutom vara säkerhetsrisk att återkommande sammanställa skriftlig information om verksamheten på det sätt som föreslås. Det gäller även vid höjd beredskap och vid väpnat angrepp.

Naturvårdsverkets kommentar:

Avsikten med bestämmelsen har varit att information ska ges till TM om hantering av brandfarliga vätskor eller spilloljor i VSO i lösa behållare, vilka sker tillfälligt. Under arbetet med föreskrifterna har det kommit fram att risken för att förorening av mark och vatten sker är störst vid tillfälliga arbeten med hantering i lösa behållare. Som exempel kan nämnas entreprenader vid byggnation, vägarbeten eller infrastrukturarbeten samt skogsavverkningar. Det handlar således om tillfälliga verksamheter som inte omfattas av ett tillstånd och där det finns behov av att lösa behållare flyttas runt för att maskiner ska kunna fyllas på eller spillolja samlas ihop. Sådana arbeten pågår oftast inom ett begränsat område, där bygglov/bygganmälan ska byggas/markarbete utföras, där väg/ledningar inom ramen för en entreprenad ska repareras eller bytas ut eller där skogen enligt anmälan till Skogsstyrelsen ska avverkas. Det är vidare så att dessa arbeten pågår under en begränsad tid, dvs. har en någorlunda bestämd tidsutsträckning som är kopplad till arbetena själva. Naturvårdsverket instämmer att formuleringen *under en sammanhängande period* lämnar utrymme för olika tolkningar. Vidare har det i remissinstansernas svar angetts att TM kommer att ha det svårt att kontrollera om verksamheten i form av den tillfälliga hanteringen är densamma som de har fått information om. Detta då lösa behållare inte är märkta. Hantering av brandfarliga vätskor är oftast anmälnings- eller tillståndspliktig enligt VSO:s skyddsföreskrifter. Entreprenadarbeten kan vidare behöva bygg- eller marklov eller behöver anmälas till kommunen enligt annan lagstiftning, vilket innebär att information om var och hur länge dessa ska pågå lämnas till kommunen i annat

sammanhang. Det är dock svårt att bedöma om sådan information från annan nämnd eller kommunal organisation eller annan myndighet lämnas vidare till miljönämnd pga. hanteringen.

Naturvårdsverket har förståelse för att bestämmelsen upplevs som oklar både av verksamhetsutövare och TM samt att den kan innebära en viss administrativ börda. Naturvårdsverket bedömer dock att det är motiverat att TM får information om dessa tillfälliga hanteringar med tanke på att en dricksvattentäkt kan förorenas även med små mängder av spill eller läckage av brandfarliga vätskor eller spilloljor. Det tas vidare i beaktande att kravet på information inte behöver ske i den tertiära zonen utan bara i vattentäktzon samt den primära och sekundära zonen. Detta gäller självfallet bara om VSO är uppdelad i zoner. Om VSO inte är uppdelat i zoner gäller kravet på information om tillfälliga hanteringar till TM i hela VSO. Naturvårdsverket anser att det är därför motiverat att ha kvar bestämmelsen men ändra bestämmelsens formulering dels för att uppnå större tydlighet, dels för att underlätta tillämpningen.

Bestämmelsen har med anledning av synpunkterna gjorts tydligare genom flera tillägg som gör tillämpningen lättare vad gäller tidsaspekten, vilket i sin tur torde underlätta även tillsyn. Information till TM ska således lämnas av de som under en tid av minst fem dagar under en 30-dagarsperiod inom ett och samma vattenskyddsområde hanterar brandfarliga vätskor eller spilloljor i lösa behållare. För att göra det lättare för tillfälliga arbeten tilläggs att om verksamheten som VU informerar TM om i tiden stäcker sig längre än 30 dagar behöver TM inte informeras på nytt, om inte TM beslutar om annat. Därtill kommer bestämmelsens tillämpningsområde att utvecklas i vägledning. I vägledningen kommer vidare att utvecklas vilken typ av information som bör lämnas till TM. TM kan dock alltid begära ytterligare information med stöd av 2 kap. miljöbalken om TM anser det behövs. Det kommer vidare inte att kopplas någon MSA till bestämmelsen. Synpunkter från Försvarmakten har behandlats inom ramen för ett särskilt samråd.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Informationskravet omfattar enligt det justerade förslaget enbart hanteringar som pågår minst under fem dagar under en 30-dagarsperiod inom ett och samma vattenskyddsområde. Om hanteringen som TM har informerats om är längre än 30 dagar behöver TM inte informeras på nytt, om inte TM beslutar annat. Kravet gäller vidare enbart i VSO:s vattentäktzon samt primära och sekundära skyddszon om VSO är uppdelat. Om VSO inte är uppdelat, gäller kravet i hela VSO.

3 kap. 3 §	DMEN	Inledningsvis blir det extra resurskrävande för TM eftersom fler kontrollrapporter som kommer in och även fler beslut om MSA då VU inte känner till reglerna.
	Huddinge kommun	Att sätta en tydlig tidsram inom vilken kontrollrapporter ska inkomma är mycket positivt. Dock bör formuleringen "kopior på utförda kontroller av cisterner" bytas mot "kopior på kontrollrapport efter utförd kontroll".
	Cisternvård AB	<p>Att kopior på utförda kontroller ska vara inne hos TM senast sex veckor efter genomförd kontroll är för kort tid. Det kommer ställa till det för kontrollföretagen då dessas kunder inte får sina intyg postade innan dess att fakturan är betald.</p> <p>Om kontrollföretagen dessutom stöter på bekymmer med t.ex. cisternen kan arbetet dra ut på tiden. Det rimliga vore därför att fördubbla tiden till 12 veckor.</p>
	Vännäs kommun	Bestämmelsen kan tolkas så att kopior på utförda kontroller ska skickas in till både miljönämnd och räddningsnämnd. Detta bör förtydligas och också vilket ansvar en miljönämnd har att följa upp dessa rapporter utöver att ev. ta ut MSA.
	Göteborgs stad	<p>Hantering av kopior från utförda kontroller fyller inte någon miljönytta och att reglerna av den anledningen behöver ses över. Konsekvensen kan bli att hanteringen av inkommande rapporter gör att tid för inspektioner i fält minskar. Formen med att ge in kopior till TM främjar inte VU:s egen förmåga att ta ansvar, kravet på att uppfylla sitt ansvar och att självständigt bidra till en hållbar utveckling genom ett förebyggande miljöarbete (allmänna råd till 26 kap. 1§ MB). I den av Naturvårdsverket utgivna 'Operativ tillsyn – Handbok 2001:4', uttrycks också att "Om tid ska kunna frigöras för "fältarbete" är det en förutsättning att myndighetsarbetet bedrivs rationellt. Exempelvis bör granskning av rapporter och annan dokumentation inte dominera som metod så att ingen tid finns för kompletterande inspektioner på plats." Konsekvensutredningen har inte belyst ovanstående. Inrapporteringen av kontrollrapporter borde kunna ske på liknande sätt som till Naturvårdsverkets nya avfallsregister. Från den 1</p>

		november 2020 ska verksamheter börja rapportera in antecknade uppgifter om det farliga avfallet till det nya registret.
	Helsingborgs stad Region Gotland	Bestämmelsen bör tas bort. TM har ingen nytta av att få in kopior. Det räcker att VU kan visa upp dessa vid tillsyn.
	KIWA	Här menas väl att kopior av kontrollrapport över kontroll av sekundärt skydd sänds till TM?
	Kramfors kommun	<p>Det är svårt att se poängen med tidsförlängningen och MSA. Ett införande av MSA kommer att innebära en extra arbetsbörda för TM, samtidigt som nyttan för miljöskyddet är begränsad. Det är viktigt att i sammanhanget komma ihåg att en MSA inte är en möjlighet för TM, utan en skyldighet. Att låta bli att besluta om MSA är straffbart som tjänstefel. Tanken med systemet är att det ska fungera enkelt och ge en snabb reaktion på överträdelser. TM ska inte behöva göra några bedömningar i det enskilda fallet beträffande hur straffvärd en överträdelse är. Att koppla en sexveckorsgräns för ingivelse av kopia av kontrollrapport till en MSA innebär därmed en skyldighet för TM att besluta om sanktionsavgift i alla de fall vi får in en kopia sju veckor eller senare efter det datum som en kontroll utförts.</p> <p>Ett beslut om MSA ska kommuniceras, delges och följa en viss ärendegång gentemot Kammarkollegiet. Även om ärendena inte ska behöva kräva några större överväganden tar de ändå tid administrativt.</p> <p>En annan aspekt är hur TM och miljö-lagstiftningen uppfattas av VU. Förståelsen i allmänhet för att en avgift ska tas ut för att inte ha skickat in en rapport i tid är liten. Det säger våra erfarenheter från den MSA som finns för att vara sen med att skicka in den årliga köldmediarapporteringen. Myndigheten och dess regelverk uppfattas som stelbent och småaktig. Kontrollen är ju gjord, vad spelar det för roll om rapporten skickas in eller inte? Sammantaget anser vi att det inte är motiverat med en MSA för att inte ha sänt in en kopia av en kontrollrapport i tid. Det tar onödig tid för TM och skapar en negativ bild av systemet bland VU och allmänheten.</p>

		En reglering liknande den som gällde i NFS 2003:24 från 2009, nämligen att det räcker med att en aktuell kontrollrapport hålls tillgänglig av VU och att den kan visas upp på begäran av TM är att föredra.
	Stockholms stad	Bestämmelsen i 3 kap. 3 § i föreskriftsförslaget bör utökas och förtydligas så att det framgår att skyldigheten att genomföra återkommande kontroller även gäller enligt de nu aktuella föreskrifterna och inte enbart enligt MSB:s föreskrifter. Detta för att möjligheten att ta ut MSA enligt 30 kap. 1 § miljöbalken är kopplad till föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken.
	Ale kommun	Det bör vara kontrollorganet som skickar in kopior på kontrollrapporter till TM. Sex veckor är antagligen för kort för att rapporten ska hinna komma in i tid, vilket är orimligt när det är kopplat till MSA. VU måste ha en rimlig chans att göra rätt. Den här paragrafen kräver en stor informationsinsats från Naturvårdsverket till branschorgan m.fl.
	Räddningstjänsten syd	Invallning för produkter som inte är brandfarliga bör redovisas separat, då riskbilden för ämnen som inte är brandfarliga skiljer sig avsevärt.
	Malmö stad	Utifrån de föreslagna förändringarna i NFS 2017:5 behöver miljönämnden fortsatt följa upp att VU anmäler såväl nyinstallation- som avinstallation av cisterner. Därtill tillkommer att VU hädanefter måste skicka en kopia till miljönämnden på de rapporter som framtagits efter genomförda kontroller av cisterner. Ett förtydligande krävs gällande vad miljönämnden förväntas göra med informationen i kontrollrapporterna, då de tekniska kraven på cisterner finns beskrivna i MSBFS 2018:3 som Räddningstjänsten syd har tillsynsansvar över. Samtidigt har miljönämnden fortsatt möjlighet att allmänt bedriva tillsyn över verksameters kemikaliehantering i såväl lösa behållare som cisterner med stöd av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. En sådan tillsyn kan teoretiskt innefatta krav på teknisk prestanda på cisterner och på egenkontroll av deras skick, men kan då komma att bli parallell med räddningstjänstens tillsyn. I värsta fall blir kraven inte enhetliga om inte miljönämnden förväntas direkt tillämpa kraven i MSBFS 2018:3.

		<p>Det bör även framgå om IBC-behållare ska omfattas av kraven på teknisk kontroll i MSBFS 2018:3 och om rapporter på sådana kontroller behöver rapporteras till miljönämnden i enlighet med 3 kap. 3 § i NFS 2017:3.</p> <p>Naturvårdsverket borde i sin vägledning tydliggöra ansvarsfördelningen i frågan mellan räddningstjänsten (MSBFS 2018:3) och miljönämnden (NFS 2017:5). När de allmänna hänsynsreglerna är enda grund för tillsynen finns risk för att olika kommuner bedömer försiktighetsmått och bästa möjliga teknik olika, vilket riskerar att VU blir osäkra på vad miljölagstiftningen egentligen menar är tillräckligt godtagbara krav för god kemikaliehantering. Samtidigt kan mer anpassade bedömningar i det enskilda fallet innefatta mer flexibilitet för att uppnå de mest kostnadseffektiva lösningarna i förhållande till miljöriskerna, då risken kan variera stort beroende på exempelvis cisternernas utformning, -lokalisering, -storlek m.m.</p>
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>Bestämmelsen utan tidsangivelse finns i nu gällande NFS 2017:5. Syftet med bestämmelsen har varit att underlätta tillsynen på så sätt att kopior på rapporter avseende genomförda kontroller ges in till TM. Genom nuvarande förslaget har kravet skärpts på så sätt att kopiorna ska ges in inom en viss tid. Många remissinstanser har i sina svar varit kritiska till bestämmelsen. TM anser inte att nyttan med bestämmelsen väger upp den administration som de inskickade kopiorna medför och vissa TM har även ifrågasatt själva bestämmelsen. Kontrollorgan har motsatt sig tidsangivelsen som i praktiken av olika skäl inte kan hållas. Liknande bestämmelse, om att kontrollrapporten ska hållas tillgänglig av den som använder anordningen till dess att anordningen varaktigt tagits ur bruk, fanns tidigare i NFS 2003:24. Naturvårdsverket anser att det utifrån tillsynsperspektivet och miljöskyddet är viktigt att TM kan granska innehållet i kontrollrapporter för cisterner och på så sätt försäkra sig om att cisternen uppfyller de tekniska kraven och därmed är lämplig för lagring/hantering av brandfarliga vätskor eller spilloljor, dvs. inte utgör risk för miljön och människors hälsa. Även kontrollrapporter avseende det sekundära skyddet omfattas av bestämmelsen. Att information om att cisternen inte utgör risk för miljön och människors hälsa samt att det sekundära skyddet uppfyller kraven i föreskrifterna finns att tillgå vid tillsynstillfället bedöms vara mer ändamålsenligt än att kopior på rapporter avseende genomförda kontroller skickas in till TM vid en angiven tidpunkt. Detta särskilt då dessa kopior av vissa remissinstanser ses som administrativ börda. Naturvårdsverket bedömer därför att en ändring av bestämmelsen är motiverad. Ändringen innebär en återgång till att den senaste kontrollrapporten av cisternen enligt MSBFS 2018:3 samt av det sekundära skyddet enligt dessa föreskrifter ska hållas</p>		

<p>tillgängliga för TM. Ändringen bedöms vara ändamålsenlig och leder inte till att miljöskyddet minskar. Eftersom det är enbart de senaste kontrollrapporterna både enligt dessa (avseende det sekundära skyddet) respektive enligt MSBFS 2018:3 (teknisk kontroll) som är av intresse vid tillsyn som görs med stöd av dessa föreskrifter kommer bestämmelsen att omfatta dessa. Vad gäller synpunkter om MSA, se verkets kommentarer under avsnittet om MSA.</p> <p><i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i> Den senaste kontrollrapporten av cisternen enligt MSBFS 2018:3 samt av det sekundära skyddet enligt dessa föreskrifter ska hållas tillgängliga för TM i stället för att dessa behöver skickas in.</p>		
4 kap. 1 §	HaV	<p>I 4 kap. 2 § NFS 2017:5 avgränsades förbudet till att gälla inom ”vattentäktzon, primär zon och sekundär zon”. Om VSO inte var uppdelat i zoner gäller förbudet inom hela VSO. Denna avgränsning bör behållas även nu. Förslaget att lägga restriktioner inom hela VSO skulle innebära ökade krav på mycket stora geografiska arealer som idag betecknas som tertiär zon. Beroende på vilken problembild som föreskrifterna avser att motverka så kan föreskriften ändras som att den gäller yrkesmässig verksamhet och/eller att den gäller vid hanteringen av behållare på en volym av 150 l.</p> <p>Med nuvarande definition av sekundärt skydd är föreskrifter svårhanterad avseende lösa behållare.</p>
	SPBI	<p><i>Befintliga cisterner i mark:</i> Den bästa tekniska lösningen för cisterner i mark är en enkelmantlad cistern med ett ut- och invändigt korrosionsskydd enligt MSB regler. Cisternen som är utförd på detta sätt är helt besiktningssbar. Det finns inga dokumenterade fall där cisternen har läckt. Rörledningar byts till dubbelmantlade rör och sumpar monteras under drivmedelsmätare och mot cisternens manlucka. Som sekundärt skydd är automatisk nivåmätning för att säkerställa att inget läckage sker tillräckligt. Det finns inte någon miljönytta med att byta ut fullt fungerande godkända enkelmantlade cisterner till dubbelmantlade.</p>

		<p><i>Cisterner ovan mark:</i></p> <p>Sekundärt skydd kan vara dubbelmantling eller invallning. För att kunna få 12 års kontrollintervall ska de tekniska reglerna i MSB:s föreskrift och Naturvårdsverkets föreskrift om sekundärt skydd som ska förhindra läckage och överfyllnad samt utgör skydd mot spill gälla.</p>
	KIWA	Ett förtydligande krävs om kravet på att rörledningar i eller under golv ska förläggas väl synligt retroaktivt gäller på befintliga anläggningar.
	Kramfors kommun	Det är önskvärt med en vägledning som tar upp exempel på hur ett sekundärt skydd kan utformas för markförlagda cisterner.
	Örnsköldsviks kommun	<p>Cisterner i pannrum och bostadshus är undantagna från kravet på sekundärt skydd men vad gäller för cisterner inomhus vid verksamheter? Är det samma krav som finns för cisterner ovan mark? Om en cistern står i ett pannrum på verksamhet omfattas de inte av kraven men skulle cisternerna stå i ett annat rum, vilket inte är ett pannrum så gäller kravet på sekundärt skydd?</p> <p>Det framgår inte om undantag för krav på sekundärt skydd i pannrum och bostadshus i VSO även gäller lösa behållare.</p>
	Helsingborgs stad	Undantaget för krav på sekundärt skydd i pannrum eller motsvarande bör gälla även för lösa behållare.
	Huddinge kommun	Det tredje stycket bör omformuleras. En TM bör meddela undantag eller annan bestämmelse genom beslut. Istället för formuleringen "om inte tillsynsmyndigheten anger annat" bör det därför stå "om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat".
	Stockholms stad	Vad som avses med "regelbunden uppsikt" i detta sammanhang bör förtydligas.
	MSB	Skriv hellre "...ska ha ~~ett~~ sekundärt..." [...] "ha annat skydd, som fyller motsvarande funktion som sekundärt skydd." [...] "Rörledning [...] väl synlig, samt ha skydd mot mekanisk åverkan och yttre brand."
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>Enligt nu gällande NFS 2017:5 krävs det sekundärt skydd för hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor från 250 liter inom VSO. Kravet på att det sekundära skyddet ska utgöras av invallning gäller inom vattentäktzon, primär och sekundär skyddszon. I den tertiära zonen har TM möjlighet att</p>		

bedöma vad som kan anses utgöra tillräckligt och lämpligt skydd i det enskilda fallet, dvs. det absoluta kravet på invallning gäller inte i den tertiära zonen. Detta framgår av 4 kap. 1 och 2 §§ tillsammans.

HaV är vägledande myndighet för arbetet med vattenskyddsområden i enlighet med 2 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Under framtagandet av förslag till nya föreskrifter har Naturvårdsverket samrått med expertmyndigheten, som också varit en del av referensgruppen. Hav har tagit fram en ny rapport *Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden*, rapport 2021:4 där det bl.a. ges vägledning till avgränsning av VSO (avsnitt 3.6). HaV:s uppfattning i frågan avseende behovet av sekundärt skydd inom den tertiära zonen framgår tydligt av myndighetens yttrande, dvs. nuvarande uppdelning skulle behållas. Så som Naturvårdsverket har uppfattat det bygger dock HaV:s yttrande, till följd av den nuvarande regleringens otydlighet, på att det inte skulle krävas någon form av sekundärt skydd i den tertiära zonen. Detta är en felaktig uppfattning som är följden av otydliga bestämmelser, dvs. det inte går att klart utläsa att det faktiskt krävs någon form av sekundärt skydd även i den tertiära zonen. Under fortsatt samråd med HaV har nu gällande bestämmelsernas (4 kap. 1 och 2 §§) rätta innebörd förklarats för myndigheten. HaV har dock inte ändrat sin ståndpunkt i frågan, dvs. myndigheten fortsatt anser att det inte behövs att ett krav på sekundärt skydd i den tertiära zonen regleras i föreskrifterna och att detta inte äventyrar syftet med vattenskydd. Den tertiära zonen av ett VSO har omfattat stora områden som har skapats utifrån tillrinningsområden. Av detta skäl är dessa områden ofta mycket stora och det anses, enligt HaV, omotiverat att samma krav skulle gälla där som i de inre zonerna av VSO. Om det är behövt utifrån att syftet med VSO inte äventyras är det dock möjligt att ställa skydds krav i skyddsföreskrifterna för det enskilda VSO.

Naturvårdsverket har efter samråd med expertmyndigheten kommit fram till att ansluta sig till HaV:s ståndpunkt och lättar på kravet avseende sekundärt skydd i den tertiära zonen på sådant sätt som det framgår av förslaget. Förutom eventuellt krav på sekundärt skydd i skyddsföreskrifter inom den tertiära zonen, kan TM alltid med stöd av 2 kap. och 26 kap. miljöbalken ställa krav på lämpligt och rimligt sekundärt skydd i det enskilda fallet i den tertiära zonen om det behövs.

Enkelmantlade cisterner är cisterner bestående av enkelvägg med invändigt och utvändigt korrosionsskydd. Avseende krav på korrosionsskyddet, se 3 kap. MSBFS 2018:3. Enkelmantlade cisterner har enligt NFS 2017:5 inte ansetts utgöra cisterner med tillräckligt eller lämpligt sekundärt skydd eftersom det absoluta kravet har varit invallning (förutom den tertiära zonen). Det absoluta kravet på sekundärt skydd har i förslaget gjorts om till ett funktionskrav. Definitionen på sekundärt skydd är skyddsanordningar som, var och en för sig eller tillsammans, har som funktion att fånga upp

läckage, överfyllning och spill för att förhindra spridning till omgivningen. Det sekundära skyddet kan således bestå av flera anordningar som tillsammans ger ett fullgott skydd. Korrosionsskydd som tekniskt krav regleras i MSBFS 2018:3. Om skyddsanordningarna utifrån funktionskravet utformas på ett sådant sätt på den enkelmantlade cisternen att skyddet blir komplett och fullgott, dvs. fångar upp läckage, överfyllning och spill, bör konstruktionen kunna godtas även om cisternen är enkelmantlad. Det är dock branschens uppfattning att problemet med läckage väldigt sällan är relaterat till själva cisternen, dvs. cisternens tankskal. Branschen anser även att enkelmantlade cisterner fungerar bra och det skulle kräva stora kostnader för att byta ut dessa till dubbelmantlade. Enkelmantlade cisterner i mark utgörs av K-cisterner med en kontrollintervall på 12 år. Utifrån miljöskyddsaspekter är det önskvärt att enkelmantlade cisterner i mark fasas ut med tiden och ersätts med cisterner som har sekundärt skydd för att fånga upp läckage från tankskalet enligt funktionskravet. Hur sekundärt skydd kan utformas för markförlagda cisterner ska avgöras från fall till fall. Det är VU:s ansvar att det sekundära skyddet utformas så att det ger ett fullgott skydd i det enskilda fallet. Naturvårdsverket kommer att ta fram generella exempel i vägledning. Det är dock VU som ska bedöma hur och på vilket sätt det sekundära skyddet ska utformas i det enskilda fallet. Mer om enkelmantlade cisterner i mark, se under 5 kap.

I NFS 2003:24 definierades rörledningar i mark som rörledningar som var förlagda i mark eller drogs i kulvert på ett sådant sätt att de inte gick att inspektera. I VSO fick dessutom sådana rörledningar enligt 10 kap. 5 § NFS 2003:24 endast ha kopplingar mot cistern och inte fick dras i eller under golv, utan skulle förläggas väl synligt. I NFS 2017:5 ändrades definitionen något, men kravet var likadant (se 4 kap. 1 § ”Rörledning i byggnad får inte dras i eller under golv, utan ska förläggas väl synlig.”). Kravet är detsamma enligt förevarande förslag. Kravet har dessutom gällt inom VSO och nu fortsätter att gälla inom VSO (se 4 kap. 1 § i förslaget). Någon övergångsbestämmelse finns inte kopplad till kravet, vilket innebär att kravet gäller vid ikraftträdandet. Med hänsyn till att i huvudsak samma krav avseende rörledningar i mark inom VSO har gällt sedan år 2003 är Naturvårdsverkets uppfattning att någon övergångstid inte är motiverad.

I flera remissvar har påpekats att om cisterner med tillhörande rör- och slangledningar i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt undantas från kravet på sekundärt skydd enligt 4 kap. 1 § andra stycket är det rimligt att även lösa behållare ges samma undantagsmöjlighet. Lösa behållare har inte omfattats av NFS 2017:5. Naturvårdsverket delar uppfattningen i remissvaren och anser att det är motiverat att ge samma undantagsmöjlighet för lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus.

<p><i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i></p> <p>Enligt bestämmelsens första stycke görs det tydligt att kravet på sekundärt skydd för cisterner med anslutna rör- och slangledningarna i och ovan mark samt lösa behållare inte gäller i VSO tertiära zon. Samma begränsning görs för rör- och slangledningarna i bestämmelsens andra stycke. Undantag från kravet på sekundärt skydd i tredje stycket som gäller för cisterner med tillhörande rör- och slangledningarna i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, även gäller för lösa behållare, om inte tillsynsmyndigheten skulle besluta om annat. Som sista stycke i bestämmelsen har nu lagts till ett förtydligande att om ett vattenskyddsområde inte har indelats i zoner gäller kravet på sekundärt skydd inom hela vattenskyddsområdet.</p>		
4 kap. 2 §	Länsstyrelsen Norrbotten STOR SPT Association m.fl.	Vad innebär "hållbart"? Viktigt att begreppet "hållbart" definieras så att verksamhetsutövare, TM och kontrollanter på ackrediterade kontrollorgan får vägledning om vad hållbart betyder.
	SPBI	Kontroll i detta avseende förutsätts innefatta installerade larm för dubbelmantlade cisterner och rörledningar under jord och likaså återkommande besiktning av cisterner.
	Göteborgs stad	Enligt konsekvensutredningen bör TM kunna ta hjälp av rekommendationer från branschen vid bedömningar av vad som är lämpliga anordningar. En branschrekommendation bör vara granskad eller bedömd på något sätt och godkänd av centrala myndigheter innan de används.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>Bestämmelsen sammanfattar de grundläggande kraven avseende det sekundära skyddet utifrån dess syfte och att det ska kunna kontrolleras. Krav på täthet är en självklarhet då verksamheten/åtgärden avser hantering eller lagring av miljöfarliga ämnen. Lika självklart är kravet om att det sekundära skyddet ska vara utformat så att kontroll är möjlig. Utan kontroll kan man inte tillförsäkra sig att det sekundära skyddet på cistern och tillhörande rör- och slangledningarna eller en lös behållare är lämpligt för sin funktion, dvs. inte innebär risk för miljön och människors hälsa. I frågan om sekundärt skydd för lösa behållare ska kontrollen av det sekundära skyddet vara en del av egenkontrollen, men även omfattas av tillsynen.</p>		

I många remissvar har dock påpekats att kriteriet *hållbart* behöver definieras och förklaras. Att det sekundära skyddet ska vara *hållbart* innebär att en anordning som utgör en del av det sekundära skyddet ska ha en lämplig hållfasthet. Det innebär att materialet eller konstruktionen ska vara lämplig för att säkerställa att funktionen med det sekundära skyddet uppfylls också med hänsyn till att cisterner exempelvis kan ha en 12 årig teknisk kontrollintervall. Det innebär att cisternerna kontrolleras vart tolfte år, vilket är en relativt lång tidsperiod. Dessutom ska cisternen eller den lösa behållaren ha en lämplig hållfasthet även gentemot den produkt eller det ämnet som förvaras i dessa. Eftersom funktionskravet är utformat så att det ska fånga upp läckage samt ge skydd vid överfyllnad och spill kan det sekundära skyddets hållfasthet komma att betyda olika saker utifrån vad och hur den specifika anordningen skyddar emot/motverkar risk för miljön och människors hälsa. Det kommer således att innebära bedömningar i relation till den enskilda skyddsanordningen. Naturvårdsverket instämmer dock i att ordet *hållbart* kan leda till olika tolkningar. Eftersom ordet *hållbart* primärt syftar till att uttrycka en viss beständighet över tid ska det ersättas av uttrycket *tidsbeständigt*, som tydligt ger uttryck för detta syfte. Vad menas med tidsbeständighet i aktuellt sammanhang behöver utvecklas och förklaras mer i detalj, vilket lämpligen kan ske genom vägledning.

Att en bransch tar fram branschrekommendationer eller handböcker är vanligt förekommande. Dessa är alltså dokument som oftast innehåller rekommendationer av teknisk beskaffenhet eller handledning som branschen tar fram i syfte att kunna hjälpa VU vid planering och utformning av sin verksamhet eller dyl. Dessa är alltså inte i första hand riktade till TM. Eftersom branschen har specifika tekniska kunskaper och erfarenheter kan sådana rekommendationer eller handböcker ge exempel på anordningar, beskriva olika verksamheter eller ge viss ledning vid bedömningar som TM kan behöva göra i det enskilda fallet. Inom ramen för samverkan mellan branschen och myndigheter kan sådana handböcker eller rekommendationer skickas till myndigheter för kännedom eller påsyn. Det är dock enbart branschen som ansvarar för innehållet i dessa. Naturvårdsverket är tillsynsvägledande myndighet inom miljöbalkens område med uppdrag att i första hand ge vägledning till TM. Det är inte Naturvårdsverkets roll som tillsynsvägledande myndighet på miljöområdet att göra bedömning av tekniska branschrekommendationer eller branschens handböcker.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Termen *hållbart* har ersatts med *tidsbeständigt* i bestämmelsen för att uppnå ökad tydlighet. Eftersom det är en viktig aspekt att det sekundära skyddet även är fungerande så som det återkommande anges i 5 kap. har det lagts till även i denna bestämmelse, dvs. det sekundära skyddet ska vara tätt, tidsbeständigt, *fungerande* och utformat så att kontroll är möjlig.

4 kap. 3 §	Länsstyrelsen Dalarnas län	I texten till förordningsförslaget står att ”Om en del av det sekundära skyddet utgörs av en invallning...”. Denna formulering bör ändras till ”Om hela eller en del av det sekundära skyddet...” eftersom ”en del av” kan vara grund för tolkning.
	Helsingborgs stad	Bestämmelsen bör gälla även utanför VSO då detta på många håll redan är praxis.
	Räddningstjänsten syd SSBF	<p>Invallningsvolymen anges uppgå till den största cisternens/behållarens volym + 10% av övriga cisterners/behållarnas totala volym. Detta krav på brandmotstånd torde vara ändamålsenligt gällande stålcisterner men är eventuellt inte tillräckligt vid fall med lösa behållare för brandfarliga vätskor. Dessa är konstruerade av klenare material såsom plast och vid en eventuell brand i en invallning för lösa behållare, kan det därmed antas att dessa troligen bli involverade i större grad än cisterner av stål och att samtliga lösa behållare kan komma att haverera så att innehållet läcker ut. Därmed föreslås att invallningen för lösa behållare i sådana fall uppgår i totalvolymen och ska kunna hantera den sammanlagda mängden av alla lösa behållare och inte bara den största cisternen/behållaren + 10% av övriga.</p> <p>Detta kan jämföras med cisterner som har krav på ett bättre brandskydd och där krav bl.a. uttrycks i MSBFS 2018:3, 2 kap. 24 §.</p>
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>Enligt definitionen består det sekundära skyddet av en eller flera skyddsanordningar som ska fånga upp läckage, överfyllning och spill. Vidare definieras invallning i föreskrifterna som en form av sekundärt skydd. Det sekundära skyddet kan i det enskilda fallet bestå av en enda invallning eller en invallning i kombination med någon annan eller flera andra skyddsanordningar. Det beror på hur det sekundära skyddet utformas och om det bedöms vara tillräckligt för att uppfylla funktionskraven. Syftet med denna bestämmelse är dock att säkerställa att invallningen ska rymma viss volym beroende på hur många cisterner eller lösa behållare som finns i invallningen. Naturvårdsverket instämmer att formuleringen ”Om en del av det sekundära skyddet...” kan ge utrymme för olika tolkningar, varför formuleringen tas bort. Innehållet i bestämmelsen förändras därmed inte i sak. Föreskrifternas huvudsyfte är att öka miljöskyddet vid lagring och hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Brandmotstånd kopplad till invallningens volym hör under MSB:s expertområde. Hur en invallning ska utformas eller hur stor den ska vara regleras mer i detalj i SÄIFS 2000:2.</p>		

Regleringen i dessa föreskrifter om volym för invallning överensstämmer med vad som anges i SÄIFS 2000:2. Någon ändring bedöms med anledning av remissvaren inte vara nödvändig.		
4 kap. 4 §	Cisternvård AB	På skylten bör stå "vattenskyddsområde", möjligtvis med tillägget att vid eventuellt spill eller läckage ringa 112. I MSB:s föreskrifter nämns därutöver ett antal krav på adressskylt, så fördelaktigt vore att hänvisa dit.
	Stockholms stad	Viktigt med krav på tydlig information vid tänkbara läckagepunkter. Eventuellt vore det även lämpligt med krav på tydlig information på flera platser inom- och runt en anläggning som hanterar oljor och brandfarliga vätskor.
	MSB	Ersätt begreppet "påfyllningsrör" med "påfyllningsanslutning".
	FIHM Fortifikationsverket	Enligt paragrafen ska en skylt vid påfyllningsrör inom VSO anslås. Den ska innehålla information om fastighetsbeteckning, adress, volym, högsta fyllningsflöde och innehåll. Delar av denna information anses omfattas av försvarssekretess enligt 15 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och försvarssektorns anläggningar bör därför undantas från detta krav. Undantaget skrivs förslagsvis in som ett andra stycke till denna bestämmelse.
	Försvarsmakten	De uppgifter som ska anges enligt bestämmelsen kan omfattas av försvarssekretess och kan behöva anges på annat sätt för att inte röja Försvarsmaktens verksamhet.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>I remissvaren har påpekats att det i bestämmelsen felaktigt är angivet att skylten ska stå vid påfyllningsrör. Felskrivningen är noterad och har ersatts med den rätta termen <i>påfyllningsanslutning</i>.</p> <p>Redan enligt nu gällande bestämmelsen i NFS 2017:5 ska det stå VATTENSKYDDSSOMRÅDE på skylten vid påfyllningsanslutning. Därtill finns en bestämmelse i föreskrifterna (6 kap. 2 §) som ålägger VU att omedelbart underrätta TM då det finns anledning att misstänka att mark- eller vattenområde har blivit förorenat av hantering som omfattas av tillämpningsområdet för dessa föreskrifter. Det bedöms vara tillräcklig utifrån huvudsyftet med föreskrifterna. Det kan finnas flera tänkbara läckagepunkter med större risk för läckage vid en cistern eller en anläggning. Information om sådana punkter kan vid tillsyn säkerligen underlätta tillsynsarbetet. Vilka dessa punkter är anses dock höra under kunskapskravet enligt 2 kap. 2 § miljöbalken och VU:s egenkontroll. Det är alltså information av teknisk karaktär som också kan variera från anläggning till anläggning. Information om vilka punkter/delar av en anläggning som kan utgöra tänkbara läckagepunkter kan hittas i eventuella metodhandböcker</p>		

eller branschrekommendationer. Synpunkter från Försvarsmakten har tagits om hand inom ramen för ett samrådsmöte och har inte lett till ändringar i föreskriftsförslaget.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Ordet *påfyllningsrör* har ersätts med den rätta termen *påfyllningsanslutning*.

4 kap. 5 §	Länsstyrelsen Stockholms län Länsstyrelsen Östergötland	Förhållandet mellan 4 kap. 5 § och ÖB punkt 6 ter sig oklart, då båda dessa bestämmelser reglerar när sekundärt skydd ska finnas för befintliga cisterner inom ett VSO. I de fall där båda bestämmelserna är tillämpliga, så som när ett nytt VSO inrättas mellan XXX och 1 januari 2026, är det otydligt vad som gäller. Punkt 6 i ÖB riskerar också att bli oskälig om ett VSO inrättas t.ex. i december 2025. Vad gäller för VSO som inrättas innan år 2023?
	Länsstyrelsen Norrbotten	Hur ska efterlevnaden av bestämmelsen kontrolleras?
	Mora och Orsa Miljönämnd Region Gotland	När måste lösa behållare vara försedda med sekundärt skydd vid inrättande av ett nytt VSO? För lösa behållare, som inte nämns, kan det tolkas som att kravet på sekundärt skydd gäller från den första dagen som ett VSO träder i kraft, även om skyddsföreskrifterna meddelar annat.
	SPBI NNR	Vid inrättande av ett nytt eller utökat VSO ska skriftlig information sändas till VU och inte enbart till fastighetsägaren. Tidsspannet för att uppfylla kravet på sekundärt skydd är för kort och bör förlängas från 3 år till 5 år, eftersom markerande ofta omförhandlas när investeringar behöver utföras. Den associerade administrationen vid sådana tillfällen tar tid.
	MSB	Ersätt ordföljden "...ska befintliga cisterner ~~uppfylla kravet på~~ sekundärt skydd...", med "ha" eller "förses med".

Naturvårdsverkets kommentar:

Naturvårdsverket delar synpunkterna i remissvaren avseende otydligheten i bestämmelsen i relation till ÖB 8 enligt justerat förslag. ÖB 8 har därför justerats så att den stämmer med bestämmelsen.

Lösa behållare omfattas inte av NFS 2017:5, men de kommer att omfattas av föreskrifternas tillämpningsområde enligt förevarande förslag.

Naturvårdsverket har med anledning av remissvaren uppmärksammat att det i förslaget inte reglerats när befintliga lösa behållare ska ha sekundärt

skydd vid inrättandet av ett nytt VSO. Verket har i det remitterade förslaget enligt ÖB 7 (enligt justerat förslag) gjort bedömningen att lösa behållare enligt 4 kap. 1 § ska ha sekundärt skydd senast ett år efter ikraftträdande av föreskrifterna.

Lösa behållare har varierande storlek och utformning. Vissa är väldigt enkla medan andra kan likna cisterner. Under arbetets gång har bedömningen gjorts att det inte är rimligt att lösa behållare, oberoende av konstruktion eller storlek, ska ha ett års övergångstid för att de ska förses med lämpligt sekundärt skydd när ett nytt VSO inrättas. Av detta skäl har det tillagts ett andra stycke till bestämmelsen, vilket innebär att det enbart är lösa behållare med en volym större än 1 m³ som ska ha en övergångstid på ett år för att förses med sekundärt skydd eller den kortare tid som vattenskyddsområdets skyddsföreskrifter anger. Lösa behållare med en volym mindre än 1 m³ ska ha sekundärt skydd fr.o.m. ikraftträdandet av skyddsföreskrifter för VSO. Mot bakgrund av denna bedömning och med hänsyn till att kravet på sekundärt skydd i den tertiära zonen tagits bort, är det rimligt med denna uppdelning av övergångstid för lösa behållare när ett nytt VSO inrättas. Denna reglering, som övriga i föreskrifterna är till för att efterlevas. Det är upp till TM att bestämma hur efterlevnaden av bestämmelsen ska kontrolleras.

Hur processen eller samrådet går till vid inrättandet av nya vattenskyddsområden råder Naturvårdsverket inte över. Kunskapskravet i 2 kap. 2 § miljöbalken ålägger dock VU att skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Detta innefattar även kunskap om innehållet i skyddsföreskrifterna för det VSO där verksamheten sker.

Enligt det remitterade förslaget till nya föreskrifter föreslogs en övergångstid på tre år. Branschen har under arbetet med framtagande av nya föreskrifter varit tydliga med att detta är en för kort tidshorisont och har i sitt remissvar istället föreslagit en övergångstid på fem år. I konsekvensutredningen har beskrivits grunderna till varför en längre övergångstid har förslagits, se avsnitt 5.3.4, KRAV PÅ SEKUNDÄRT SKYDD INOM NYA VATTENSKYDDSSOMRÅDEN. Det är Naturvårdsverkets bedömning att skälen som har lagts fram av branschen ska beaktas och motiverar en längre övergångstid. Det är således rimligt att övergångstiden ändras till fem år. Detta gäller dock endast om skyddsföreskrifterna för VSO inte anger någon övergångstid för befintliga cisterner.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

När ett område förklaras som vattenskyddsområde ska redan installerade cisterner ha ett sekundärt skydd inom fem år från det att beslutet vunnit laga kraft.

Bestämmelsen har tillagts ett andra stycket som innebär att befintliga lösa behållare med en volym större än 1 m ³ ska ha sekundärt skydd inom ett år från det att beslutet att inrätta vattenskyddsområdet har vunnit laga kraft eller den kortare tid som vattenskyddsområdets skyddsföreskrifter anger.		
5 kap. 1 §	HaV	Idag finns en frivillig ackreditering som tagits fram av branschen och som riktar sig till dem som omfattas av MSB:s föreskrifter. Dessa torde utgöra en delmängd av de cisterner som träffas av bestämmelsen. Det kan däremot ifrågasättas om det finns en ackreditering för samtliga cisterner som omfattas av krav på sekundärt skydd utifrån det nuvarande tillämpningsområdet. Kravet på revisionskontroll bör därför kompletteras med tillägget ”i förekommande fall”. Vad gäller för cisterner med mindre volym eller andra produkter än de som anges i MSB:s föreskrifter och därmed inte omfattas?
	Kramfors kommun	I en framtida vägledning till föreskrifterna bör det förtydligas hur TM (för miljö och hälsa) ska gå till väga om det upptäcks att kontroll inte utförts i enlighet med kraven i MSB:s föreskrifter. Ska krav ställas på att kontroll utförs utifrån miljöbalkens regler och/eller bör kontakt initieras med TM för brandfarlig vara för att uppmana dem att i sin tur ställa samma krav?
	MSB	Skriv hellre ”...revisionskontroll för att säkerställa dess tekniska funktion.”.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>Enligt MSB:s nu gällande regelverk är det cisterner som är större än 1 m³ som omfattas av kravet på ackrediterad installations-, revisions- och återkommande kontroll (se 5 kap. 2 § MSBFS 2018:3). Detta borde enligt flera remissvar vara en utgångspunkt nu när ackrediterad kontroll av sekundärt skydd för cisterner införs. En sådan utgångspunkt också anses motiverad av att teknisk kontroll av cisterner redan är reglerad och att det finns ett etablerat system på plats samt kompetens hos kontrollorgan. Införandet av krav på ackrediterad kontroll av sekundärt skydd för cisterner kommer, som det har redovisats i konsekvensutredningen, att kopplas till cisternens tekniska kontroll på sådant sätt att kontrollen av det sekundära skyddet följer tidsmässigt de tekniska kontrollen. Dessutom kan det vara så att vissa delar av en cistern, t.ex. överfyllnadsskydd, även kan ingå som en del av det sekundära skyddet (funktionskrav) om det är flera anordningar som tillsammans utgör skyddet.</p> <p>Vidare kan det konstateras att det i praktiken inte har funnits någon tydlig avgränsning i hanteringen av cisterner under 1 m³ i förhållande till lösa behållare. Naturvårdsverket bedömer därför att det är rimligt att ackrediterad kontroll av sekundärt skydd för cisterner också ska gälla från 1 m³, vilket</p>		

också kommer att innebära en förenkling för kontrollorganen. Cisterner under 1 m³ kommer således inte att omfattas av ackrediterad kontroll avseende det sekundära skyddet. Eftersom dessa cisterner även i fortsättningen kommer att tillsynas av TM anser verket inte att skyddet för miljön påverkas. Detta ska vidare ställas i relation till kostnadsaspekter för den enskilde VU.

Frågor kring tillsyn med stöd av MSB:s föreskrifter och Naturvårdsverkets föreskrifter kommer att utvecklas i kommande vägledning.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Bestämmelsen har förtydligats på sådant sätt att en hänvisning till 1 kap. 2 § lagts till som anger vilka cisterner som omfattas av föreskrifternas tillämpningsområde. Det förtydligar samtidigt att det enbart är cisterner med en volym större än 1 m³ som omfattas av kravet på ackrediterad kontroll. I bestämmelsens andra mening förtydligats att det är kontrollen av det sekundära skyddet enligt dessa föreskrifter som ska utföras av en ackrediterad kontrollorgan. Ytterligare förtydligande är att det är kontrollorgan som ackrediterat enligt förevarande föreskrifter som avses. Ytterligare förtydligande av bestämmelsen har skett genom att det tillagts tydligt att ackrediterad kontroll av sekundärt skydd inte krävs i den tertiära zonen, men i hela VSO om det inte är uppdelad i zoner.

5 kap. 2 §	Uppsala kommun	Det behövs en installationskontroll för det sekundära skyddet även om ett sekundärt skydd har installerats på en redan befintlig cistern.
	MSB	Ersätt ordföljden [...] ”Installationskontrollen ~~ska omfatta kontroll av~~ att ...”, med ”säkerställd”. Motsvarande synpunkt gäller även 5 kap. 3 § (återkommande) och 4 § (revisionskontroll) samt 5 kap. 7 §.

Naturvårdsverkets kommentar:

Installationskontroll av det sekundära skyddet på befintliga cisterner regleras i övergångsbestämmelserna (ÖB).

5 kap. 3 §	Uppsala kommun	Naturvårdsverkets föreskriftsförslag gäller inom VSO för cisterner med en volym som överstiger 150 l. I 5 kap. 3 § av föreskriftsförslaget bestäms att den återkommande kontrollen av det sekundära skyddet ska genomföras tillsammans med den återkommande kontrollen av den tillhörande cisternen. I den aktuella paragrafen hänvisas till 5 kap. 9 — 10 §§ MSBFS 2018:3, som i sin tur avser kontrollintervaller för cisterner vilka innehåller <i>brandfarliga vätskor</i> och vars volym överstiger 1 m ³ . Om cisternerna inte behöver kontrolleras i enlighet med
------------	----------------	---

		<p>MSBFS 2018:3 eftersom deras volym inte uppgår till 1 m³, behöver då det sekundära skyddet inte heller genomgå en återkommande kontroll?</p> <p>Kravet på installationskontroller, återkommande kontroller och revisionskontroller bör även gälla för cisterner som innehåller <i>olja</i> enligt 6 §. Ett klargörande krävs för vilket kontrollintervall som gäller för det sekundära skyddet av cisterner vilka innehåller <i>icke-brandfarliga oljor</i> och som därmed inte omfattas av MSBFS 2018:3.</p>
	Mora och Orsa Miljönämnd	<p>I 5 kap. 3 § hänvisas till de kontroller som ska genomföras i enlighet med MSBFS 2018:3. Då dessa kontroller endast gäller för de cisterner vars volym överstiger 1 m³, kommer kontroller av sekundära skydd för cisterner med en volym mellan 150 l och 1 m³ inom VSO att falla mellan stolarna.</p>
	DEKRA	<p>Intervall för kontroll av det sekundära skyddet för cisterner med en volym upp till 1 m³ bör förtydligas eftersom dessa inte är kontrollpliktiga enligt MSBSF 2018:3. Om lokala skyddsföreskrifter skulle ställa krav på kortare kontrollintervall än MSBSF 2018:3 gör, bör föreskriftsförslaget även förtydliga huruvida kontrollen då ska utföras i samband med en kontroll av cisternen – som förordas i MSBSF 2018:3, eller om de lokala skyddsföreskrifterna med eventuellt kortare tidsintervall för kontroll då gäller. Detta då MSBSF 2018:3 inte pekar mot skyddsföreskrifterna, utan istället har fasta kontrollintervall på 6:e eller 12:e år.</p>
	Huddinge kommun	<p>I meningen "Myndighetens för samhällsskydd och beredskap föreskrifter" bör s:et flyttas, så att det istället blir "Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter".</p> <p>I paragrafen är första- och tredje stycket motsägande, varpå det inte med tydlighet framgår vilken tid för kontrollintervall som ska gälla. I första stycket anges att återkommande kontroll ska ske med samma intervall som de kontroller vilka anges i 5 kap. 9–10 §§ MSBFS 2018:3 medan det i det tredje stycket anges att tiden för kontrollintervall ska räknas från tidpunkten för installationen, alternativt för den senast återkommande kontrollen. Det sistnämnda tycks dock inte sammanfalla med begreppet "förfallomånad" enligt 5 kap. 12 § MSBFS 2018:3, som räknar intervall utifrån kalendermånad istället för tidpunkt. Viktigt är att tidpunkt för kontroll blir likartat med MSB:s föreskrifter för att erhålla den samsyn som eftersträvas.</p>

	Helsingborgs stad	<p>Paragrafen är otydligt skriven och kan tolkas som att det i MSBSF 2018:3 finns angivna intervall för kontroll av sekundärt skydd. Föreskriftsförslaget bör därför kompletteras med kontrollintervall för sekundära skydd för cisterner med <i>icke-brandfarliga oljor</i>, som inte omfattas av de nämnda föreskrifterna från MSB.</p> <p>Vidare bör föreskriftsförslaget ytterligare förtydliga vad som gäller avseende kontrollintervallen för sekundära skydd av lösa behållare och huruvida dessa omfattas av samma krav som sekundära skydd för cisterner, vilket nämns i kapitlets rubrik men inte i flera av de nästföljande paragraferna.</p>
	KIWA	<p>Beteckningen MSBFS 2018:3 bör tas bort, då risken finns att denna ändras och hänvisningen därmed blir inaktuell. Istället föreslås att, likt Arbetsmiljöverket gör i sina föreskrifter, hänvisa till ”Cisterner och rörledningar för brandfarlig vätska som omfattas av krav på kontroll i föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor.”.</p> <p>Föreskriftsförslaget behöver förtydliga hur kontrollorganet ska kontrollera täthet och hållbarhet, då det i nuläget står att kontrollorganet ska <i>göra en bedömning</i> av tätheten, hållbarheten och funktionen. Om detta sedan ska <i>verifieras</i> av kontrollorganet genom t.ex. ett styrkeprov, kan det komma att medföra stora praktiska problem exempelvis vid vattenfyllning, som normalt inte är möjligt att genomföra.</p>
	MSB	Skriv hellre ” <i>Kontrollintervall</i> enligt första stycket...” i 5 kap. 3 §, tredje stycket.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>I flera av remissvaren har påpekats att MSBFS 2018:3 inte är tillämplig på cisterner som har en volym mindre än 1 m³ och cisterner som innehåller icke-brandfarliga spilloljor samt att det av detta skäl är nödvändigt att reglera återkommande kontroller av det sekundära skyddet på sådana cisterner. Naturvårdsverket instämmer i dessa synpunkter. Det har bl.a. förtydligats att den ackrediterade kontrollen för det sekundära skyddet krävs avseende cisterner som har en större volym än 1 m³. På detta sätt överensstämmer kraven i förevarande föreskrifter med kraven på teknisk kontroll i MSB:s föreskrifter.</p> <p>Det har också lagts till en ny rubrik och ny bestämmelse i 5 kap. som handlar om cisterner som innehåller spilloljor som inte är brandfarliga. Dessa har placerats i slutet på kapitlet och beskrivs där i remissammanställningen.</p>		

Naturvårdsverket delar vidare synpunkter i remissvaren avseende beräkningen av tiden för återkommande kontrollen av det sekundära skyddet. Enligt 5 kap. 12 § MSBFS 2018:3 är förfallomånad för återkommande kontroll den kalendermånad då gällande intervall löper ut. Intervallet räknas från den senaste kontrollen. Avsikten är att den återkommande kontrollen av det sekundära skyddet ska sammanfalla med den återkommande tekniska kontrollen för cisterner. Det är därför nödvändigt att regleringen underlättar detta och att bestämmelsen justeras så att det stämmer överens med MSB:s föreskrifter.

Naturvårdsverket har förståelse för att i dagsläget finns det osäkerheter kring hur kontrollen av det sekundära skyddet ska genomföras av kontrollorganen. Naturvårdsverket avser att fortsätta samarbeta med bl.a. Swedac och branschorganisationer i dessa frågor.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

För att öka tydligheten i bestämmelsen och uppnå bättre samstämmighet med MSBFS 2018:3 hänvisas i första stycket även till 5 kap. 12 § MSBFS 2018:3. Den anger att förfallomånad för återkommande kontroll är den kalendermånad då gällande intervall löper ut och att intervallet räknas från den senaste kontrollen. Detta medför samtidigt att bestämmelsens tredje stycke blir överflödigt och tas därför bort.

5 kap. 4 § - ny bestämmelse om återkommande kontroll av befintliga enkelmantlade cisterner i mark

Under arbetets gång har regleringen av befintliga enkelmantlade cisterner i mark varit en viktig fråga. Dessa cisterner i mark har inget sekundärt skydd som skulle kunna fånga upp exempelvis läckage från cisternskalet. Branschen har dock ansett att dessa cisterner är funktionsdugliga och inte problematiska utifrån risk för läckage från tankskalet. Enkelmantlade cisterner har enligt NFS 2017:5 inte ansetts utgöra cisterner med tillräckligt eller lämpligt sekundärt skydd. I NFS 2017:5 ställs absolut krav på invallning vad gäller sekundärt skydd för cisterner ovan mark. Något absolut krav på typ av sekundärt skydd vad gäller cisterner i mark regleras inte i NFS 2017:5. Det har bedömts att det utifrån miljöskyddssyftet är motiverat och lämpligt att säkerställa att även cisterner som är förlagda i mark har sekundärt skydd som kan fånga upp läckage. Samtidigt är kostnaderna att installera lämpligt sekundärt skydd för sådana cisterner i mark tämligen höga. Efter avvägningar har bedömningen gjorts att säkerställandet av kravet på sekundärt skydd som kan fånga upp läckage görs i två steg. Som första steget finns nu i förslaget en bestämmelse om att tidsintervallet för återkommande kontrollen av övrigt sekundärt skydd har bestämts till tre år. Den tätare kontrollen av övrigt sekundärt skydd på dessa cisterner förstärker miljöskyddet och torde även utgöra incitament för VU att byta ut cisternen alternativt skaffa lämpligt sekundärt skydd som kan fånga upp

läckage från tankskalet. Därutöver har en ÖB tillagts som sätter ett bortre datum för att lämpligt sekundärt skydd installeras på dessa cisterner. Det innebär att befintliga enkelmantlade cisterner i mark senast den 31 december 2036 ska ha sekundärt skydd som kan fånga upp läckage från tankskalet. Mer utförligt kring problematiken och frågeställningarna runt dessa cisterner se avsnitt 5.3.4 i konsekvensutredningen.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Ny bestämmelse, dvs. 5 kap. 4 §, om den återkommande kontrollen av övrigt sekundärt skydd för befintliga enkelmantlade cisterner i mark har lagts till (samt se även ÖB som anger ett bortre datum för att lämpligt sekundärt skydd installeras på dessa cisterner).

5 kap. 4 § (nu 5 kap. 5 §)	Lunds kommun	Det bör framgå att en revisionskontroll senast ska utföras efter det att det sekundära skyddet har genomgått reparation eller ändring.
	Region Gotland	Här bör det tilläggas att det, likt i 5 kap. 6 § i MSBSF 2018:3, även bör ske revisionskontroll om det sekundära skyddet har tagit skada eller flyttats.
	KIWA	Formuleringen bör ändras till ”bedömning” av täthet, hållbarhet och funktion.
	MSB	Skriv hellre ”...utföras om det sekundära skyddet har <i>genomgått omfattande reparation eller ändring, kan ha tagit skada eller varit avställt mer än ett år, eller har flyttats.</i> ”.

Naturvårdsverkets kommentar:

Förslag på språkliga justeringar har noterats. Viss justering av bestämmelsen har skett medan andra påpekanden kommer att utvecklas och förtydligas i kommande vägledning. För ökad tydlighet har bestämmelsen ytterligare justerats för att bättre överensstämma med MSB:s föreskrifter.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Numreringen av bestämmelsen har ändrats till 5 kap. 5 § pga. den nya bestämmelsen om befintliga enkelmantlade cisterner i mark (se ovan).

5 kap. 6 § enligt remiss nu 5 kap. 9 §)	Uppsala kommun	Eftersom det inte ställs några krav på att information från avsnitt A i bilagan ska finnas med i kontrollrapporten, saknas krav på uppgifter om bl.a. typ av kontroll, kontrollföretaget, innehavaren av cisternen och vilken cistern det sekundära skyddet tillhör. Dessa uppgifter krävs för att identifiera vilket sekundärt skydd som kontrollrapporten avser.
--	----------------	--

	Region Gotland	Vid punkt 2 och 4 bör hänvisning ske till bilagans avsnitt C.
	Huddinge kommun	I paragrafens sista stycke blir formuleringen tydligare om man hänvisar till punkt 4 istället för "...andra stycket 4 ska...".
	MSB	Skriv hellre [...] "Kontrollrapporten ska <i>minst</i> innehålla...". Paragrafens sista stycke bör förtydligas med "...andra stycket 4 <i>punkten</i> ska...".
	HaV	I punkt 4 krävs ett förtydligande om vad som gäller om VU och kontrollorganet inte är överens. Är uppföljningen av den eventuella bristen en uppgift för TM och vad är TM:s roll i de fall där brister inte har åtgärdats i enlighet med kontrollorganets anvisning?
	KIWA	Det anges att eventuella brister ska åtgärdas inom 12 månader. Gäller detta alla typer av brister? Om exempelvis ett sekundärt skydd är otätt eller uppvisar väsentliga avvikelser mot kraven, gäller fortsatt att detta ska åtgärdas inom 12 månader? Finns det sådana brister som kan leda till verksamhetsförbud? Vilket kontrollintervall ska tillämpas för sekundära skydd till cisterner som inte omfattas av kontrollkraven enligt MSBFS 2018:3? Exempelvis för cisterner för <i>oljor</i> som har en flampunkt över 100°C.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> Förslag på språkliga justeringar har noterats. Viss justering av bestämmelsen har skett medan andra påpekanden kommer att utvecklas och förtydligas i kommande vägledning.</p> <p><i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i> Numreringen av bestämmelsen har ändrats till 5 kap. 9 § pga. att bilagan har lyfts in i föreskrifterna. Bestämmelsen har lagts till ett stycke som förtydligar att VU ska till kontrollorganet lämna de uppgifter som kontrollorganet behöver för att göra en bedömning av det sekundära skyddet och utfärda en kontrollrapport.</p>		
5 kap. 7 § enligt remiss, nu 5 kap. 12 §	Länsstyrelsen Dalarnas län Helsingborgs stad	Paragrafen bör förtydligas då hela föreskriften gäller oljor och brandfarliga vätskor. Förslagsvis tydliggörs om inte annat att 1 – 5 §§ avser oljor och brandfarliga vätskor.

	Ale kommun	Det är otydligt vad som avses i paragrafen. Gäller det för sekundärt skydd? Vad gäller för cisterner som förvarar spillolja? Om dessa inte ska kontrolleras, bör detta förklaras eller motiveras.
	MSB	Skriv hellre "...gäller även <i>kontroll av sekundärt skydd</i> för cisterner...".

Naturvårdsverkets kommentar:

Naturvårdsverket delar synpunkterna i remissvaren om att bestämmelsen är otydlig.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Numrering av bestämmelsen har ändrats till 5 kap. 12 § pga. att bilagan har lyfts in i föreskrifterna.

Det har varit otydligt hur föreskrifterna avser att reglera cisterner som innehåller spillolja som inte är brandfarliga. Naturvårdsverket har därför bedömt att det är nödvändigt med en särskild rubrik och en bestämmelse som tydliggör regleringen av sådana cisterner.

I första stycket hänvisas till de bestämmelserna i 5 kap. som också ska tillämpas på cisterner som innehåller spillolja som inte är brandfarliga, dvs. att det sekundära skyddet på sådana cisterner också är föremål för ackrediterad kontroll, ska genomgå installationskontroll, revisionskontroll etc. samt att bestämmelserna 4–11 §§ också gäller för sådana cisterner.

Enligt bestämmelsens andra stycke anges att kontrollintervallet för återkommande kontroll för cisterner med tillhörande rör- och slangledning som innehåller sådana spillolja är sex år. Enligt 1 kap. 2 § MSBFS 2018:3 finns det två typer av cisterner beroende på korrosionsbeständighet, dvs, K-cistern med god korrosionsbeständighet och S-cistern med mindre god korrosionsbeständighet. Den återkommande tekniska kontrollen för K-cisterner sker vart tolfte år medan motsvarande intervall för S-cisterner sker vart sjätte år (5 kap. 11 § MSBFS 2018:3). K-cisterner med bättre korrosionsbeständighet har alltså längre intervall mellan kontrollerna än S-cisterner. Spillolja som inte är brandfarliga kan förvaras såväl i K-cisterner och i S-cisterner, men då sker inga kontroller enligt MSBFS 2018:3. Naturvårdsverket har inga uppgifter om huruvida det är K-cisterner eller S-cisterner som används mer frekvent för att lagra spillolja som inte är brandfarliga. Det kan vara så att K-cisterner pga. sin bättre korrosionsbeständighet används i större omfattning för att förvara produkter och inte avfall (spillolja). Spillolja som inte är brandfarliga borde i så fall oftare förvaras i S-cisterner alternativt i lösa behållare. För att kunna skapa ett fungerande och enkelt system för kontrollen av sekundärt skydd för cisterner som innehåller icke-brandfarliga spillolja har Naturvårdsverket bedömt att det är ändamålsenligt att enbart ha ett kontrollintervall för sådana

<p>cisterner. Då dessa cisterner inte kontrolleras tekniskt enligt MSB:s föreskrifter och att det är troligt att det fler S-cisterner som används i detta syfte bedöms det motiverat och lämpligt att ha ett kontrollintervall på 6 år.</p> <p>Bestämmelsens sista två stycke anger kontrollens innebörd samt hur kontrollintervallet ska räknas för dessa cisterner.</p>		
5 kap. 7 § enligt remiss	Tierps kommun	Det behövs mer vägledning om vilka krav som ska ställas på lösa behållare för förvaring av oljor och brandfarliga vätskor, hur ett sekundärt skydd och spillskyddet ska utformas och hur funktionskravet ska bedömas i det enskilda fallet. I nuläget saknas tekniska krav på lösa behållare för förvaring av oljor och brandfarliga vätskor eller vidare hänvisning till andra bestämmelser i föreskriftsförslaget.
	Länsstyrelse Skåne	Syftet med paragrafen borde vara att klargöra att TM ska kontrollera förekomsten av föreskrivna skydd men att de kontroller av ett ackrediterat kontrollorgan som gäller för cisterner, inte gäller för lösa behållare. Den föreslagna formuleringen skulle kunna misstolkas så att den ålägger TM ett ansvar för att de sekundära skydden för lösa behållare är täta, hållbara och fungerande vid alla tidpunkter. Ett sådant ansvar kan inte tillskrivas TM och formuleringen bör därför strykas.
	Uppsala kommun Ale kommun Region Gotland	Ansvarsfrågan bör tydliggöras, då det ter sig som att TM får ansvaret att utföra täthetskontroller av sekundärt skydd för lösa behållare inom VSO. Kontrollen av det sekundära skyddet för lösa behållare bör ingå i VU:s egenkontroll enligt 26 kap. 19 § och 2 kap. 3§ miljöbalken, där brukligt är att TM har tillsynsansvar utöver VU:s egenkontroll.
	SMF	Formuleringen ”Sekundärt skydd för lösa behållare ska kontrolleras av tillsynsmyndigheten. Kontrollen ska omfatta kontroll av att det sekundära skyddet är tätt, hållbart och fungerande.” skulle kunna misstolkas eftersom det i första hand är VU som, inom sin egenkontroll, ska kontrollera att det sekundära skyddet uppfyller kraven.
	Vänersborgs kommun	Vid annan miljöfarlig verksamhet är det VU som ska ha kontroll över sin verksamhet och kunna visa vilka kontroller som görs för att säkerställa detta. Därför bör kravet på att visa att det sekundära skyddet är tätt, hållbart och fungerande även fortsättningsvis ligga på VU. TM utför sedan kontroller av det sekundära skyddet för lösa behållare, men har inte den utrustning som krävs för att kunna göra en kontroll av om det sekundära skyddet är tätt.

	Länsstyrelsen Norrbotten	Förslagsvis omformuleras paragrafen till ”Sekundärt skydd för lösa behållare ska vid tillsynsbesök kontrolleras av tillsynsmyndigheten.”, eftersom det annars kan bli svårt för TM att efterleva bestämmelsen.
	Kramfors kommun	<p>TM har ingen praktisk möjlighet att kontrollera huruvida varje enskilt sekundärt skydd verkligen är tätt, hållbart och fungerande. Någon sådan funktionskontroll görs heller inte idag av de mängder av sekundära skydd som finns vid oljelagring i verkstäder och industrier. TM:s roll är att utöva tillsyn och i denna bedöma huruvida de skyddsåtgärder som VU vidtar är tillräckliga. Detta innebär inte att TM på egen hand utför någon konkret funktionskontroll, vilket skrivningen av denna paragraf låter påskina.</p> <p>Det är viktigt att skilja på begreppen ”tillsyn” och ”kontroll”. Inte minst då ”kontroll” av cisterner i denna föreskrift i övrigt så tydligt syftar på just teknisk kontroll. I konsekvensutredningen står det att TM var ”ansvarig för kontrollen av det sekundära skyddet avseende lösa behållare” i NFS 2003:24. Det fanns dock ingen formulering i 2003:24 som liknar den i förslagets 5 kap. 7 §. Paragrafen bör därför tas bort i sin helhet. Det räcker med de krav som finns i föreskriftens 4 kap 1–3 §§, dvs. att ett sekundärt skydd ska finnas och att detta ska vara tätt, hållbart, fungerande och utformat så att kontroll är möjlig.</p>
	Stockholms stad	<p>Paragrafen ter sig problematisk ut ett tillsynsperspektiv och bör justeras då den utgår från fel premisser. Förslag till föreskriftstext lyder ”5 kap. <i>Krav på kontroll av sekundärt skydd för cisterner och lösa behållare inom vattenskyddsområde</i> 7 § <i>Sekundärt skydd för lösa behållare ska kontrolleras av tillsynsmyndigheten. Kontrollen ska omfatta kontroll av att det sekundära skyddet är tätt, hållbart och fungerande.</i>”.</p> <p>Det bör inte vara TM uppgift att utföra en funktionskontroll av det sekundära skyddet för lösa behållare. Detta är egenkontrollsuppgifter som bör omfattas av VU:s egenkontroll. TM bör inte kontrollera funktion eller tekniska åtgärder i övrigt utan brukar ha som uppgift att kontrollera VU:s egen dokumentation av den genomförda kontrollen. Föreskriftsförslaget ter sig lägga uppgifter på TM som inte är förenliga med systematiken i</p>

		<p>miljöbalken, där det b.la. enligt 2 kap. är den som bedriver eller avser bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som ska ansvara för att åtgärden uppfyller de krav som kan ställas.</p> <p>Det finns också en viktig skillnad mellan en TM och en kontrollmyndighet/-organ, som är viktig att bibehålla. Istället föreslås att föreskriftsförslaget justeras så att innehavaren av de lösa behållarna inom VSO ska ha rutiner för att kontrollera det sekundära skyddet och att det i bestämmelserna ska specificeras med vilket tidsintervall som denna kontroll ska utföras.</p>
	Göteborgs stad	<p>Huvudansvaret för funktionskontroller av det sekundära skyddet för lösa behållare bör ligga på VU inom ramen för dennes egenkontroll. Denne kan alternativt välja att anlita någon annan för att utföra själva funktionskontrollen. I 2 kap. miljöbalken noteras att det är den som bedriver eller avser bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som ska ansvara för att åtgärden uppfyller de krav som kan ställas. Föreskriftsförslaget bör därmed justeras så att innehavaren av lösa behållare inom VSO ska ha rutiner för att kontrollera det sekundära skyddet.</p> <p>Man bör även skilja på föreskriftens krav på att det sekundära skyddet ska vara ”tätt, hållbart och fungerande” vid tillsyn och rena funktionskontroller. Skillnaden mellan en TM och en kontrollmyndighet/-organ är också den viktig att bibehålla, där förslagets i nuläget lägger uppgifter på TM som inte ingår i tillsynsuppdraget.</p>
	Helsingborgs stad	<p>TM är inte ackrediterade eller utbildade att göra sådana kontroller. Det är oklart vad som ska ingå i kontrollen och vilka konsekvenser det kan bli om det sekundära skyddet sedan läcker. Skadeståndsansvar?</p> <p>Vidare är det oklart vem som ska initiera kontrollerna eller om dessa ska ske vid tillsyn. Det skulle även innebära att TM kontrollerar något som sedan ska tillsynas av TM.</p>

Naturvårdsverkets kommentar:

Många remissinstanser har ansett att bestämmelsen bör tas bort eftersom kontrollen av sekundärt skydd för lösa behållare inte kan ligga inom tillsynsuppdraget. TM har inte sådan kompetens som behövs för att säkerställa att det sekundära skyddet är tätt, hållbart och fungerande. Naturvårdsverket delar remissinstansernas synpunkter. Bestämmelsen är otydlig och kan tolkas så att ansvar som inte ingår i tillsynsuppdraget åläggs TM. Bestämmelsen ska därför i sin helhet strykas från förslaget.

Det åligger på VU att bedriva sin verksamhet i enlighet med gällande miljölagstiftning eller meddelade beslut eller tillstånd (2 kap. miljöbalken). Detta gäller alla miljöfarliga verksamheter inklusive U verksamheter som kan bedrivas utan tillstånd eller anmälan. Detta innebär att VU ska ha erforderliga kunskaper om sin verksamhet samt ska planera och kontrollera sin verksamhet för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön. Kontroll görs i form av egenkontroll enligt 26 kap. 19 § miljöbalken. Egenkontrollen för bl.a. anmälningspliktiga C-verksamheter regleras i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Kravet på egenkontroll gäller även för så kallade U-verksamheter. U-verksamheter behöver dock inte alltid ha en skriftlig dokumenterad egenkontroll utan den anpassas till verksamhetens omfattning och miljöpåverkan. TM kontrollerar genom tillsyn att egenkontrollen är ändamålsenligt utformad, dvs. om det finns förebyggande och motverkande moment, tillräckliga kunskaper, lämplig ansvarsfördelning och rutiner i olika avseenden, och kan vid behov förelägga VU att ändra eller förbättra sin egenkontroll. Egenkontroll och tillsynen av egenkontroll är en så pass grundläggande del av miljölagstiftningen och etablerad i praktiken att någon bestämmelse som uttryckligen ålägger en VU att ha rutiner för kontroll av sekundära skyddet inte anses vara nödvändig i föreskrifterna.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Bestämmelsen avseende lösa behållare tas bort.

5 kap. 8 § enligt remiss, nu 5 kap. 13 §	Cisternvård AB	Paragrafen bör strykas i sin helhet. Det anses inte vara motiverat att bistå Naturvårdsverket utan finansiell kompensation och att det istället bör utredas vilka företag som har funnits längst i branschen, för att sedan utveckla ett samråd med dessa och eventuellt erbjuda betalning/konsultarvode till de personer/företag med god erfarenhet.
	Försvarsmakten	På liknande sätt som avseende 4 kap. 4 § bör även denna bestämmelse förses med undantag för uppgifter som omfattas av försvarssekretess.

Naturvårdsverkets kommentar:

Bestämmelsen om samråd med kontrollorgan tillkom på initiativ av Swedac. Liknande bestämmelse om samråd med föreskrivande myndighet finns i 7 kap. 5 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2017:3) om användning och kontroll av trycksatta anordningar. Syftet med bestämmelsen har varit att samrådsmöten ska kunna användas för att skapa enhetlig praktisk tillämpning av föreskrifterna vid ackrediterat kontroll av sekundärt skydd för cisterner. Bestämmelsen har mötts med kritik från kontrollorganens sida.

<p>Naturvårdsverket som föreskrivande myndighet jobbar främst genom vägledning gentemot VU och TM. Vägledning innefattar inte bara vägledning i skrift utan andra vägledningsinsatser i andra former, såsom möte, workshop, vägledningsdag etc. Verket har förståelse för att vägledning gentemot kontrollorgan kommer att behöva vara mer omfattande efter att de nya föreskrifterna träder ikraft för att kunna få till en enhetlig tillämpning och utforma en enhetlig branschpraxis av kontroller. Även om Swedac som ackrediterande myndighet har viss roll gentemot kontrollorganen i frågan om enhetlig tillämpning av föreskrifterna anser Naturvårdsverket att det finns ett befogat behov för bestämmelsen och det är motiverat att bestämmelsen blir kvar.</p>		
6 kap. 2 §	Räddningstjänsten syd	Det ackrediterade kontrollorganet ska omedelbart informera TM om det, vid kontroll, misstänker att ett mark- eller vattenområde har blivit förorenat på grund av hantering som omfattas av tillämpningsområdet för föreskriften. Vidare ska det ackrediterade kontrollorganet informera TM om samtliga brister som uppmärksammats vid kontroll.
	SSBF	VU ska underrätta TM vid misstanke om att ett mark- eller vattenområde har blivit förorenat. Paragrafen bör även kompletteras med att det ackrediterade kontrollorganet ska informera TM vid misstanke om förorening.
	MSB	Ordalydelsen i paragrafen bör ändras till ” <i>Verksamhetsutövaren ska omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten då det finns anledning att misstänka...</i> ”.
	Huddinge kommun	Detta ansvar gäller redan med stöd av 10 kap. 11 § i miljöbalken. Det är inte tydligt varför en särskild bestämmelse i föreskrifterna krävs och de borde i förekommande fall då hänvisa till det 10 kap. i miljöbalken.
	Lunds kommun	Det bör förtydligas hur kravet skiljer sig från den redan existerande underrättelseplikten i 10 kap. 11 § i miljöbalken, för att undvika dubbelreglering.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i> 10 kap. 11 § miljöbalken reglerar fastighetsägarens upplysningsskyldighet. Här omfattas även brukaren av en fastighet, t.ex. en arrendator liksom exploatörer och andra tillfälliga nyttjare. Upplysningsskyldigheten gäller inte vid misstankar om att ett område är förorenat utan det först är vid vetskap om att ett område är förorenat som upplysningsskyldigheten inträder. Enligt kommentaren till bestämmelsen gäller upplysningsskyldighet inte</p>		

heller då föroreningen är obetydlig och därmed saknar betydelse som riskfaktor för människor eller miljön (se Bertil Bengtsson m fl, Miljöbalken, kommentaren till 10 kap. 11 § miljöbalken, Juno, version 20).

Förslagets bestämmelse gäller redan vid misstankar om att mark- eller vattenområde har blivit förorenat av hantering som omfattas av tillämpningsområdet för dessa föreskrifter, dvs. underrättelseskyldigheten inträder tidigare jämfört med 10 kap. 11 § miljöbalken. Eftersom föreskrifterna reglerar hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor även inom VSO är det motiverat med den utökade underrättelseskyldigheten som föreskriftens bestämmelse innebär. Det är vidare något tveksamt huruvida en kontrollant skulle anses innefattas i kretsen av underrättelseskyldiga enligt 10 kap. 11 § miljöbalken.

Enligt formuleringen i förslaget är det VU som är skyldig att underrätta TM om en misstänkt förorening till följd av hantering enligt föreskrifterna. I remissvaren har ifrågasatts om verksamhetsutövare begreppet också kan anses omfatta en kontrollant som kontrollerar det sekundära skyddet av en cistern. En kontroll av det sekundära skyddet på en cistern anses inte kunna utgöra en miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § miljöbalken och inte heller en hantering enligt 14 kap. 2 § miljöbalken. En kontrollant är alltså inte en VU och inte eller någon som hanterar brandfarliga vätskor och spilloljor. Naturvårdsverket instämmer således i det att en kontrollant inte kan anses omfattas av underrättelseskyldigheten så som bestämmelsen har varit utformad. Av detta skäl utökas kretsen av underrättelseskyldiga på så sätt att den som genomför en ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet enligt föreskrifterna också ska omfattas genom ett tillägg i andra stycket.

Nytt jämfört med remitterat förslag:

Enligt tillägget i bestämmelsens andra stycke utökas kretsen av underrättelseskyldiga på så sätt att den som genomför en ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet enligt föreskrifterna också ska omfattas.

7 kap. 1 §	Marks kommun	Varför finns det inte MSA kopplad till detta?
	Örnskjöldsviks kommun	Behövs det ett eget kapitel för detta? Varför är denna punkt inte del av 3 kap. som handlar om att man ska inkomma med informationen till myndigheten?
	Ale kommun	Bestämmelsen är bättre formulerad, men ytterligare motivering erfordras vad gäller varför TM ska meddelas hela sex veckor innan cisterner och rörledningar tas ur bruk.

	Huddinge kommun	Förändringen av paragrafen ses som positiv vad avser att tidsintervallet är satt till sex veckor och att information ska inkomma innan dess att cisternen tas ur bruk.
	KIWA	Det behöver förtydligas hur detta krav ska hanteras om en cistern akut måste tas ut bruk samt om det i begreppet ”tas ur bruk” även innefattas tömning och rengöring inför en kontroll, längre avställning eller om det är enbart är skrotning som avses.
	MSB	Är det Naturvårdsverkets uppfattning att TM inte längre ska besluta om hur cisterner, rör och slangledningarna tas ur bruk, eller eventuella föroreningar på platsen ska omhändertas? I annat fall bör paragrafen omformuleras.
	Göteborgs stad	Konsekvensutredningen har inte belyst att ändringen innebär ett annat sätt för TM att handlägga cisterner som tas ur bruk. I dagsläget informeras TM efter det att en cistern har tagits ur bruk. Av informationen framgår redogörelse över vad som har gjorts med cisternen, t.ex. om den har sanerats och sandfyllts. Möjlighet finns för nämnden att ställa krav på ytterligare åtgärder för att skydda miljön, om det bedöms att det behövs. De allra flesta anlitar en entreprenör som är van att ta cisterner ur bruk. Det finns ingen anledning till att ändra nuvarande skrivning att informationen lämnas innan cisternen tas ur bruk. Den nya skrivningen skulle leda till dubbelarbete och fyller ingen funktion för ett effektivt tillsynsarbete. TM behöver, om ändringen genomförs, säkerställa att cisterner som anmäls för att tas ur bruk verkligen är satta ur bruk. Det bör dock förtydligas med hur lång tid efter det att en cistern tagits ur bruk som TM ska informeras. Information bör ges skriftligen så som förordas i 3 kap. 1–2 §§.
	Lunds kommun	Idag kan ägaren ta en cistern ur bruk. Det är svårt att i tillsynen följa upp om en cistern är tömd och rengjord, inte minst vad gäller underjordiska cisterner. Cisterner som tas ut bruk felaktigt kan innebära en stor risk för läckage till mark- och vattenområden. Det bör därför förtydligas i föreskrifterna vilka åtgärder som måste vidtas när en cistern tas ut bruk för att undvika eventuella risker för föroreningar. Om MSA ska vägas mot miljörisker, är det mer motiverat att ha en sanktion för när en cistern tas ur bruk utan att anmälas jämfört med när en kopia på en genomförd kontroll lämnas in för sent.

Naturvårdsverkets kommentar:

I nu gällande NFS 2017:5 ger formuleringen om när TM ska underrättas om att en cistern tas ur bruk utrymme för olika tolkningar. I förslag till vägledning har förtydligande getts till bestämmelsen, vilket innebär att underrättelse ska ske i god tid, men senast i samband med att cisternen tas ur bruk. I nuvarande förslag har informationsskyldigheten satts till sex veckor innan cisternen tas ur bruk. Av inkomna vägledningsfrågor och remissvar framgår tydligt att TM hanterar denna fråga olika i olika kommuner och har olika preferenser utifrån egna tillsynsrutiner avseende om underrättelsen bör ske före eller efter att en cistern har tagits ur bruk.

Syftet med bestämmelsen är att dels ge TM information om att en cistern tas ur bruk, dels ge TM möjlighet att kunna förelägga om ytterligare skyddsåtgärden vid behov. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning är det därför mer fördelaktigt att information ges före än efter att en cistern har tagits ur bruk. Det torde vidare vara så att många VU anlitar entreprenörer med yrkeskunskaper när cisterner tas ur bruk. Detta är dock inget krav, vilket innebär att det finns ett motiverat behov av att TM har en bra översikt av när cisterner tas ur bruk. Detta gäller särskilt avseende cisterner i mark eller inom VSO. Många synpunkter har också framförts rörande förslaget om tidpunkt för när information ska ges. Naturvårdsverket delar synpunkten att tidpunkten inte bör anges som en viss tidpunkt och inte heller så långt fram i tiden utan som ett tidsintervall. Detta med hänsyn till att TM har olika uppfattningar om vad som är lämpligast och hur det görs i praktiken när cisterner tas ur bruk. Naturvårdsverket delar även uppfattningen att en cistern som tas ur bruk på ett felaktigt sätt innebär en betydande risk för miljön och människors hälsa.

Därtill förtydligas i bestämmelsen att det ställs krav på att vidta åtgärder för att förhindra att cisternen åter fylls med brandfarliga vätskor eller spillolja när den har tagits ur bruk, vilket också var krav i NFS 2003:24. Ett sådant tillägg ökar miljöskyddet och medför att det blir tydligare både för TM och VU att cisternen inte kan användas.

Bestämmelsen avser situationer när cisternen långvarigt tas ur bruk med innebörden att den inte ska kunna återfyllas utan någon form av teknisk kontroll. När en cistern skadas och behöver tas ur bruk för reparation eller om åtgärder omgående behöver vidtas på cisternen, är bestämmelsen inte avsedd att tillämpas. I sådana fall torde en revisionskontroll av cisternens tekniska förutsättningar ske med stöd av MSBFS 2018:3 och även av det sekundära skyddet med stöd av förevarande förslag. Någon informationsskyldighet gentemot TM är därför i sådana situationer inte motiverad. Mot bakgrund av att det inte finns en exakt tidpunkt angiven för att informera TM om att en cistern tas ur bruk är det inte heller möjligt att koppla MSA till bestämmelsen. Att det nu finns krav på åtgärder för att förhindra att en cistern återfylls bedöms ha större miljönytta än möjligheten att kunna ta ut MSA för att inte informera TM om att cisternen tas ur bruk.

<i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i>		
I bestämmelsens första stycke har tillagts krav på att åtgärder ska vidtas som hindrar att cisternen kan återfyllas med brandfarliga vätskor eller spilloljor. Skyldigheten för VU att informera TM har ändrats på sådant sätt att det ska ske senast i samband med att cisternen tas ur bruk.		
8 kap. 1 §	Länsstyrelsen Västerbotten Tierps kommun	Exempel på vad som menas med <i>särskilda skäl</i> bör anges i t.ex. den vägledning som följer på föreskriften.
	FIHM	Ser positivt på möjligheten att undantag ändras från ”synnerliga skäl” till ”särskilda skäl”.
	Helsingborgs stad	Det bör framgå att undantagen inte ska gå emot syftet med föreskrifterna, dvs. att förhindra förorening av mark och vatten.
	Kramfors kommun	Det kan i en vägledning vara viktigt att påpeka att möjligheten att medge undantag inte gäller sanktionsavgifterna. TM har inte någon möjlighet att välja att inte döma ut MSA, annat än av de skäl som anges i 30 kap. 2 § i miljöbalken.
<i>Naturvårdsverkets kommentar:</i>		
Synpunkterna i inkomna remissvar avseende undantagsbestämmelsen beskriver ett vägledningsbehov gällande tolkningen av <i>särskilda skäl</i> . Vägledningsbehovet är noterat och vägledning till föreskrifterna kommer att tas fram.		
Undantagsbestämmelsen omfattar inte MSA. Hur och när MSA ska tas ut regleras överhuvudtaget inte i föreskrifterna utan i förordningen (2012:259) om miljöskattavgifter. De situationer då TM kan underlåta att ta ut avgiften anges i 30 kap. 2 § andra stycket miljöbalken.		
Övergångsbestämmelser (ÖB)		
Ny ÖB 2		
Övergångsbestämmelserna har genomgått större ändringar efter remissprocessen. För ökad tydlighet har det lagts till en ÖB om att kravet på information till tillsynsmyndigheten enligt 3 kap. 1 § inte gäller för de cisterner och rörledningar som har installerats före ikraftträdandet. Det utgör ÖB 2 i det justerade förslaget efter remiss.		
Ny ÖB 4		

Det har tillkommit en ny ÖB 4 som anger att det sekundära skyddet på en cistern med tillhörande rör- och slangledning som installerades före ikraftträdandet av dessa föreskrifter ska genomgå installationskontroll enligt 5 kap. 2 § senast den 1 januari 2028. Införandet av ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet för cisterner är en större förändring jämfört med tillsynen enligt regelverket idag. Cisterner inom VSO ska enligt nu gällande NFS 2017:5 ha sekundärt skydd. Det är VU som ansvarar för att det sekundära skyddet är tätt och hållbart och utformat så att kontroll är möjlig (4 kap. 4 § NFS 2017:5). Tillsynen av cisternen omfattar även tillsynen av det sekundära skyddet. De cisterner som innehåller brandfarliga vätskor kontrolleras tekniskt med stöd av MSBFS 2018:3. I dagsläget finns det även möjlighet till en frivillig ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet. Att kräva ackrediterad kontroll av det sekundära skyddet innebär att ett system med kontroller ska sättas på plats. Utifrån hur ackrediterad teknisk kontroll av cisterner är utformad idag krävs det att det sker en första kontroll, dvs. installationskontroll, innan de återkommande kontrollerna kan börja löpa. Även avseende den ackrediterade kontrollen av det sekundära skyddet krävs att en installationskontroll genomförs för att de återkommande kontrollerna avseende det sekundära skyddet ska kunna börja löpa. Det innebär någon form av ett utgångsläge som sedan övriga kontroller kan byggas på. Det är därför nödvändigt att det sekundära skyddet på befintliga cisterner genomgår en installationskontroll. Det avser det sekundära skyddet på samtliga befintliga cisterner oavsett om det redan fanns någon form av sekundärt skydd som har behövt ändras för att uppfylla kraven i förslaget eller om nytt sekundärt skydd kommer att behöva installeras i detta syfte.

Ny ÖB 9

I avsnitt 5.3.4 i konsekvensutredningen (se under **KRAV PÅ BEFINTLIGA ENKELMANTALDE CISTERNER I MARK SOM INTE UPPFYLLER KRAVET PÅ SEKUNDÄRT SKYDD**) beskrivs problematiken med enkelmantlade cisterner i mark och hur nu gällande NFS 2017:5 har förhållit sig till dessa cisterner. Enkelmantlade cisterner saknar sekundärt skydd för att fånga upp läckage från cisternen, vilket är problematiskt att åtgärda om cisternen är markförlagd. För att öka miljöskyddet avseende sådana cisterner har även en bestämmelse införts i föreskrifterna som innebär att övriga skyddsanordningar på cisternen som det sekundära skyddet består av, dvs. skydd för att fånga upp spill och överfyllning, ska kontrolleras var tredje år. Enligt Naturvårdsverket är det utifrån miljöskyddet motiverat att även enkelmantlade cisterner i mark på sikt uppfyller kraven på sekundärt skydd, dvs. att även uppfylla funktionen att fånga upp läckage från den cisternskalet. Det är därför motiverat att ett bortre datum anges i föreskrifterna när enkelmantlade cisterner i mark senast ska förses med sekundärt skydd för att fånga upp läckage från cisternskalet. Detta datum har satts till den 31 december 2036. Samma bortre datum gäller redan installerade enkelmantlade cisterner i mark när ett nytt VSO inrättas, dvs. sådana cisterner vid inrättandet av ett nytt VSO ska förses med sekundärt skydd som fångar upp läckage från cisternskalet senast den 31 december 2036.

ÖB 2 (blir nr 3 i nytt förslag)	Uppsala kommun	<p>Enligt den 2 övergångsbestämmelsen ska det sekundära skyddet för cisterner som inte redan uppfyller kraven vara installerat innan den 1 januari 2026. Enligt den 3- och 4 övergångsbestämmelsen ska dock bestämmelserna om kontroll av det sekundära skyddet inte träda i kraft för vissa cisterner innan dessas kontrollintervall löpt ut. Ett förtydligande krävs för att veta huruvida det sekundära skyddet ska genomgå någon installations- och revisionskontroll för att bekräfta att det är tätt, hållbart och fungerande innan dess att kontrollintervallet för cisternen har löpt ut.</p> <p>Det finns inte heller någon övergångsregel till 3 kap. 2 §. Om en verksamhet redan har hanterat 150 l olja eller brandfarlig vätska inom ett VSO innan dess att föreskriften träder i kraft, ska det tydliggöras om VU behöver informera TM när hanteringen blir informationspliktig. Viktigt är att utforma tydliga krav, särskilt med hänsyn till förslaget på MSA om TM inte informeras om hanteringen.</p>
	SPBI	<p>Övergångsperioden är i nuläget alldeles för kort och bör förlängas till 10 år från det att föreskriften träder i kraft. Det är möjligt att en avsaknad av resurser gör att det inte går att utföra dessa arbeten under den föreslagna övergångstiden, både vad gäller entreprenörer och material.</p>
	Malmö stad	<p>Installation av sekundärt skydd till cisterner är vare sig så omfattande, tidskrävande eller ingripande för VU att det är rimligt med en så lång genomförandetid som 6 år.</p> <p>Det bör beaktas att kravet på sekundärt skydd exempelvis redan är väl etablerat i miljötillsynspraxis på drivmedelsanläggningar sedan många år tillbaka, och att miljöriskerna med bränslehantering i VSO är särskilt angelägna att minimera för samhället.</p>
	KIWA	<p>Det bör förtydligas när ett sekundärt skydd till en cistern innehållande ren vegetabilisk smörjolja ska kontrolleras första gången.</p>
	HaV	<p>Det andra stycket är svårt att förstå och bör förtydligas, särskilt med avseende på ”i respektive beslut angivna tidpunkten för upphörande”.</p>

Naturvårdsverkets kommentar:

När föreskrifter ändras, vilket innebär utökade eller nya krav för verksamheter är det motiverat med en övergångstid för att VU ska kunna vidta åtgärder för att uppfylla dessa krav. Hur lång denna övergångstid bestäms att vara är en sammanvägning av olika faktorer och omständigheter såsom behovet av skydd eller investeringar för verksamheter för att klara av de nya kraven. Krav på sekundärt skydd för cisterner inom VSO har funnits i vart fall sedan år 2003, när föregångaren till nu gällande föreskrifter antogs. NFS 2017:5 har haft ett absolut krav på invallning som sekundärt skydd för cisterner ovan mark fram till den tertiära zonen inom ett VSO (eller i hela VSO om det inte var uppdelad i zoner). Funktionskravet enligt förslaget innebär en lättnad jämfört med kravet på invallning på så sätt att kravet är teknikneutralt. Övergångstiden avseende nu gällande föreskrifter går ut den 1 januari 2022.

Syftet med aktuella föreskrifter är att skyddet för vattenresurser förstärks. Därtill behöver även beaktas vad som är rimligt för verksamheter när nya krav ställs utifrån miljöskyddssyftet. Verksamheter behöver för att kunna uppfylla kraven i föreskrifterna göra investeringar. När det gäller just drivmedelsanläggningar (både större verksamheter med många anläggningar och små anläggningar) håller de på att avsluta det s.k. rörprojektet. Utgångspunkten till detta projekt är krav enligt övergångsbestämmelse p 5 i MSBFS 2018:3 enligt vilket befintliga varmförzinkade rörledningar i mark som inte är fuktisolerade endast får användas fram till den 1 juli 2022 utan korrosionsskydd. Projektet startade runt år 2012 enligt äldre föreskrifter. Det har varit en stor investering för verksamheterna. Naturvårdsverket har efter remissen fortsatt diskutera övergångstiden med de medlemmar i referensgruppen som representerar branschen. Deras samstämmiga åsikt har varit att övergångstiden till den 1 januari 2026 är orimlig också med hänsyn till det pågående rörutbytet och kan leda till att anläggningar tvingas till nedläggning. Detta har hävdats under hela arbetet med föreskrifternas omarbetning och påpekats även i branschorganisationernas remissvar. Naturvårdsverket har efter noggranna överväganden kommit fram till att en något längre övergångstid inte anses minska miljöskyddet inom VSO där krav på sekundärt skydd har gällt och gäller eller påverka syftet med föreskrifterna. Övergångstiden har mot denna bakgrund bestämts till den 1 januari 2028. Se mer under avsnitt 5.3.8 i konsekvensutredningen. Övergångstiden gäller för att uppfylla kraven i förevarande föreskrifter oberoende av vad som regleras i skydds-föreskrifter till enskilda VSO.

Övergångstiden till den 1 januari 2028 bedöms således som lämplig utifrån en sammanvägd bedömning av behovet att förstärka befintligt miljöskydd inom VSO samt verksamheters investeringsbehov för att justera befintligt sekundärt skydd eller installera nytt sekundärt skydd.

<p>Naturvårdsverket har vidare uppmärksammat problematiken avseende cisterner som innehåller spilloljor som inte är brandfarliga. Sådana cisterner kontrolleras inte enligt MSBFS 2018:3. Det innebär att cisternen inte genomgår någon teknisk kontroll och det saknas därmed kontrollintervall som också skulle styra när den ackrediterade kontrollen av det sekundära skyddet ska utföras. Det finns således ett behov av särskilt reglera kontrollen av det sekundära skyddet på cisterner som innehåller spillolja som inte är brandfarlig. Bestämmelsen i 5 kap. 7 § i förslaget ändras därför (se mer under 5 kap. 7 §).</p>		
ÖB 3 (blir nr 5 i nytt förslag)	MSB	Föreslår förtydligad lydelse enligt "...har installerats före ikraftträdandet <i>av dessa föreskrifter</i> ska [...] först efter att <i>löpande/pågående kontrollintervall</i> enligt 8 kap. 6 §...".
ÖB 4 (blir nr 6 i nytt förslag)	MSB	Föreslår i analogi med tredje punkten i ÖB att samma ordval används "... <i>löpande/pågående kontrollintervall</i> ...".
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar avseende ÖB 3 och 4 (nya ÖB 5 och 6):</i></p> <p>De nya ÖB 5 och 6 har liknande materiellt innehåll som ÖB 3 och 4 i remitterat förslag. ÖB 3 och 4 var avsedda att koppla den återkommande kontrollen av sekundärt skydd till den återkommande tekniska kontrollen av cisternen, vilket sker med stöd av dels 8 kap. 6 § NFS 2003:24 och dels 5 kap. 9 – 10 §§ MSBFS 2018:3 genom att ange när 5 kap. först ska tillämpas på dessa cisterner.</p> <p>De nya ÖB 5 och 6 har ett liknande syfte. Under arbetet med föreskrifterna har framkommit att bestämmelserna i 5 kap. behöver tillämpas på redan installerade cisterner tidigare än den tidpunkt när den pågående återkommande tekniska kontrollperioden har löpt ut. Det är oundvikligt att det sekundära skyddet på dessa cisterner genomgår en installationskontroll senast den 1 januari 2028 för att systemet med ackrediterade kontroller ska kunna komma igång (se mer ovan om den nya ÖB 4 som säkerställer detta). De nya ÖB 5 och 6 anger när den första återkommande kontrollen av sekundärt skydd ska ske avseende befintliga cisterner och kopplar på så sätt ihop reglerna.</p>		
ÖB 5 (blir nr 7 i nytt förslag)	Länsstyrelsen Västra Götalands län	1 år är en onödigt lång tid för att trygga en säker lagring. För lösa behållare finns många alternativa skyddsutrustningar som kan fungera som invallning eller sekundärt skydd och det borde därför vara enkelt att snabbt förse behållarna med ett sådant skydd. Tiden borde därför kunna kortas ner, speciellt vad gäller lagring inom VSO där utsläpp av olja kan medföra betydande risker för vattenförsörjningen.
	MSB	Skriv hellre "...efter ikraftträdande <i>av dessa föreskrifter</i> ..".

	Försvarsmakten	Den föreslagna tiden för att uppfylla kravet på sekundärt skydd för lösa behållare bör förlängas till fyra år för att vara möjlig att efterleva.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar:</i></p> <p>Krav på sekundärt skydd för lösa behållare reglerades i 10 kap. 3 § NFS 2003:24. Krav på sekundärt skydd för lösa behållare reglerades alltså tidigare, även om NFS 2017:5 inte omfattade lösa behållare. Det finns vidare en stor variation av lösa behållare utifrån storlek och utformning. Lösa behållare kan vara enkla fat medan andra kan se ut som cisterner. I vissa fall behövs det inte komplicerade åtgärder för att uppfylla funktionskravet på sekundärt skydd medan i andra fall, där behållaren är större eller liknar en cistern, kommer det att krävas installationer av olika anordningar. Lösa behållare används i verksamheter pga. de praktiska fördelar som deras storlek och flyttbarhet medför. För lösa behållare med en volym över 1 m³ anses det därför behövas en övergångstid för att behållarna ska kunna förses med lämpligt sekundärt skydd på samma sätt som när ett nytt VSO inrättas (se 4 kap. 5 §). Mot denna bakgrund har Naturvårdsverket gjort bedömningen att det enbart är större lösa behållare med en volym över 1 m³ som bör ha en övergångstid på ett år räknat från föreskrifternas ikraftträdande.</p>		
ÖB 6 (blir nr 8 i nytt förslag)	Uppsala kommun	<p>I paragrafen står att "om skyddsföreskrifter som träder i kraft mellan XXX och den 1 januari 2026 inte relegerar när befintliga cisterner senast ska ha sekundärt skydd, ska dessa ha sekundärt skydd senast den 1 januari 2026." Intervallet bör justeras till mellan den XXX och den 1 januari 2023 för att undvika att verksamheten får mindre än 3 år på sig att installera ett sekundärt skydd när VSO inrättas.</p> <p>Formuleringen bör vidare vara densamma som i 4 kapitel 5 §, dvs. att "beslutet om att inrätta vattenskyddsområde har vunnit laga kraft".</p>
	Region Gotland	6 ÖB är motsägelsefull om man ser till 4 kap. 5 §.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentarer:</i></p> <p>Naturvårdsverket har noterat otydligheten i ÖB (jfr. 4 kap. 5 §) och justerat bestämmelsen även i förhållande till att övergångstiden enligt ÖB 3 har förlängts till den 1 januari 2028.</p>		
Bilaga		
<i>Nytt jämfört med remitterat förslag:</i>		

Bilagan i sin helhet har lyfts in i föreskrifterna och utgör nu en del av 5 kap. (5 kap. 6–8 §§ och 10–11 §§)		
	MSB	Föreslår en ändrad rubrikformulering till ” <i>Omfattning och innehåll av (ackrediterad) kontroll av sekundärt skydd</i> ”.
Del A	Helsingborgs stad	Punkt 3: Uppgift om beställare av kontrollen bör bytas ut mot uppgift om VU.
	KIWA	Punkt 4: Vilka uppgifter gällande VSO avses? Punkt 5: Vem ansvarar för att upplysa kontrollorganet om dessa uppgifter? Bra vore om VU tillhandahåller dessa uppgifter till kontrollorganet. Punkt 6: ”Innehåll vid kontrollen”, normalt kontrolleras det sekundära skyddet och cisternen samtidigt. Då är cisternen tom och det borde därmed stå ”avsett innehåll” eller dylikt.
	MSB	Punkt 1: Föreslår att exempel på de kontrolltyper som kan förekomma läggs till, så som <i>installation, återkommande, revision</i> . Punkt 3: Är ”beställare av kontroll” en relevant uppgift? Som alternativ till ”innehavare” förordas ordalydelsen ” <i>verksamhetsutövare</i> ”. Punkt 4: Som alternativ till ordet ”berört” förordas ordalydelsen ” <i>det aktuella vattenskyddsområdet</i> ”. Punkt 7: Skriv hellre ”...enligt <i>punkt A1 och bilagans avsnitt B...</i> ”.
	Fortifikationsverket	I kontrollrapporter som avser cisterner för Försvarmaktens verksamhet krävs undantag avseende uppgifter om fastighetsinformation, cisternens belägenhet samt uppgifter om cisternens typ, storlek och innehåll eftersom dessa uppgifter kan omfatta försvarssekretess.
	Umeå kommun	Punkt A6 och B1c gällande kontroll vid sekundärt skydd bör förtydligas eller lyftas i kommande vägledning. I dessa båda punkter nämns bara att uppgifter om cisterner ska anges men inte lösa behållare – trots att det finns krav på invallning även för lösa behållare. Det är tänkbart och förekommer ganska ofta att även lösa behållare (dunkar och fat) förvaras i invallningar för cisterner. Då är det lämpligt att kontrollföretaget även tar dessa behållare i beaktande när de ser om invallningen har tillräckligt stor volym.

		Har det bedömts att man vill ha en renodlad kontroll som bara avser cisterner när det gäller de ackrediterade företagen och att TM ska göra den övergripande bedömningen om invallningen uppfyller kraven på total invallningsvolym?
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar avseende Del A:</i></p> <p>Naturvårdsverket har noterat och justerat Del A utifrån föreslagna språkliga ändringar. Många av synpunkterna avser frågor som kommer att kunna utvecklas i kommande vägledning. Bilagan avser enbart cisterner eftersom föreskrifterna inte ställer krav på ackrediterad kontroll av lösa behållare. Sekretessproblematiken har diskuterats inom ramen för ett särskilt samråd. Det har bedömts att tillsynsmyndigheten för Försvarets verksamheter och anläggningar alltid med stöd av 8 kap. 1 § kan ge undantag från kraven i föreskrifterna.</p>		
Del B	MSB	Föreslår en ändrad rubrikformulering där ordet ”som” stryks. Vidare föreslås att texten lyfts upp till en övergripande ingress för samtliga punkter under B och formuleras om så att ordalydelsen stämmer överens med rubrikens formulering, där ” <i>kontrollen ska omfatta skyddsanordningar mot okontrollerad spridning av spill, överfyllning och läckage</i> ” förordas istället för den nuvarande formuleringen.
Del B 1	KIWA	<p>Punkt e: Kan denna skyddsanordning vara en pump som pumpar dagvatten till en oljeavskiljare? Vad är tänkt?</p> <p>Punkt f: Kontrollorganet gör en bedömning av täthet och hållbarhet.</p> <p>Punkt g + j: Hur definieras övervakning? Kan det vara fysisk övervakning av personal och ska då ständig- eller periodisk övervakning tillämpas? Om ja, hur ska kontrollorganet kunna verifiera att detta sker? Är muntlig uppgift från VU tillräcklig eller krävs en dokumenterad rutin för detta? Krävs alternativt instrumenterad övervakning med larm till personal i beredskap?</p> <p>Punkt k: Innebörden av detta bör förtydligas?</p> <p>Efterfrågar exempel på skyddsanordningar som förhindrar läckage.</p>
	Region Gotland	Det bör förtydligas om punkt j – k även gäller markförlagda rör.
	SPT Association	Eftersom kontrollera omfattar <i>hållbar</i> enligt kontrollpunkter f och i, behöver begreppet ”hållbar” definieras.

	MSB	Om den föreslagna texten lyfts ut till en gemensam ingress bör detta formuleras om till ” <i>avseende läckage från cistern, rör- eller slangledning, att skyddsanordningen</i> ”. Punkterna a – k bör även byta plats till den ordning som anges i förslaget på ingressen ovan och justeras språkmässigt för att stämma överens med ovan föreslagen text.
Del B 2	KIWA	Punkt a: Kan annan åtgärd vara att någon övervakar fyllningen? Punkt c: Hur ska kontrollorganet kunna kontrollera att överfyllnad från påfyllningsrör omhändertas? Via rutiner eller krävs en permanent anordning som omhändertar eventuell överfyllning? Efterfrågar exempel på lösningar. Cisterner/rörledningar som avses i detta kapitel omfattas även av krav avseende kontroll enligt AFS 2017:3.
Del B 3	MSB	Bör justeras på samma sätt som punkt B 1.
Del C	MSB	Rubriken bör justeras till ” <i>Kontrollorganets bedömning...</i> ”.
<p><i>Naturvårdsverkets kommentar avseende Del B och C:</i> Naturvårdsverket har noterat och justerat Del B och C utifrån föreslagna språkliga ändringar. Många av synpunkterna avser frågor som kommer att kunna utvecklas i kommande vägledning.</p>		

5. Bilaga

5.1. Översikt av remissinstanser

Remissinstans	Svarat	Inte svarat	Inga synpunkter	Avstår från att yttra sig
Arbetsmiljöverket (AV)	X		X	
Boverket		X		
Fortifikationsverket	X			
Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM)	X			
Havs- och vattenmyndigheten (HaV)	X			
Jordbruksverket (SJV)	X		X	
Kemikalieinspektionen	X			X
Kommerskollegium	X			
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	X			
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	X			
Regelrådet	X			
Skogsstyrelsen (SKS)	X			
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)	X			
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)	X			X
Tillväxtverket	X			X
Region Gotland	X			
Länsstyrelsen Blekinge	X			X
Länsstyrelsen Dalarna	X			
Länsstyrelsen Gotland	X			
Länsstyrelsen Gävleborg	X			X
Länsstyrelsen Halland		X		
Länsstyrelsen Jämtland	X			
Länsstyrelsen Jönköping	X			

Länsstyrelsen Kalmar	x			
Länsstyrelsen Kronoberg	x			
Länsstyrelsen Norrbotten	x			
Länsstyrelsen Skåne	x			
Länsstyrelsen Stockholm	x			
Länsstyrelsen Södermanland		x		
Länsstyrelsen Uppsala	x		x	
Länsstyrelsen Värmland		x		
Länsstyrelsen Västerbotten	x			
Länsstyrelsen Västmanland	x		x	
Länsstyrelsen Västra Götaland	x			
Länsstyrelsen Västernorrland	x			x
Länsstyrelsen Örebro		x		
Länsstyrelsen Östergötland	x			
Ale kommun	x			
Botkyrka kommun		x		
Dalslands Miljö och Energinämnd	x			
Ekerö kommun		x		
Falkenbergs kommun	x			x
Grästorps kommun	x			
Götene kommun	x			
Huddinge kommun	x			
Hudiksvalls kommun		x		
Kramfors kommun	x			
Kävlinge kommun		x		
Lidköpings kommun	x			
Linköpings kommun	x			x
Ljungby kommun	x			x
Lunds kommun	x			
Marks kommun	x			
Orsa kommun	x			
Skara kommun	x			
Skellefteå kommun		x		
Smedjebackens kommun	x		x	
Storumans kommun		x		
Sundvalls kommun		x		
Svenljunga kommun		x		
Södertälje kommun		x		
Tierps kommun	x			
Umeå kommun	x			
Upplands-Bro kommun	x			
Uppsala kommun	x			

Vara kommun		x		
Vingåkers kommun		x		
Vänersborgs kommun	x			
Vännäs kommun	x			
Åre och Mora kommun	x			
Åtvidabergs kommun		x		
Ängelholms kommun		x		
Örnsköldsviks kommun	x			
Östersunds kommun	x			
Miljösamverkan Östra Skaraborg	x			
Söderåsens miljöförbund (SMF)	x			
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	x			
Göteborgs stad	x			
Helsingborgs stad	x			
Malmö stad	x			
Stockholms stad	x			
Sundbybergs stad	x			
Brandskyddsföreningen Sverige	x			
Räddningstjänsten Storgöteborg	x			x
Räddningstjänsten Syd	x			
Storstockholms Brandförvar (SSBF)	x			
Cirkel K Sverige AB ³	x			
Hjelmco Oil		x		
Kemisk Tekniska Företagen		x		
Näringslivets regelnämnd	x			
Scandinavian Petroleum Technic Association (SPT)	x			
St1 (Preem) ⁴	x			
Stora Enso		x		
Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet (SPBI) ⁵	x			
Sveriges tankrengörings- och saneringsföretags riksförening, (STOR)	x			
Swedish Association for Testing, Inspection and		x		

³ Gemensamt yttrande från St1, Preem, Cirkel K Sverige AB, OK Q8 och SPIMF AB.

⁴ Ibid.

⁵ Ibid.

Certification (SWETIC) Teknikföretagen				
<i>Utöver sändlistan:</i>				
Cisternvård AB	x			
DEKRA Industrial AB (DEKRA)	x			
KIWA Inspecta AB (KIWA)	x			
OK Q8 ⁶	x			
Svenska Petroleum och Biodrivmedelinstitutets Miljösaneringsfond AB (SPIMF AB) ⁷	x			
Västerås stad	x			
Försvarmakten	x			

---

⁶ Gemensamt yttrande från St1, Preem, Cirkel K Sverige AB, OK Q8 och SPIMF AB.

⁷ Ibid.